

Ajuntament de
Maria de la Salut

Consell de
Mallorca

R21/06

PLA GENERAL DE MARIA DE LA SALUT

AVANÇ

Document Inicial Estratègic

Joan Casas Casanovas, ambientòleg
Francesc Cañas Soler, ambientòleg

Març 2022

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ	6
1.1	RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES	9
1.1.1	PLA TERRITORIAL DE MALLORCA.....	9
1.1.2	PLA DIRECTOR SECTORIAL D'EQUIPAMENTS COMERCIALS DE MALLORCA	12
1.1.3	PLA D'INTERVENCIÓ EN ÀMBITS TURÍSTICS (PIAT) DE LES ILLES BALEARS	12
1.1.4	PLA DIRECTOR SECTORIAL DE PEDRERES	13
1.1.5	PLANEJAMENT GENERAL.....	13
2	REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS	15
2.1	DESCRIPCIÓ GENERAL.....	15
2.2	GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA	21
2.2.1	ALTIMETRIA.....	21
2.2.2	CLINOMETRIA	22
2.3	OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL.....	24
2.4	CICLE DE L'AIGUA	29
2.5	AMBIENT ATMOSFÈRIC	40
2.6	CLIMATOLOGIA I CANVI CLIMÀTIC	44
2.6.1	IMPACTE PREVISIBILE DEL CANVI CLIMÀTIC A LA ZONA	45
2.7	GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS	51
2.8	SOSTENIBILITAT EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ	52
2.9	BIODIVERSITAT I PERMEABILITAT ECOLÒGICA.....	56
2.10	QUALITAT DEL PAISATGE.....	67
2.11	RISC AMBIENTAL	70
3	CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS	78
3.1	OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA	82
4	ESTRUCTURA GENERAL DE L'ORDENACIÓ	86
4.1	CRITERIS I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA.....	86
4.2	ALTERNATIVES CONSIDERADES.....	88
4.2.1	ALTERNATIVA 0: NO MODIFICACIÓ DEL PLANEJAMENT	88
4.2.2	ALTERNATIVA 1: CREIXEMENT	90
4.2.3	ALTERNATIVA 2: COMPLECIÓ.....	100
4.2.4	ALTERNATIVA 3: REDUCCIÓ	102
4.3	COMPARATIVA DE LES ALTERNATIVES.....	104
4.4	VALORACIÓ AMBIENTAL DE LES ALTERNATIVES	104
5	CRITERIS I MESURES AMBIENTALS	109

6 CONCLUSIÓ	111
ANNEX (I) MAPES	112

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1: Punts fotografiats urbans.	6
Il·lustració 2: Punts fotografiats rurals.....	7
Il·lustració 3: Procés de tramitació ambiental estratègica.....	9
Il·lustració 4: Zonificació del municipi de Maria de la Salut.....	11
Il·lustració 5: Equipaments turístics	12
Il·lustració 6: Producte turístic. Maria de la Salut emmarcada en negre.	13
Il·lustració 7: Planejament vigent.	14
Il·lustració 8: Emmarcament.	15
Il·lustració 9: Ortofoto.....	16
Il·lustració 10: Evolució de la població (2010 – 2020).	16
Il·lustració 11: Evolució del saldo migratori.....	17
Il·lustració 12: Xarxa viària	18
Il·lustració 13: Mapa d'intensitat mitjana diària de vehicles.....	18
Il·lustració 14: Tram projectat pel GR-222 al pas per Maria de la Salut (en vermell discontinu)..	19
Il·lustració 15: Transport públic a Maria de la Salut.....	20
Il·lustració 16: Mapa geològic.....	21
Il·lustració 17: Altimetria.	22
Il·lustració 18: Pendents.....	22
Il·lustració 19: Usos del sòl.....	25
Il·lustració 20: Zones de recursos miners..	27
Il·lustració 21: Detall de les zones amb recursos miners. Esquerra zona amb activitat (sud) i dreta zona sense activitat (nord)..	27
Il·lustració 22: Àmbit d'activitat extractiva.	28
Il·lustració 23: Estudis de sòl Vacant.....	29
Il·lustració 24: Masses d'aigua subterrànies..	32
Il·lustració 25: Índex de sequera.	34
Il·lustració 26: Esquema d'abastament d'aigua del municipi.	35
Il·lustració 27: Xarxa de subministrament municipal.	35
Il·lustració 28: Evolució del subministrament d'aigua a Maria de la Salut..	36
Il·lustració 29: Sistema de sanejament.....	39
Il·lustració 30: Zonificació de la qualitat de l'aire i focus emissors	41
Il·lustració 31: Estacions de mesura i contaminants avaluats	41
Il·lustració 32: Aptitud per instal·lacions de generació eòlica.	55
Il·lustració 33: Aptitud per fotovoltaiques.	55
Il·lustració 34: Hàbitats.	56
Il·lustració 35: Detall hàbitats sobre ortofoto.....	58
Il·lustració 36: Delimitació dels hàbitats segons ortofoto.....	58
Il·lustració 37: Hàbitats d'interès comunitari..	59
Il·lustració 38: Zones d'Espècial Protecció per a les Aus.....	64
Il·lustració 39: Connectivitat ecològica terrestre.	66
Il·lustració 40: Integració paisatgística i planejament coherent.....	68
Il·lustració 41: Àrees de prevenció de riscos (APR).....	70
Il·lustració 42: Risc d'erosió..	71
Il·lustració 43: Mapa de risc d'incendis i ZAR.....	73
Il·lustració 44: Inundabilitat.	75
Il·lustració 45: Alternativa 0.....	88
Il·lustració 46: Planejament vigent, Alternativa 0.....	89
Il·lustració 47: Alternativa 1.....	90
Il·lustració 48: Àrea de creixement residencial AC01 darrere l'església.	91
Il·lustració 49: Àrea de compleció AC02.....	92
Il·lustració 50: Àrea de compleció AC03.....	94

Il·lustració 51: Àrea de creixement industrial ACI01 Prefabricados Carbonell.....	94
Il·lustració 52: Àrea de creixement industrial ACI02, darrere el poliesportiu.....	96
Il·lustració 53: Àrea de transformació plaça del Mercat.	97
Il·lustració 54: Alternatives 1, 2 i 3 per sòl rústic.....	98
Il·lustració 55: Detall de la zona extractiva i equipaments.....	99
Il·lustració 56: Principals camins estructuradors.	99
Il·lustració 57: Alternativa 2.....	100
Il·lustració 58: Àrea de transformació AS02.	101
Il·lustració 59: Alternativa 03.....	102
Il·lustració 60: Àrees de transformació Alternativa 03.	103

Índex de taules

Taula 1: Usos del sòl. Font: SIOSE.....	24
Taula 2: Estat de les masses d'aigua superficials.	31
Taula 3: Estat de les masses d'aigua subterrània.	33
Taula 4: Volums (m ³) facturats a Maria de la Salut.	36
Taula 5: Dotacions màximes per usos agrícoles.	38
Taula 6: Consums derivats de l'activitat agrícola.....	38
Taula 7: Paràmetres de l'EDAR en l'estat actual, així com els previstos en l'ampliació.....	39
Taula 8: Zonificació acústica zones urbanes existents.....	42
Taula 9: Zonificació acústica sectors de creixement.....	42
Taula 10: Resultat del càlcul dels indicadors de vulnerabilitat al canvi climàtic.....	48
Taula 11: Generació de residus municipal (kg/any).....	51
Taula 12: Voluminosos aportats al punt verd (en tones).	52
Taula 13: Consum elèctric a Maria de la Salut (kwh/any).....	53
Taula 14: Superfícies d'aptitud per instal·lacions edíliques.	54
Taula 15: Superfícies d'aptitud per instal·lacions fotovoltaïques..	56
Taula 16: Hàbitats presents al municipi..	57
Taula 17: Equivalències HIC amb hàbitats.	59
Taula 18: Espècies de fauna vertebrada catalogada..	63
Taula 19: Plans, acords i instruments amb efecte sobre les polítiques territorials..	78
Taula 20: Comparativa d'alternatives.	104
Taula 21: Coherència de les alternatives amb els objectius ambientals definits.....	105

Índex de fotografies

Fotografies 1: Voravies estrets, amb arbres i esglaons a la cantonada de Carrer Morell amb Carrer Sineu. Punt u15.....	19
Fotografies 2: Aparcament Poliesportiu, tancat al públic. Punt u27.....	20
Fotografies 3: Vista del nucli urbà des del punt r27.Font: ACC 2021.....	23
Fotografies 4: Desnivell vertical plaça del Mercat amb carrer Ses Venes . Punt: u51.....	23
Fotografies 5: Pendent considerable del carrer d'en Cuco. Punt: u62.....	23
Fotografies 6: Mosaic agroforestal des del punt r6 direcció nord-oest.	24
Fotografies 7: Entorn agrícola amb edificacions disperses. Punt: r4.....	25
Fotografies 8: Entorn forestal des del punt r22.	25
Fotografies 9: Sèquia Reial des del punt r2 a la imatge superior, i des del punt r5 a la imatge inferior.	30
Fotografies 10: torrent de Montblanc des del punt r14.....	30
Fotografies 11: Punt verd. Proximitats del punt u67.	52
Fotografies 12: Entorn de la Sèquia Reial. Punt: r5.	60
Fotografies 13: Entorn forestal de Son Gil al fons del conreu agrícola. Punt r7.....	61
Fotografies 14: Matollar dens al punt r17.....	61
Fotografies 15: Entorn forestal amb matollar i pineda. Punt: r22.	62
Fotografies 16: Entorn forestal amb matollar. Punt: r25.	62
Fotografies 17: Extensió agrícola que forma part de la ZEPA des del punt u28.....	65
Fotografies 18: Mur de pedra seca al llarg del camí. Punt r11.	69
Fotografies 19: Pendents vegetats al mirador de Sa Comuna. Punt: r1.	71

Fotografies 20: Extensions agrícoles al sud-oest, amb risc d'erosió. Punt: r9.....	72
Fotografies 21: Activitat extractiva en actiu. Punt: r13.	72
Fotografies 22: Inundabilitat a l'entorn de la Sèquia Reial. Punt: r3.	75
Fotografies 23: Entorn inundable de Montblanc. Punt: r14.	76
Fotografies 24: Buits urbans adjacents a l'àrea de compleció des del punt u10.....	91
Fotografies 25: Àrea de compleció des de l'extrem nord mirant al sud. Punt u11.	91
Fotografies 26: AC01 des de l'oest mirant a l'est. Punt: u5.	92
Fotografies 27: Panoràmiques de l'àmbit des del punt u42.....	93
Fotografies 28: Prefabricados Carbonell des del punt u32.	95
Fotografies 29: Límit de Prefabricados Carbonell amb plantació de fruiters. Punt u33.	95
Fotografies 30: Edificació industrial i aplec de materials fora de la zona industrial. Punt u37.	95
Fotografies 31: ACI02 des del carrer Morell. Punt u21.	96
Fotografies 32: Extrem nord-est de la plaça del mercat, on comença el buit urbà. Punt: u50. ...	97
Fotografies 33: des de l'extrem sud-est de la plaça mirant al nord. Punt: u51.	97
Fotografies 34: Buits urbans en l'AS02 des del carrer Son Puig. Punt u9.....	101
Fotografies 35: Àmbit de AS04 des del punt u25 i AS03 des del punt u20.....	103

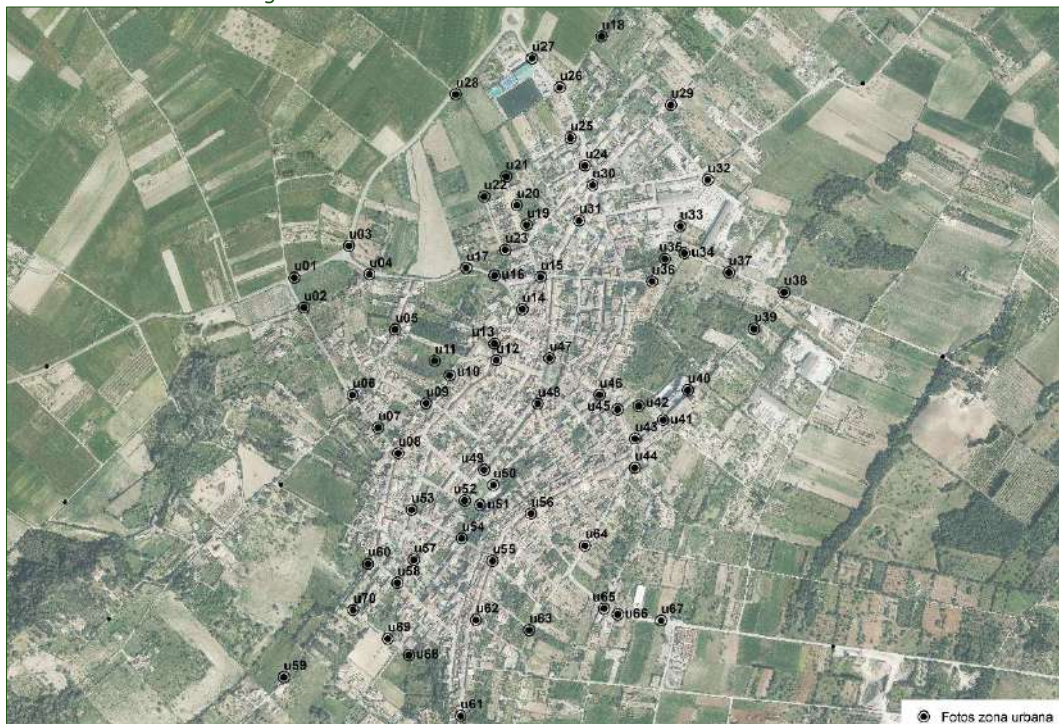
1 INTRODUCCIÓ

L'empresa ACC Assessors Ambientals de Catalunya S.L.U, realitza el present document inicial estratègic (DIE) per tal d'avaluar en fase prèvia les possibles repercussions ambientals que es podrien derivar de l'aprovació i desplegament del Pla General (PG) del municipi de Maria de la Salut (El Pla).

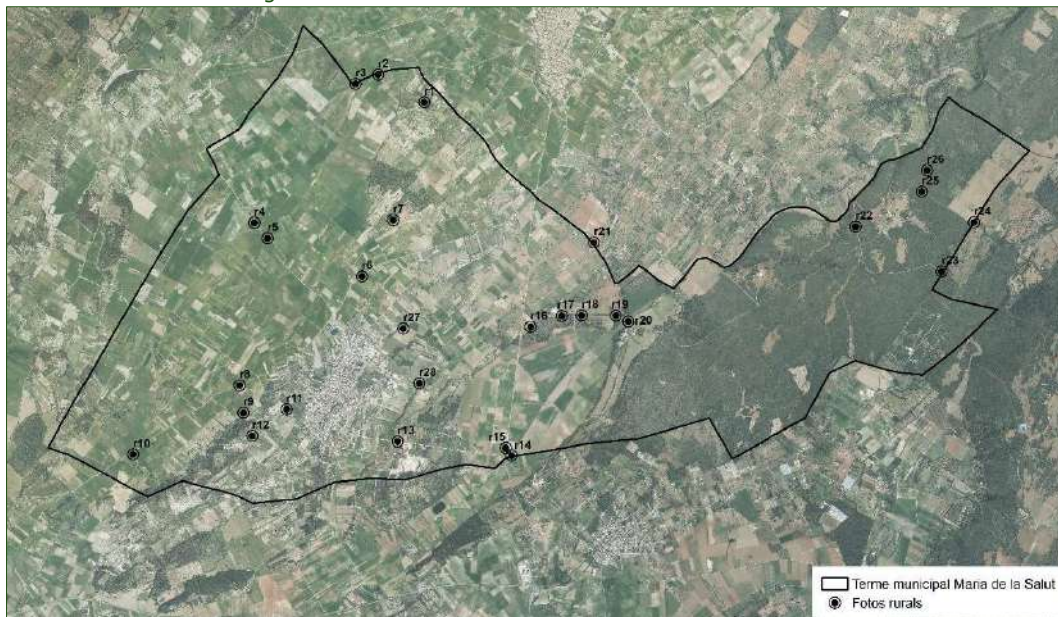
Es pretén prevenir els impactes ambientals i definir una estratègia de desenvolupament sostenible del PG de Maria de la Salut, que queda circumscrit dins l'àmbit del seu terme municipal (T.M.) i incorporar des de bon principi un seguit de criteris i objectius ambientals en la documentació del pla amb una perspectiva d'identificació i integració al pla dels elements ambientals de caràcter estratègic del municipi.

A continuació es presenten dues il·lustracions on es mostren els punts fotografiats i visitats durant el treball de camp. Es diferencien els punts urbans (u) dels punts rurals (r). Al llarg del document es farà referència a aquest punts:

Il·lustració 1: Punts fotografiats urbans. Font: ACC.

II·lustració 2: Punts fotografiats rurals. Font: ACC.

FONAMENTS DE DRET

La disposició transitòria 1^a de la llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, determina que la llei és d'aplicació a tots els plans d'avaluació ambiental estratègica dels quals s'iniciï a partir del dia de la seva entrada en vigor.

Per altra banda, la Llei 12/2017 d'urbanisme, en el seu article 38, determina l'obligació d'incloure la documentació ambiental necessària, definida al seu torn per la legislació sectorial, en la tramitació d'un pla general.

El Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, recull el marc normatiu a les Illes Balears actual, relatiu a l'avaluació ambiental dels plans i programes que poden tenir efectes significatius en el medi ambient aprovats per l'Administració o pel Govern, pels ens locals i pel Parlament, d'aplicació en tot allò que no s'oposi a la legislació bàsica estatal.

El Pla General de Maria de la Salut s'entén que s'ha de sotmetre a **avaluació ambiental estratègica ordinària** d'acord amb l'article 12 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que estableix l'àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica:

"1. Seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària els plans i els programes, així com les seves revisions, que adoptin o aprovin les administracions autonòmica, insular o local de les Illes Balears, l'elaboració i l'aprovació dels quals s'exigeixi per una disposició legal o reglamentària o per acord del Consell de Govern o del Ple d'un consell insular, quan:

a) Estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i es refereixin a l'agricultura, ramaderia, silvicultura, aqüicultura, pesca, energia, mineria, indústria,

transport, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, ocupació del domini públic marítimoterrestre, utilització del medi marí, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori urbà i rural, o de l'ús del sòl, inclosa la delimitació d'usos portuaris o aeroportuaris.”

Segons l'article 17 de la mateixa llei, el qual determina els tràmits i terminis:

"1. L'avaluació ambiental estratègica ordinària, l'avaluació ambiental estratègica simplificada, la modificació de la declaració ambiental estratègica i la presentació de la documentació per a aquests tràmits, s'ha de dur a terme de conformitat amb el procediment i els terminis que preveu la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental i amb les particularitats que preveu aquesta llei.”

Per tant, els tràmits del procés d'avaluació ambiental estratègica ordinària, són aquells definits a l'article 17 de la llei 21/2013:

- Sol·licitud d'inici.
- Consultes prèvies i determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic.
- Elaboració de l'estudi ambiental estratègic.
- Informació pública i consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.
- Anàlisi tècnica de l'expedient.
- Declaració ambiental estratègica.

Referent a la sol·licitud d'inici, l'article 18 de la llei 21/2013, indica que el promotor ha de presentar davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, una sol·licitud d'inici de l'avaluació ambiental estratègica ordinària, acompanyada de l'esborrany del pla i d'un document inicial estratègic que contindrà, almenys, la següent informació:

- a) Els objectius de la planificació.
- b) L'abast i contingut del pla o programa proposat i de les seves alternatives raonables, tècnica i ambientalment viables.
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa.
- d) Els potencials impactes ambientals prenent en consideració el canvi climàtic.
- e) Les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.

Aquest és el **document inicial estratègic** que acompanya la documentació de l'avanç del Pla General i que serà remès a l'òrgan ambiental perquè, com estableix l'article 19 de la llei 21/2013, el sotmeti a consultes de les administracions públiques afectades i de les persones interessades, que es pronunciaran en el termini de quaranta-cinc dies hàbils des de la recepció. Rebudes les contestacions a les consultes, l'òrgan ambiental elaborarà i remetrà al promotor i a l'òrgan substantiu, el document d'abast de l'estudi ambiental

estratègic, juntament amb les contestacions rebudes a les consultes realitzades.

Il·lustració 3: Procés de tramitació ambiental estratègica. Font: Conselleria de Medi Ambient i Territori. Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears.

1.1 RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES

A més de presentar els plans i programes que poden tenir alguna influència sobre el pla objecte d'avaluació ambiental, també es presenta les principals determinacions amb rellevància ambiental d'aquells plans que són d'aplicació a l'àmbit estudiat. Així es parlarà especial atenció a les determinacions de:

Plans competència del Consell Insular

- Pla Territorial de Mallorca (PTM).
- Pla Director Sectorial de pedreres.
- Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Mallorca.

Plans competència del Govern Balear

- Pla d'Intervenció en àmbits turístics (PIAT) de les Illes Balears.

1.1.1 PLA TERRITORIAL DE MALLORCA

El Pla Territorial de Mallorca (PTM), va ser aprovat definitivament pel ple del Consell Insular el 13 de desembre de 2004 (BOIB 188 Ext. de 31/12/2004). Des de l'aprovació definitiva s'han aprovat dues modificacions (2010 i 2011) i dues instruccions tècniques (2017). Actualment està en tràmit un procés de revisió parcial del pla.

El PTM, com a desenvolupament de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial, és l'instrument general d'ordenació del territori de l'illa de Mallorca, dels seus illots i de les aigües interiors; com a tal li correspon

l'ordenació de tot allò que, transcendent l'àmbit estrictament municipal, es refereixi als assentaments humans, a les activitats que es duen a terme sobre el territori, als usos als quals aquest es destina, a la creació de serveis comuns per als municipis i a les mesures per millorar la qualitat de vida i protegir el medi natural.

El model territorial del PTM es desplega en base a tres paràmetres d'ordenació:

- Àrees sostretes del desenvolupament urbà per a la protecció del sòl rústic
- Àrees de desenvolupament urbà
- Sistema d'infraestructures i equipaments

El PTM estableix quatre estratègies de partida: (1) regular l'oferta d'allotjament, (2) valorar i protegir el sistema agro-forestal-natural, (3) dur a terme una requalificació urbana i urbanística i (4) adequar les infraestructures al desenvolupament sostenible. Com a marc legal, enumera les lleis següents: Llei d'Ordenació Territorial, les Directrius d'Ordenació del Territori de les Illes Balears, la Llei d'Espais Naturals, el Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística de Mallorca i els Plans Directors Sectorials que ja s'han aprovat o que estan en procés de redacció. D'aquestes 4 estratègies i de les enumerades lleis, en deriven cinc pilars bàsics que configuren l'estratègia global del Pla:

"PILAR 1: Una distribució coherent del creixement, que ha de reequilibrar el desmesurat procés urbanitzador dels darrers anys, que s'ha concentrat de manera prioritària als municipis turístics de la costa.

PILAR 2: Un espai protegit. Cal pensar Mallorca com un territori únic i continu on cada peça té un paper i on els espais tant urbans com rurals i naturals es relacionen harmònicament.

PILAR 3: Reenfocant el desenvolupament. Nous paràmetres per assentar-se sobre el territori, que han de donar fi a la degradació urbanística de l'illa i que han de suposar començar-ne una recuperació. En aquest context són d'una importància vital els Plans de Reconversió Territorial i Projectes de Millora Territorial que comporten millorar els espais degradats des d'un punt de vista urbanístic i medi ambiental respectivament.

PILAR 4: Les comunicacions entre tots els punts de l'illa, que ha de resoldre els dèficits de la infraestructura, especialment de les comunicacions, que a hores d'ara té Mallorca, dins el respecte obligat al medi natural. Les infraestructures s'han d'implantar pacíficament en el territori, sense ser-ne elements degradadors.

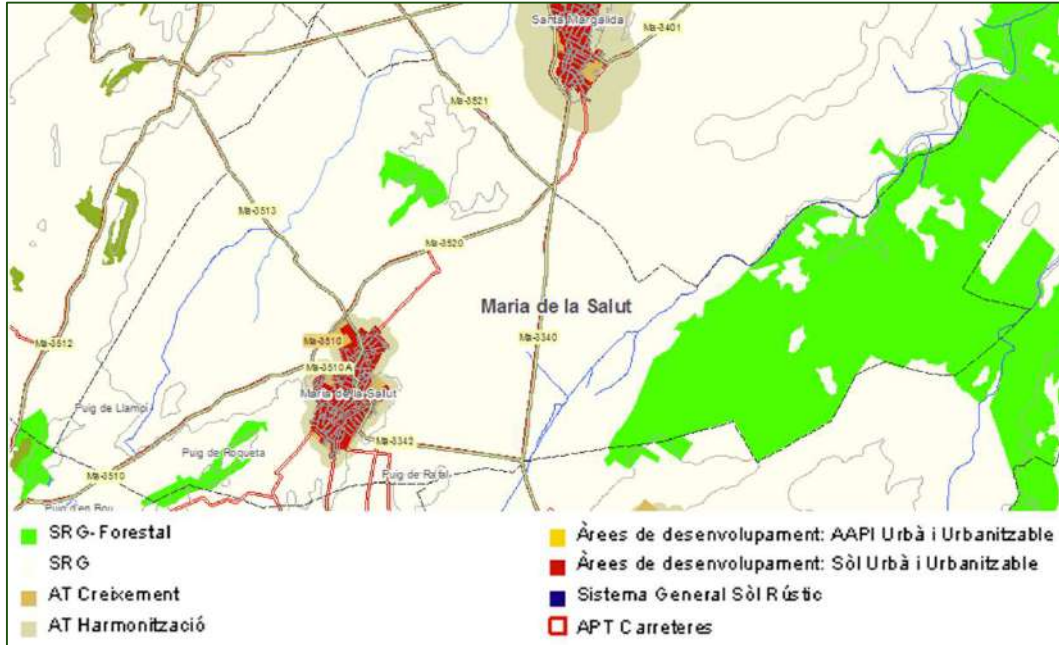
PILAR 5: Vers una nova economia. Calen nous focus d'activitat que donin valor a les potencialitats de desenvolupament econòmic que té l'illa."

Partint dels pilars esmentats, a la població de Maria de la Salut es destaca el següent:

- El nucli urbà del municipi correspon a Àrees de desenvolupament, mentre que al seu voltant s'hi troben Àrees de Transició (AT) de creixement i

d'harmonització (categories de sòl rústic comú). També hi ha classificades diverses zones de Règim General Forestal (SRG-forestal), així com de sòl rústic comú (SRG).

Il·lustració 4: Zonificació del municipi de Maria de la Salut. Font: PTM.

- El PTM fa una delimitació de les àrees d'integració paisatgística i ambiental (grans zones de territori amb característiques homogènies). Divideix Mallorca en nou unitats. Maria de la Salut correspon en la seva majoria a la Unitat Paisatgística (UP) Pla de Mallorca tot i que una petita part de l'est del municipi es considera de la UP Badies del Nord. Les dues UP formen part de unitats de paisatge amb règim de menor protecció.
- Maria de la Salut, també forma part de les anomenades Vies parc: vies de comunicació que s'integren en l'entorn natural, concretament de la Via parc nord-sud, que estructura la part central de l'illa, especialment el Pla, que connectaria Campos, Porreres, Montuïri, Sant Joan, Sineu, Maria i Santa Margalida. Aquesta via seria un element important de revitalització del Pla, sense que perdi el seu caràcter essencial rural i natural. Aquests vies no han de ser necessàriament carreteres (poden ser senders, vies ciclistes, etc.)
- Per a municipis de menys de 15.000 habitants com ara Maria de la Salut, el Pla estipula que el sòl industrial no ha de sobrepassar el 5% del total del sòl urbà i urbanitzable, per no alterar-ne, amb superfícies majors, el caràcter i imatge tradicionals. Quan es va fer l'avaluació pertinent per a la redacció del Pla, Maria de la Salut tenia un 0% de sòl industrial.
- El PTM estableix la protecció total dels murs de pedra en sec.

1.1.2 PLA DIRECTOR SECTORIAL D'EQUIPAMENTS COMERCIALS DE MALLORCA

El 15 d'abril de 2019 s'aprova definitivament el Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Mallorca (PECMA) amb l'objectiu principal de fixar criteris i directrius per a l'establiment d'un model territorial comercial a l'illa de Mallorca centrat en la protecció del medi ambient, l'ordenació del territori i la protecció dels consumidors.

En aquest sentit, el nucli urbà de Maria de la Salut és catalogat com a Zona d'aptitud territorial Nivell 5:

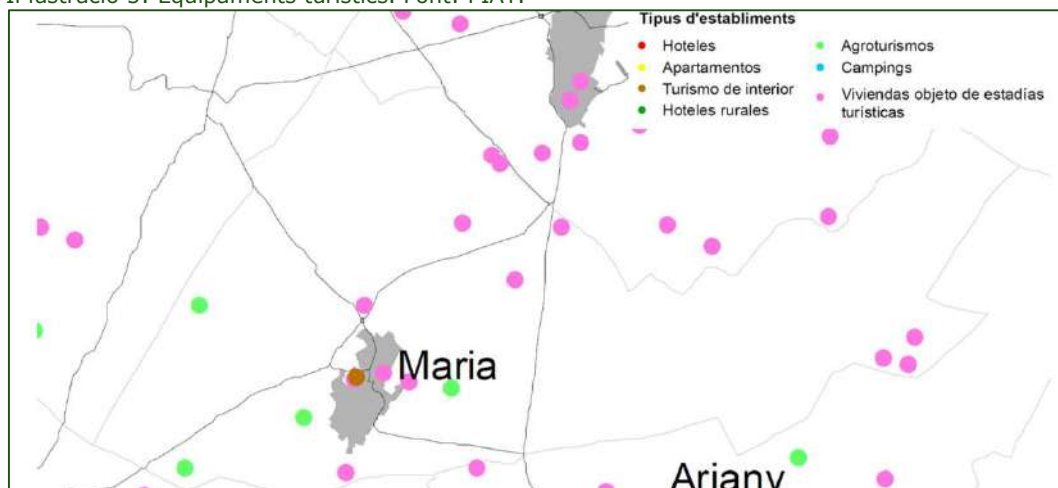
“Es tracta de poblacions de mida petita, també inclou porcions de sòl urbà complementàries a poblacions amb nivells majors. En aquest nivell es permeten equipaments de fins a 700 m² de superfície comercial. Es tracta d'equipaments, que donen resposta a l'escala local, és a dir petites poblacions, o bé porcions de sòl urbà on per les seves característiques (densitat, viari, disponibilitat de serveis, entitats discontinúes, etc.) s'exclouen d'implantacions comercials de dimensions més grans. Són, igual que els equipaments de nivell 4 aquells que presenten les millors capacitats d'inserció i integració en el teixit urbà tradicional o residencial.”

S'ha de tenir en compte que es consideren com a equipament comercial tots els establiments comercials de més de 400 m² a les poblacions incloses en àmbits de Nivell 5.

1.1.3 PLA D'INTERVENCIÓ EN ÀMBITS TURÍSTICS (PIAT) DE LES ILLES BALEARS

El Pla identifica a Maria de la Salut varis habitatges objecte d'estades turístiques, Turisme d'Interior al centre del nucli urbà i 4 hotels rurals.

Il·lustració 5: Equipaments turístics. Font: PIAT.

Segons dades facilitades pel Consell Insular, a Maria de la Salut hi ha 86 establiments dedicats a l'estada turística: 3 hotels, 4 agroturisme i 79 cases que lloguen habitacions turístiques.

El Pla destaca com a activitats turístiques de la Unitat paisatgística del Pla de Mallorca, la gastronomia, el patrimoni i el cicloturisme.

Il·lustració 6: Producte turístic. Maria de la Salut emmarcada en negre. Font: PIAT.

Maria de la Salut no figura com a Zona Turística ni com a Zona Residencial ZR2 segons la cartografia del PIAT. Així doncs, li és d'aplicació, en sòl rústic, la limitació de densitat establerta en l'article 16 de la normativa del PIAT, és a dir, 25 places turístiques per hectàrea de sòl urbà i sòl urbanitzable o apte per urbanitzar ús residencial, turístic o mixt, i 1 plaça/ 25 m² de superfície construïda en sòl rústic comú.

1.1.4 PLA DIRECTOR SECTORIAL DE PEDRERES

El Pla Director Sectorial de Pedreres va ser aprovat amb el Decret 61/1999, de 28 de maig de 1999, d'aprovació definitiva de la revisió del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears, i té l'objectiu principal de regular el planejament, la gestió i la restauració de les pedreres en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de manera que ocasionin el menor impacte mediambiental possible.

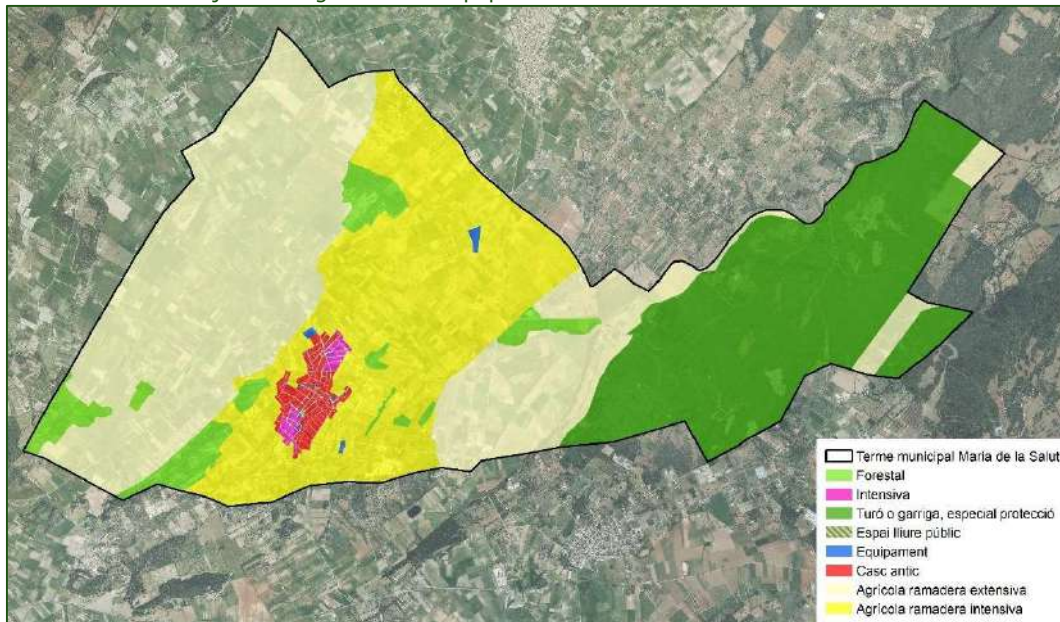
El Pla defineix al municipi de Maria de la Salut una zona de recursos d'interès miner. Són les zones establertes on la Direcció General d'Indústria podrà autoritzar la ubicació de noves pedreres. Les activitats extractives s'analitzen en més detall a l'apartat 2.3 Ocupació i consum de sòl.

1.1.5 PLANEJAMENT GENERAL

El planejament general municipal vigent del municipi de Maria de la Salut està constituït per les Normes subsidiàries de planejament (NNSS) aprovades per la Comissió insular d'urbanisme (CIU) de Mallorca amb data de 21 de novembre de 1997 (aprovació definitiva amb prescripcions) i les quals el text refós va ser

publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOCAIB) amb data de 20 de gener de 1998.

Il·lustració 7: Planejament vigent. Font: Equip redactor.

Tal i com s'exposa a la memòria del PG:

"Respecte la regulació del sòl urbà es preveuen únicament dues zones edificables, CA Casco Antiguo i Intensiva, juntament amb dues zones que haurien de ser considerades sistemes urbanístics, SCI Serveis Complementaris Infraestructures i EQ Equipaments cívics culturals.

A la zona CA es distingeixen diferents tipologies d'interès arquitectònic: Singular, Gòtica, Molinos i Andaluza o Mora, les quals s'indiquen al plànol de tipologia, que no es podran enderrocar i qualsevol intervenció seguirà l'establert a l'article 131.6 de les Normes que exigeix informe favorable de la comissió municipal de Cultura per a obtenir llicència.

Respecte el sòl no urbanitzable es preveuen tres grans àrees:

- *Sòl no urbanitzable d'especial protecció: corresponent a la zona de garriga o "monte bajo". S'admet únicament un habitatge per parcel·la. Superfície mínima segregació 3 Ha*
- *Sòl no urbanitzable de règim general que inclou tres subclaus, on s'admet també un únic habitatge per parcel·la amb les condicions de parcel·lació següent: o Forestal: 5 Ha*
 - *Agrícola extensiva: 3 Ha*
 - *Agrícola intensiva: 1,4 Ha*
- *Sòl no urbanitzable de sistemes generals: només s'admeten els usos previstos a cada sistema.*

De les modificacions aprovades des de 1997, la més important és la MPNSS que incorpora al sòl urbà el solar actualment ocupat per l'escola CEIP Maria de la Salut, com a resultat del conveni signat el novembre de 2008."

2 REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS

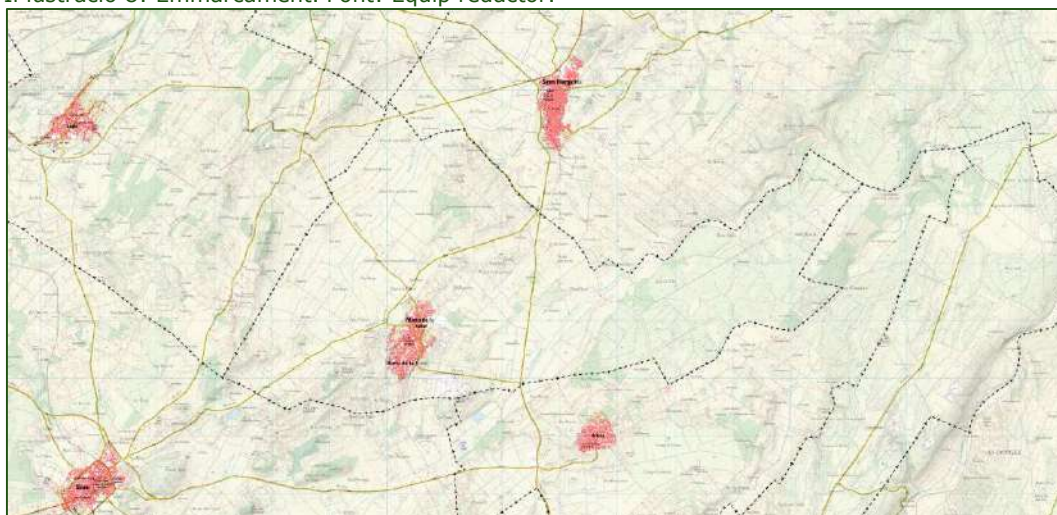
L'objectiu del present apartat és el d'oferir una visió holística; això és: global, sintètica i integrada dels principals requeriments ambientals que cal tenir en compte a l'hora de proposar una ordenació per a l'àmbit objecte d'avaluació ambiental.

2.1 DESCRIPCIÓ GENERAL

Maria de la Salut és un municipi de la comarca del Pla (Mallorca), amb una superfície de 30,49 km² i una població de 2.245 habitants el 2020. La densitat de població és de 73,63 habitants/km², els quals es concentren majoritàriament al nucli urbà. El municipi limita amb Muro i Santa Margalida al nord, Ariany a l'est i al sud, Sineu al sud, i Llubí a l'oest.

Tradicionalment és un poble agrícola, on destaquen els conreus herbacis extensius i la ramaderia ovina, així com alguns productes d'horta.

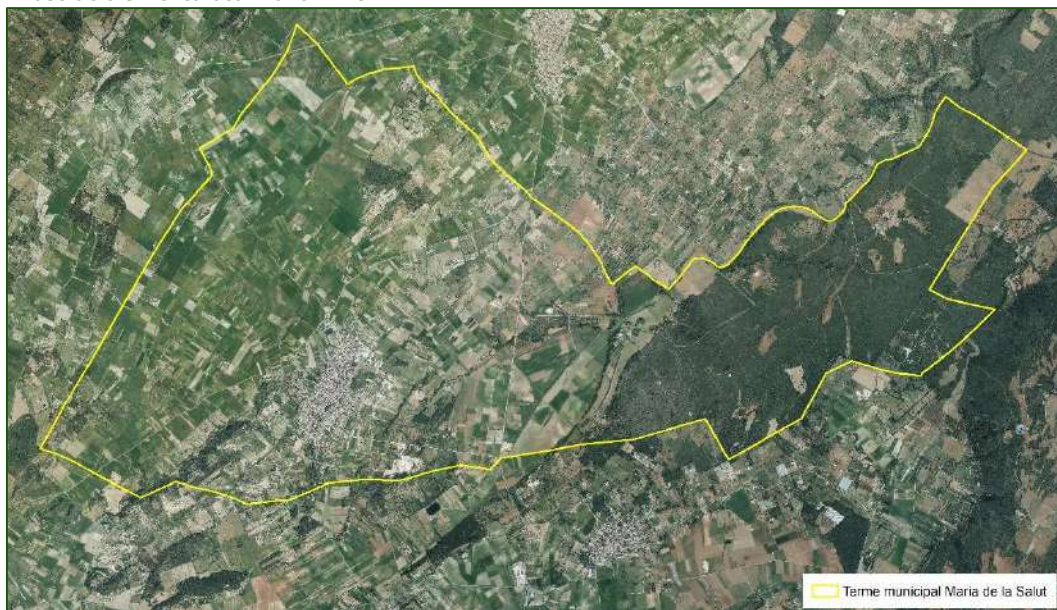
Il·lustració 8: Emmarcament. Font: Equip redactor.

La superfície urbanitzada forma una taca compacta al sud-oest del terme municipal. Les vores del nucli urbà no queden ben definides, causant en alguns punts una transició poc harmoniosa entre els límits urbans i l'entorn rural.

Es espais oberts del municipi es diferencien en dos meitats: La meitat oest del municipi, on es situa el nucli urbà, es defineix majoritàriament com a entorn agrícola de conreus extensius de secà, amb algunes clapes de vegetació arbreda i arbustiva que es concentren sobretot a l'entorn del paratge de Son Gil. Per contra, la meitat est del municipi, des del Torrent de Montblanc fins al límit del terme municipal, presenta una coberta forestal extensa i contínua.

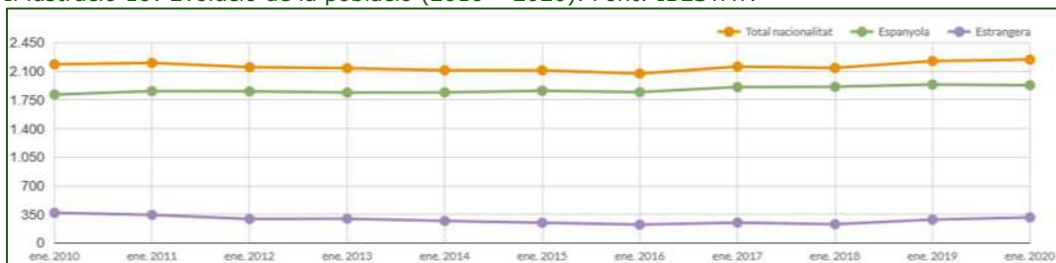
Il·lustració 9: Ortofoto. Font: PNOA.

DINÀMICA POBLACIONAL

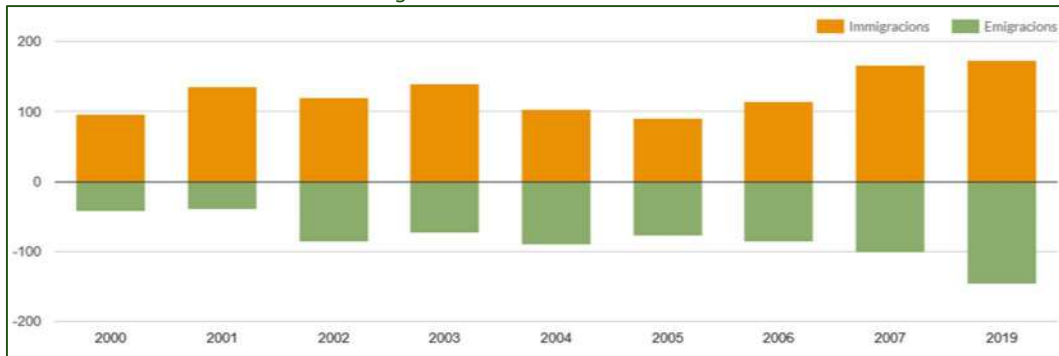
El municipi ha mantingut una població estable en els darrers 10 anys, situada entre els 2.000 i 2.200 habitants. D'aquesta població predomina la de nacionalitat espanyola, si bé el nombre d'estrangers residents no és menyspreable, a l'entorn dels 300 habitants. A aquest fet cal sumar-hi les fluctuacions estacionals de població flotant degut al turisme.

Il·lustració 10: Evolució de la població (2010 – 2020). Font: IBESTAT.

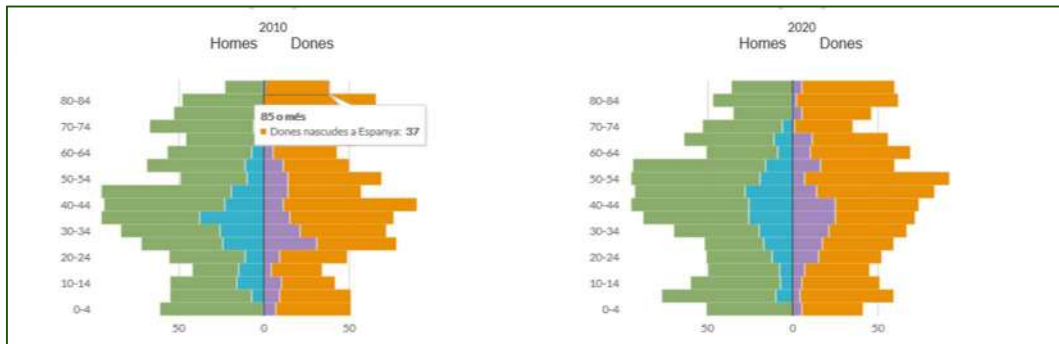
Pel que fa a les migracions, en tot el període estudiat, des de l'any 2000 al 2019, obté un saldo positiu, és a dir, immigra més gent de la què emigra. Aquesta diferència és més acusada des del 2000 al 2003, a partir d'aquest moment s'igualen més els moviments, essent el 2019 de 173 immigracions i 146 emigracions.

Il·lustració 11: Evolució del saldo migratori. Font: IBESTAT.

La piràmide d'edats de Maria de la Salut l'any 2020 presenta una manca de jovent entre els 15 i els 30 anys, i el màxim de població es situa entre els 40 i els 60 anys. Pel que fa a infants, es perfila poc creixement però sense arribar del tot a una situació de piràmide invertida. La distribució és similar en anys anteriors, tal i com es mostra pel 2010.

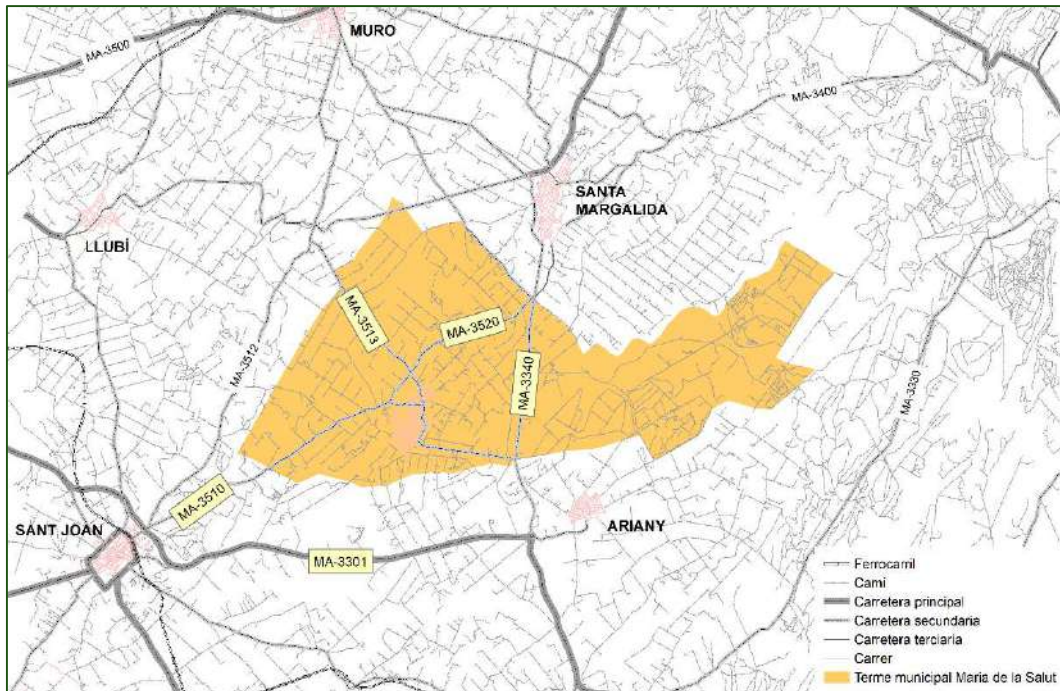
Gràfic 1: Piràmide d'edats de Maria la Salut 2020. Font: IBESTAT.

MOBILITAT

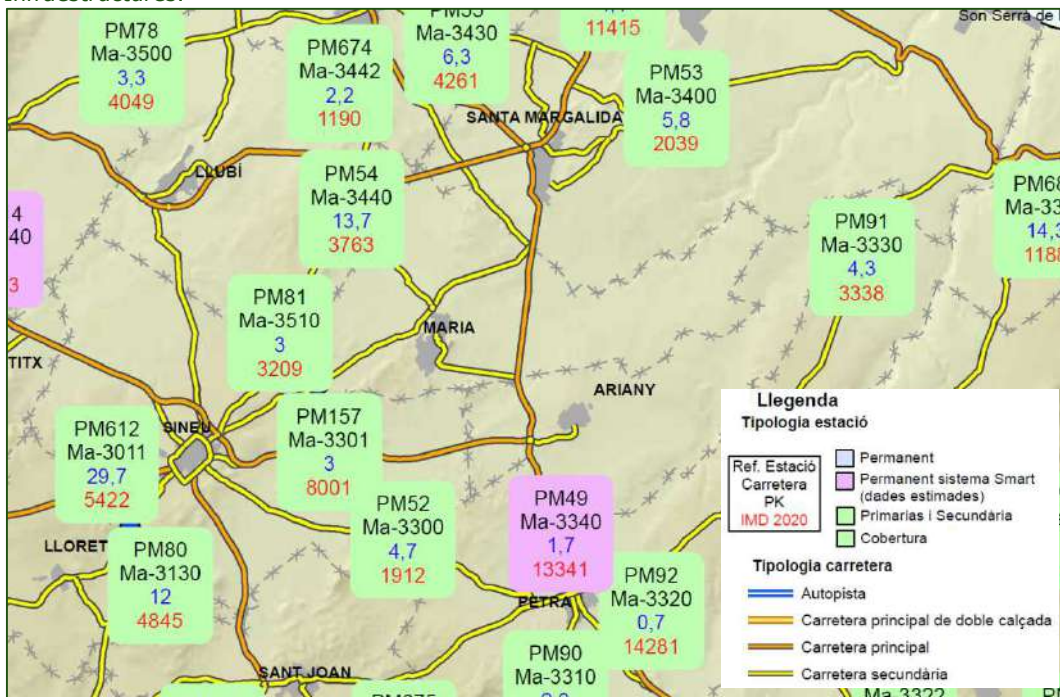
Pel municipi de Maria de la Salut no discorre cap carretera principal a nivell insular, sinó que es comunica amb els municipis veïns mitjançant la xarxa de carreteres secundàries, entre les que destaquen la MA-3510, que connecta el nucli urbà de Maria de la Salut amb Sineu, la MA-3513, que discorre en direcció nord-oest i permet enllaçar en direcció Muro o Llubí, i la MA-3520 que connecta amb Santa Margalida. Addicionalment passa pel municipi la MA-3340 entre Santa Margalida i Ariany, si bé en aquest cas no discorre pel nucli urbà.

Il·lustració 12: Xarxa viària. Font: IDEIB.

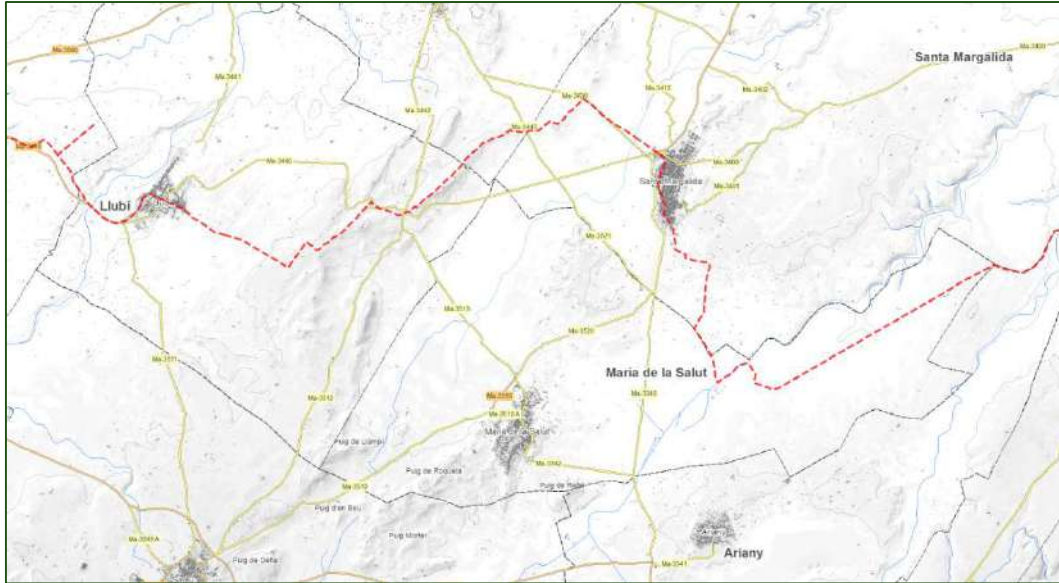
Amb les dades disponibles de 2020, s’observen unes intensitats de transit destacables a la MA-3340 entre Petra i Ariany, d’uns 13.341 vehicles, així com per la MA-3301 entre Ariany i Sineu. Per contra, les vies que discorren per dins el municipi obtenen unes intensitats a l’entorn dels 3.000 vehicles.

Il·lustració 13: Mapa d’intensitat mitjana diària de vehicles. Font: Departament de Mobilitat i Infraestructures.

Pel que fa als itineraris i camins rurals, destaca el pas de l’itinerari de Gran Recorregut GR 222 entre Artà i Lluç, en la seva etapa 4 entre Santa Margalida i Inca, si bé es tracta d’un tram en projecte sense senyalitzar:

Il·lustració 14: Tram projectat pel GR-222 al pas per Maria de la Salut (en vermell discontinu).
Font: IDE Mallorca.

Així mateix, el municipi disposa d'una xarxa de camins rurals força àmplia que permet diferents connexions i itineraris entre els municipis de l'entorn. Aquesta xarxa es veu compromesa a l'entorn de Montblanc, ja que es tracta de camins de titularitat privada que en algunes ocasions es troben tancats al públic.

En data d'octubre de 2021 es va realitzar un Estudi de Mobilitat del Municipi de Maria de la Salut, elaborat per Cinesi, en el que es realitza una diagnosi de l'estat actual del municipi. A continuació es resumeixen les principals conclusions:

Mobilitat a peu: Moltes voravies no compleixen amb les condicions adequades d'accessibilitat i tenen amplades inferiors als 1,5 metres. Arbres, senyals de transit, etc. també perjudiquen a les persones amb mobilitat reduïda.

Fotografies 1: Voravies estrets, amb arbres i esglaons a la cantonada de Carrer Morell amb Carrer Sineu. Punt u15. Font: ACC.

Mobilitat en bicicleta: El municipi no disposa d'una xarxa diferenciada per a la bicicleta i la morfologia dels carrers impossibilita la seva creació en força trams.

Transport públic: La línia 441. compta amb 1 aturada amb marquesina, situada al carrer de Jaume Bergas, en la intersecció amb el carrer Maria Antònia Salvà. Tot i que l'amplitud horària entre el primer trajecte i el darrer de tornada és superior a 12h, la freqüència de pas és escassa. Els trajectes disponibles són els següents:

Il·lustració 15: Transport públic a Maria de la Salut. Font: Estudi de mobilitat.

Estació Manacor	Estació Sineu	Estació Intermodal	Estació Sineu	Sineu Estació	Ariany	Maria de la Salut	Ariany	Sineu Estació	Estació Sineu	Estació Intermodal	Estació Sineu	Estació Manacor
>	>>	>	>>	>>	>	>	>	>>	>>	>	>>	>
T3		T3		L441					T3		T3	
Dilluns a divendres Lunes a viernes Monday to Friday Montag bis Freitag												
-	-	-	-	6:35	6:40	6:50	-	7:05	7:16	8:01	-	-
7:25	7:42	7:17	7:59	8:05	-	8:10	8:20	8:35	8:42	9:24	8:59	9:16
9:25	9:42	9:17	9:59	10:05	10:10	10:20	-	10:35	10:42	11:24	10:59	11:16
11:25	11:42	11:17	11:59	12:05	-	12:10	12:20	12:35	12:42	13:24	12:59	13:16
13:25	13:42	13:17	13:59	14:05	14:10	14:20	-	14:35	14:42	15:24	14:59	15:16
15:25	15:42	15:17	15:59	16:05	-	16:10	16:20	16:35	16:42	17:24	16:59	17:16
17:25	17:42	17:17	17:59	18:05	18:10	18:20	-	18:35	18:42	19:24	18:59	19:16
19:25	19:42	19:17	19:59	20:05	-	20:10	20:20	20:35	20:42	21:24	20:59	21:16
Dissabtes, diumenges i festius Sábados, domingos y festivos Saturdays, Sundays and holidays Samstag, Sonn- und Feiertagen												
-	-	-	-	-	-	8:10	8:15	8:30	8:41	9:29	8:58	9:15
9:24	9:41	9:10	9:58	10:05	10:10	10:20	-	10:35	10:41	11:29	10:58	11:15
11:24	11:41	11:10	11:58	12:05	-	12:10	12:20	12:35	12:41	13:29	12:58	13:15
13:24	13:41	13:10	13:58	14:05	14:10	14:20	-	14:35	14:41	15:29	14:58	15:15
16:24	16:41	16:10	16:58	17:05	-	17:10	17:20	17:35	17:41	18:29	17:58	18:15
18:24	18:41	18:10	18:58	19:05	19:10	19:20	-	19:35	19:41	20:29	19:58	20:15

Aparcaments: Per altra banda, hi ha quatre bosses d'aparcament públiques: a la Plaça de Dalt, al carrer Jaume Bergas, junt al Poliesportiu i al costat del Cementeri i Parc Verd. L'aparcament a Maria de la Salut és lliure, en la via pública i pràcticament la totalitat de les places d'estacionament són en cordó.

Cal destacar en aquest punt que l'esmentat aparcament del Poliesportiu es troba clausurat en l'actualitat.

Fotografies 2: Aparcament Poliesportiu, tancat al públic. Punt u27. Font: ACC 2021.

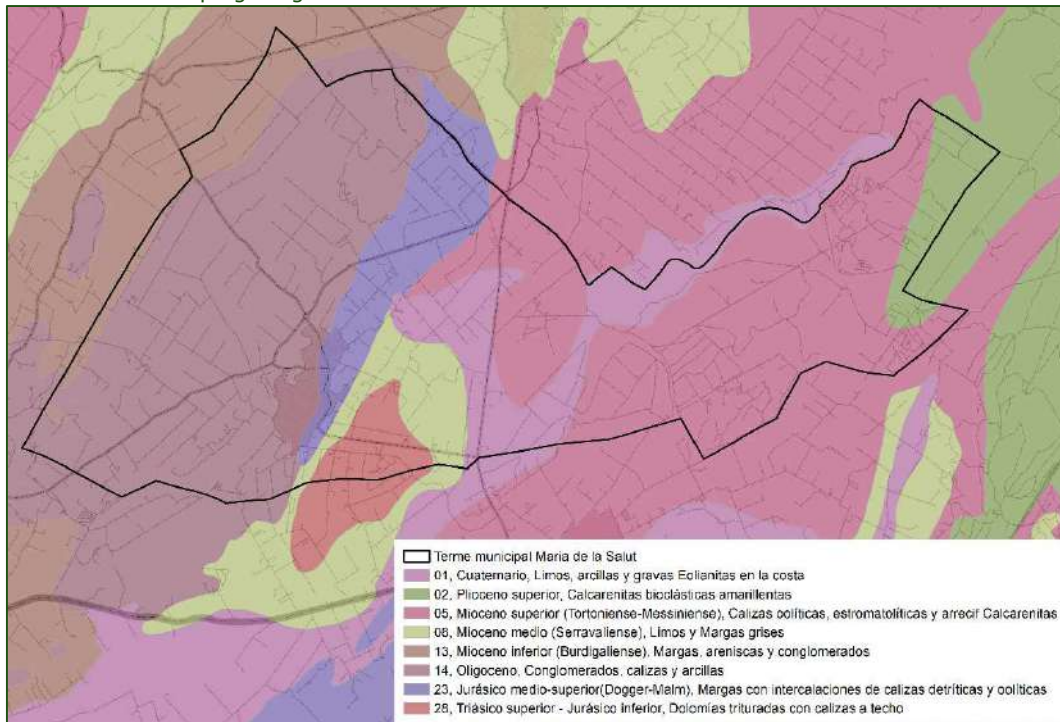

2.2 GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

L'illa de Mallorca ofereix grans contrastos, podent-se diferenciar quatre dominis o comarques geològiques: la Serra de Tramuntana, el Raiguer, el Pla, i les Serres de Llevant

Maria de la Salut es situa en l'àmbit del Pla, localitzat a l'est del Raiguer, i format per un conjunt d'afloraments mesozoics i neògens afectats per falles i encavalcaments de l'orogènia Alpina entre els quals es troben majoritàriament margues, conglomerats, calcàries i calcarenites. El Pla ocupa el centre de l'illa, formant valls molt obertes i petits relleus que no superen els 300 m d'altitud.

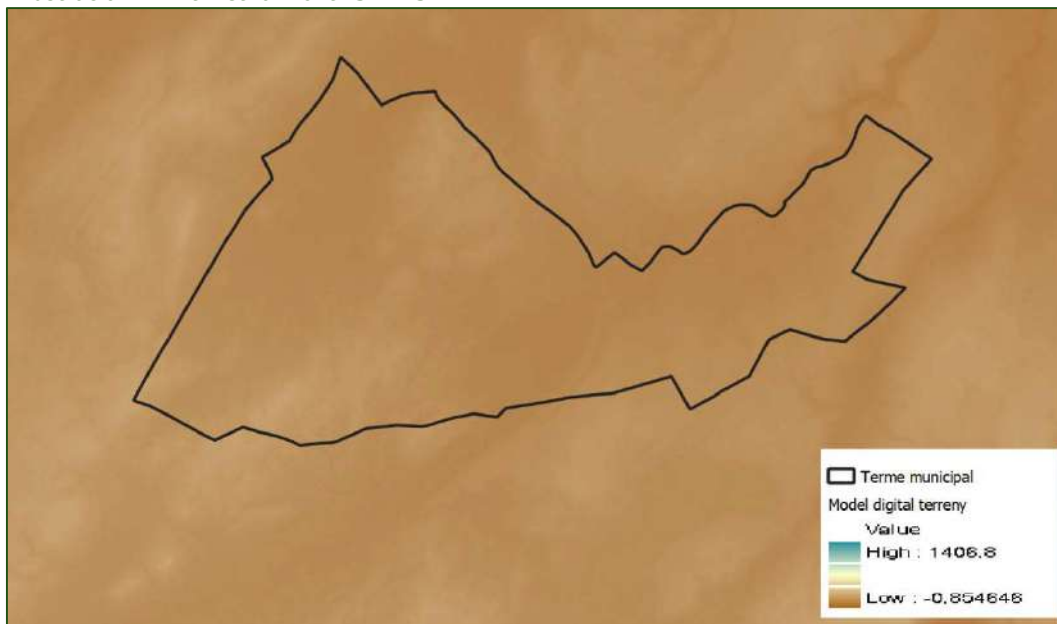
Il·lustració 16: Mapa geològic. Font: SITIBSA.

2.2.1 ALTIMETRIA

El municipi es situa en una zona relativament planera amb un rang d'alçades entre els 50 metres sobre el nivell del mar a les zones més baixes, corresponents a l'entorn del torrent de Montblanc, i els 150 metres a les zones més altes, situades a l'entorn de la Roqueta, on l'orografia és una mica més esquerpa.

Il·lustració 17: Altimetria. Font: SITIBSA.

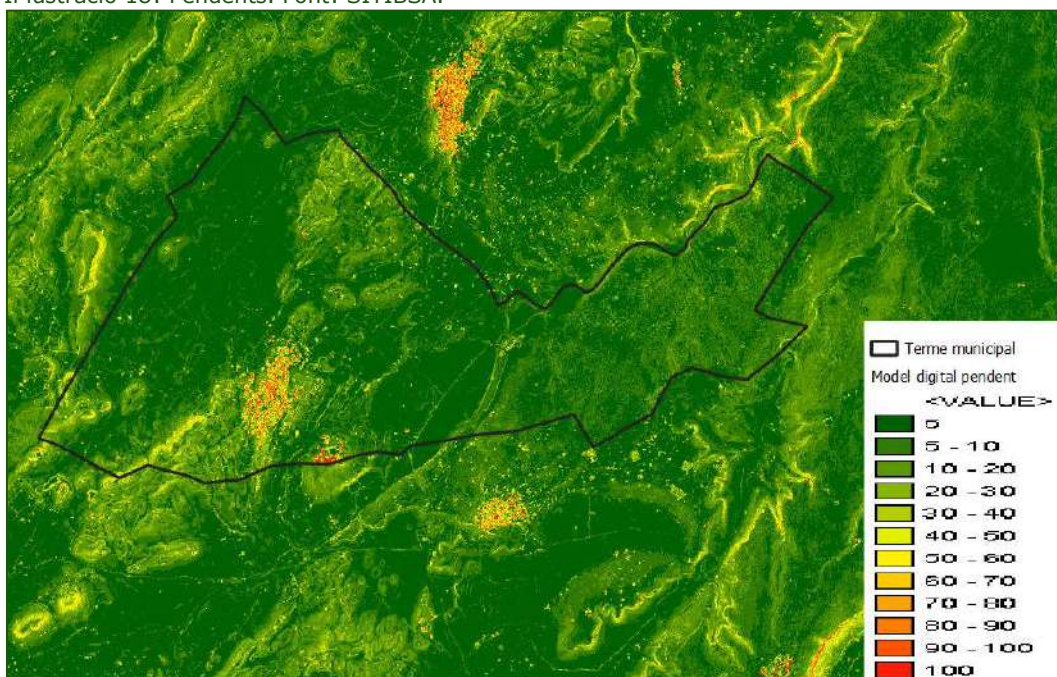

El nucli urbà es situa a cotes entre els 80 metres al nord i 124 metres a l'extrem sud.

2.2.2 CLINOMETRIA

Tot i l'orografia relativament planera, es detecten algunes zones del municipi amb pendents força pronunciats, superiors al 20%. La zona que presenta uns majors pendents són els turons de la Roqueta, que tenen certa continuïtat en direcció nord creant una franja de sud a nord que travessa el municipi.

Il·lustració 18: Pendents. Font: SITIBSA.

Fotografies 3: Vista del nucli urbà des del punt r27. Font: ACC 2021.

El nucli urbà es situa entre dues petites elevacions que condicionen la morfologia dels carrers, els quals presenten en alguns casos pendents considerables o fins i tot desnivells verticals, com és el cas de la Plaça del Mercat.

Fotografies 4: Desnivell vertical plaça del Mercat amb carrer Ses Venes . Punt: u51. Font: ACC 2021.

Fotografies 5: Pendent considerable del carrer d'en Cuco. Punt: u62. Font ACC 2021.

2.3 OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL

Maria de la Salut es troba ocupat majoritàriament per zones de conreu, els quals ocupen, considerant conjuntament herbacis i llenyosos, una superfície del 55,6% del territori municipal. Aquesta proporció augmenta fins al 69,5% si es consideren les superfícies de combinació de cultius amb vegetació. En segon terme es situen les zones amb combinació de vegetació, amb una extensió del 21,2% de la superfície municipal. La resta de cobertes són molt minoritàries. Destaca el total de bosc, considerant frondoses, coníferes i bosc mixtes, amb una superfície del 4% del territori municipal, mentre que les zones urbanes juntament amb les industrials ocupen tant sols un 2,1% del municipi. Tot plegat es pot veure amb més detall a la taula següent:

Taula 1: Usos del sòl. Font: SIOSE.

Codi Inspire	Coberta	Àrea (ha)	%
210	Cultius herbacis	1.204,90	39,51
340	Combinació de vegetació	647,22	21,22
260	Combinació de cultius amb vegetació	425,17	13,94
250	Combinació de cultius	242,66	7,96
232	Fruiters no cítrics	218,67	7,17
313	Bosc mixtes	77,42	2,54
111	Casc urbà	59,07	1,94
311	Bosc de frondoses	45,19	1,48
320	Prats i herbassars	42,94	1,41
330	Matollar	20,40	0,67
236	Combinació de cultius llenyosos	14,74	0,48
312	Bosc de coníferes	13,93	0,46
234	Oliveres	12,23	0,40
123	Extracció minera	9,89	0,32
130	Industrial	4,97	0,16
231	Fruiters cítrics	2,80	0,09
114	Zona verda urbana	2,75	0,09
140	Serveis dotacionals	2,64	0,09
172	Infraestructura de residus	2,10	0,07

El mosaic agrícola predomina a la meitat oest del municipi, amb una matriu formada per conreus herbacis, amb taques de conreus llenyosos i fruiters i algun retall de bosc. El nucli urbà es situa en aquest context agrícola.

Fotografies 6: Mosaic agroforestal des del punt r6 direcció nord-oest. Font: ACC 2021.

En aquesta zona s'observen força construccions en l'entorn rural, bona part de les quals consisteixen en edificacions petites en obra vista. El nou planejament és una oportunitat per regular aquest tipus de construccions i assegurar la seva integració paisatgística.

Fotografies 7: Entorn agrícola amb edificacions disperses. Punt: r4. Font: ACC 2021.

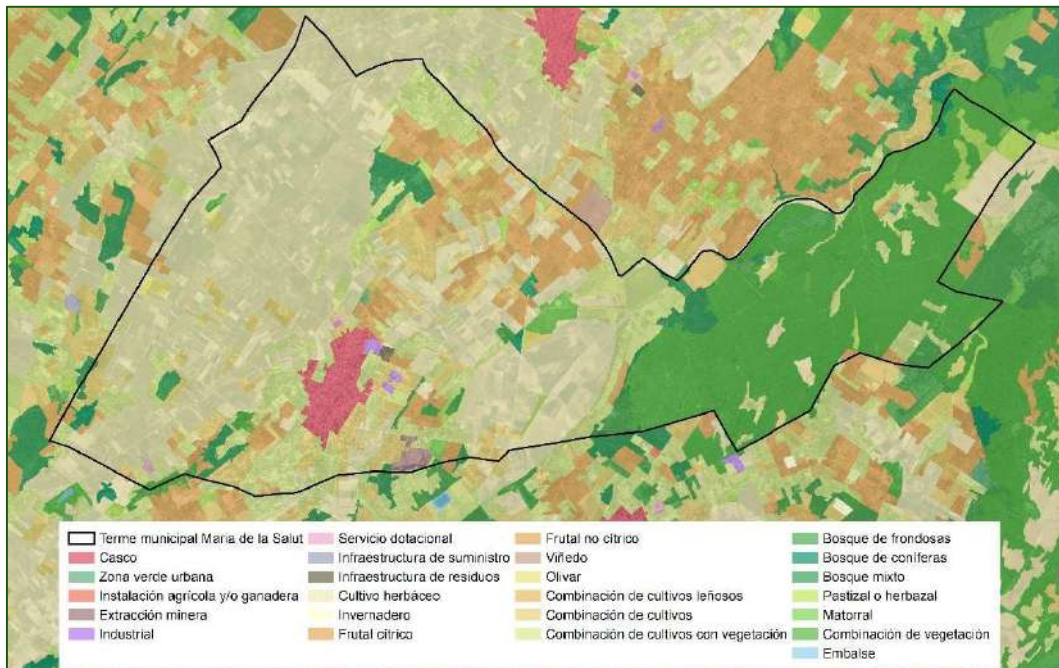
En canvi, a la meitat est predomina la combinació de vegetació, formada per exemplars arboris i matollar, amb taques de bosc més dens i zones més esclarissades.

Fotografies 8: Entorn forestal des del punt r22. Font: ACC 2021.

La distribució espacial dels usos i cobertes del municipi es pot veure a la imatge posterior:

Il·lustració 19: Usos del sòl. Font: SIOSE.

ACTIVITAT AGRÍCOLA

En referència a l'activitat agrícola, caldrà tenir en compte l'**Article 106. Directrius i criteris sobre la regulació de les activitats agràries i complementàries**, de la llei 3/2019 de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, el qual determina:

"Els instruments d'ordenació econòmica, territorial, urbanística, ambiental i d'altres, de competència autonòmica, insular o municipal, quan regulin les activitats agràries o complementàries, han de complir les directrius i els criteris d'ordenació que preveu aquesta llei, en particular, entre d'altres:

a) Establir, amb caràcter general, el caràcter d'ús admès dels usos agraris en el sòl rústic, sens perjudici de les condicions o limitacions que, per motius ambientals o altres degudament motivats, es prevegin per l'exercici d'aquests, en especial pel que fa a les construccions i les activitats complementàries.

b) Ordenar els usos en el sòl rústic facilitant la implementació de les activitats agrària i complementària, en el marc d'un desenvolupament econòmic i social sostenible en el món rural.

c) Millorar les estructures agràries amb la finalitat d'obtenir unes rendes agràries dignes, que en facin possible la modernització i n'assegurin la continuïtat.

d) Prioritzar, amb caràcter general, la utilització d'edificacions existents per destinar-les a usos agraris, enfront de la construcció d'edificacions de nova planta, sens perjudici de les adaptacions que s'hi hagin de fer per garantir-ne la funcionalitat.

e) Fomentar les activitats de transformació agrària i agroalimentària, la producció local i la venda directa.

f) Facilitar, en els casos justificats, la reubicació d'explotacions agràries preexistents.

g) Garantir, en les explotacions agràries, la circulació de vehicles de motor necessaris per a l'exercici de l'activitat agrària, sense que en cap cas no perjudiquin els valors ambientals en espais protegits territorialment o ambientalment.

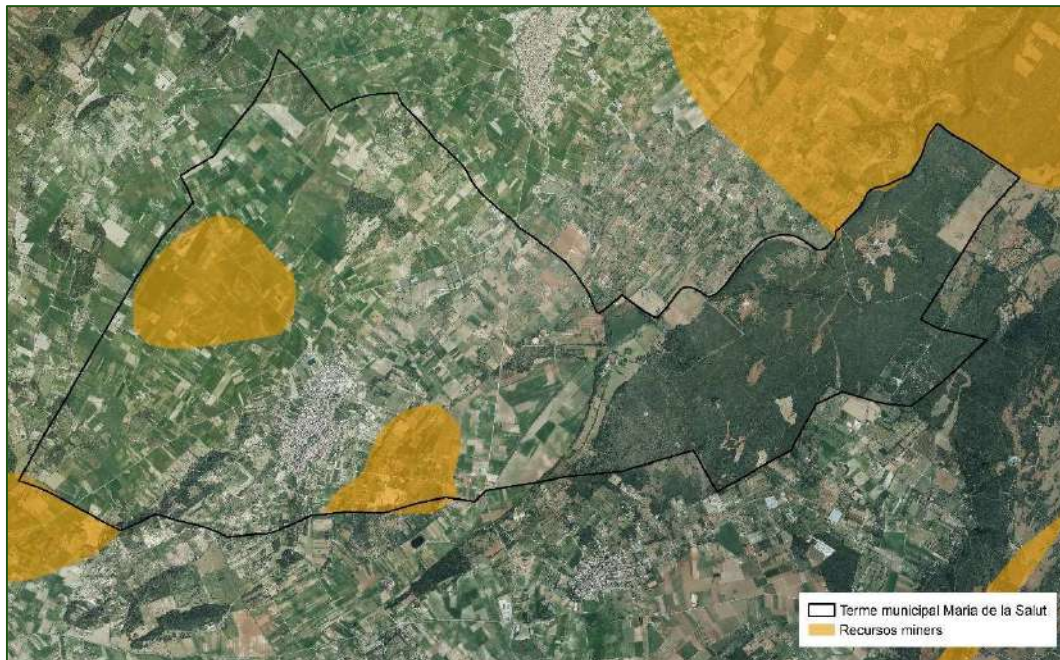
h) Fixar, per als casos d'edificacions, construccions o instal·lacions que s'ubiquin en l'àmbit d'un espai protegit a l'empara de la legislació territorial i urbanística, mesures protectores, correctores i compensatòries, necessàries per a l'adaptació i la integració en l'entorn, a fi d'evitar, prevenir o minimitzar els possibles efectes negatius sobre el valor específicament protegit.

i) Fixar les condicions de les edificacions, les construccions i les instal·lacions vinculades a una activitat agrària d'oci i d'autoconsum, atenent criteris d'adequació de les característiques de la construcció a la finalitat a què es destini, de proporcionalitat amb relació a la producció previsible i de prioritat en la reutilització d'edificacions ja existents."

ACTIVITATS EXTRACTIVES

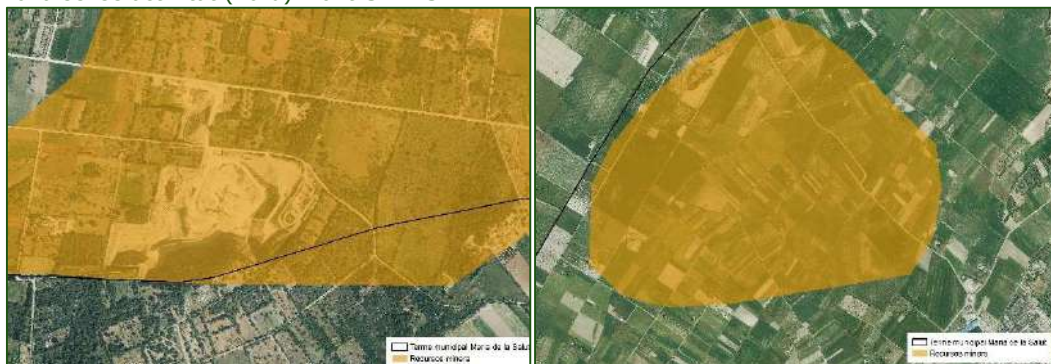
Pel que fa a les activitats extractives, al municipi s'identifiquen dues zones incloses en la cartografia del SITIBSA referent als recursos miners de les Illes Balears, en la que es mostren les delimitacions aprovades en el Decret 61/1999, de 28 de maig de 1999, de la revisió del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears.

Il·lustració 20: Zones de recursos miners. Font: SITIBSA.

Si s'observen en detall les dues zones delimitades, es pot veure que a la zona sud existeix una activitat extractiva en actiu, mentre que a la zona nord no es detecta cap activitat minera.

Il·lustració 21: Detall de les zones amb recursos miners. Esquerra zona amb activitat (sud) i dreta zona sense activitat (nord). Font: SITIBSA.

Respecte a la zona del sud, tal i com informa el Servei de Mines de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, es tracta de l'explotació de Sa Comuna, explotada per Áridos sa Comuna, S.L. amb autorització fins el 25/11/2047. Aquesta explotació figura a l'Annex 3 catàleg de pedreres en tramitació del P.D.S. de pedreres i resta pendent de la tramitació ambiental, en procés a dia d'avui.

A tal efecte, caldrà tenir en compte l'article 33 de la Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears en el qual es determina:

"Article 33. Vinculació del planejament municipal

1. Una vegada que l'ajuntament afectat hagi rebut la notificació de l'autorització o la concessió del dret miner, ha d'iniciar la tramitació de la corresponent modificació puntual del seu planejament, regulada en la normativa urbanística d'aplicació, incorporant en

l'àmbit del sòl delimitat en l'autorització minera la qualificació que només admeti l'ús extractiu. Una vegada incorporada al planejament, no és necessària la declaració d'interès general.

2. Si l'adaptació del planejament urbanístic no es produeix en un termini de sis mesos des que s'hagi rebut la notificació a què fa referència l'apartat anterior, el consell insular corresponent s'ha de subrogar en les competències municipals per redactar-la i tramitar-la. Tampoc en aquest supòsit no és necessària la declaració d'interès general.

3. L'autorització d'activitat municipal està gravada amb una prestació compensatòria, tal com estipula l'article 17 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears.

4. Les determinacions del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears o de qualsevol altre pla sectorial que reguli l'activitat extractiva a les Illes Balears, són aplicables directament i prevalen sobre les de planejament urbanístic de qualsevol administració, que han de ser objecte d'adaptació.”

Les propostes del nou Pla General incorporen la delimitació de la zona d'activitat extractiva:

Il·lustració 22: Àmbit d'activitat extractiva. Font: Equip redactor.

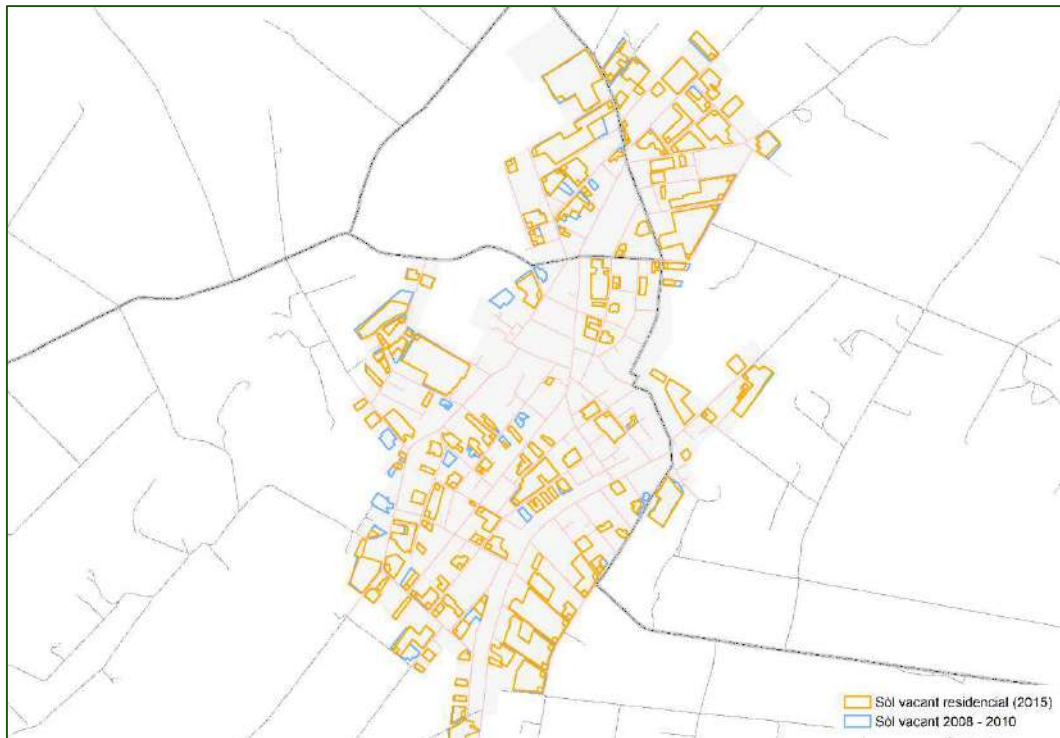

SÒL VACANT

D'altra banda, la Direcció General de Territori va realitzar diversos estudis estadístics referenciats als anys 2000, 2008/2010 i 2015 de les delimitacions i quantificació del potencial d'habitatges i població de les àrees que es troben lliures d'edificació dins urbà o urbanitzable, i que segons el planejament vigent són susceptibles d'esser edificades amb finalitats residencials (i/o turístiques pels les capes dels estudis de l'any 2000 i l'estudi del 2008/2010).

En el municipi de Maria de la Salut s'identifiquen unes quantes parcel·les sense edificar dins la taca urbana. En total, es disposava el 2015 d'un potencial per 1.760 habitatges i 4.438 habitants.

Il·lustració 23: Estudis de sòl Vacant. Font: SITIBSA.

A partir d'aquesta informació, es realitza un anàlisi més detallat a la memòria del PG en el que es conclou que en l'actualitat es disposa de 213 solars edificables al nucli urbà, amb una capacitat de **175 habitatges**. Aplicant el mateix rati entre habitatges i habitants que el 2015 (2,52 habitants/habitatge) significa una capacitat per a 441 habitants.

2.4 CICLE DE L'AIGUA

HIDROLOGIA

Maria de la Salut es situa entre dues unitats hidrogeològiques establertes en el Pla Hidrològic de les Illes Balears: La UH 18.15 i la UH 18.16.

La xarxa hídrica del municipi consisteix en torrents de poca envergadura entre els que destaca la Sèquia Reial, la qual discorre de sud a nord per l'extrem occidental del terme municipal, amb un recorregut d'aproximadament 5,6 km dins el terme municipal, i el Torrent de Montblanc, també de sud a nord per la meitat del municipi, amb un recorregut d'uns 2,8 km dins el terme municipal. Aquest pren el nom de Torrent de Binicaubell a l'extrem nord del terme municipal i discorre com a límit entre Maria de la Salut i Santa Margalida al llarg de 4,6 km més.

Fotografies 9: Sèquia Reial des del punt r2 a la imatge superior, i des del punt r5 a la imatge inferior.
Font: ACC 2021.

Fotografies 10: torrent de Montblanc des del punt r14. Font: ACC 2021.

A l'extrem est del terme municipal, passant pel límit del terme de sud a nord, discorre el torrent de Petra, si bé en aquest cas el seu pas pel municipi és de tant sols uns 450 metres.

QUALITAT DE LES AIGÜES SUPERFICIALS

En el marc del Pla Hidrològic de les Illes Balears es realitza un seguiment de l'estat de les masses d'aigua superficial i subterrània per tal de monitoritzar-ne la qualitat. Per realitzar la valoració es considera tant l'estat ecològic com l'estat químic.

Els dos torrents que discorren dins el municipi forment part, parcialment, de les masses d'aigua superficials avaluades. En concret, la Sèquia reial figura part del seu traçat com a Torrent de Son Bauló (ES110MSPF11017001) i el torrent de Montblanc com a Son Real (ES110MSPF11016901).

Pel que fa a l'**estat ecològic**, segons la Instrucció de Planificació Hidrològica per la demarcació hidrogràfica intracomunitaria de les Illes Balears (IPHIB) (decret llei 1/2015), l'estat ecològic és una expressió de la qualitat de l'estructura i el funcionament dels ecosistemes aquàtics associats a les aigües superficials, que es classifica com a molt bo, bo, moderat, deficient o dolent. Es diagnostiquen com a masses amb estat bo o millor aquelles que presenten un estat bo o molt bo. En canvi, les masses amb estat moderat, deficient o dolent es diagnostiquen com a masses amb estat pitjor que bo. L'estat ecològic es determina en la base de diversos indicadors que s'agrupen en indicadors d'elements de qualitat biològics, hidromorfològics i fisicoquímics.

Pel que fa a l'**estat químic**, és una expressió de la qualitat de les aigües superficials que reflecteix el grau de compliment de les normes de qualitat ambiental de les substàncies prioritàries i altres contaminants, es classifica com a bo o com no arriba al bo.

Per determinar l'estat químic de totes les categories de masses d'aigua superficial s'analitzen les substàncies preferents, prioritàries i altres contaminants d'acord a el Reial Decret 817/2015, de 11 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris de seguiment i avaluació de l'estat de les aigües superficials i les normes de qualitat ambiental. Si no se supera el valor de la concentració màxima admissible d'aquests contaminants es considera que la massa està en bon estat químic.

Amb tot, el resultat de l'avaluació de les dues masses d'aigua presents al municipi per al tercer cicle de planificació hidrològica (2021- 2027) es mostra a la taula següent:

Taula 2: Estat de les masses d'aigua superficials. Font: PHIB.

Còdi	Massa d'aigua	Estat de la massa d'aigua		
		Estat ecològic	Estat químic	Estat global
ES110MSPF11017001	Son Bauló	Pitjor que bo	Bo	Pitjor que bo
ES110MSPF11016901	Son Real	No avaluat	Bo	Bo o millor

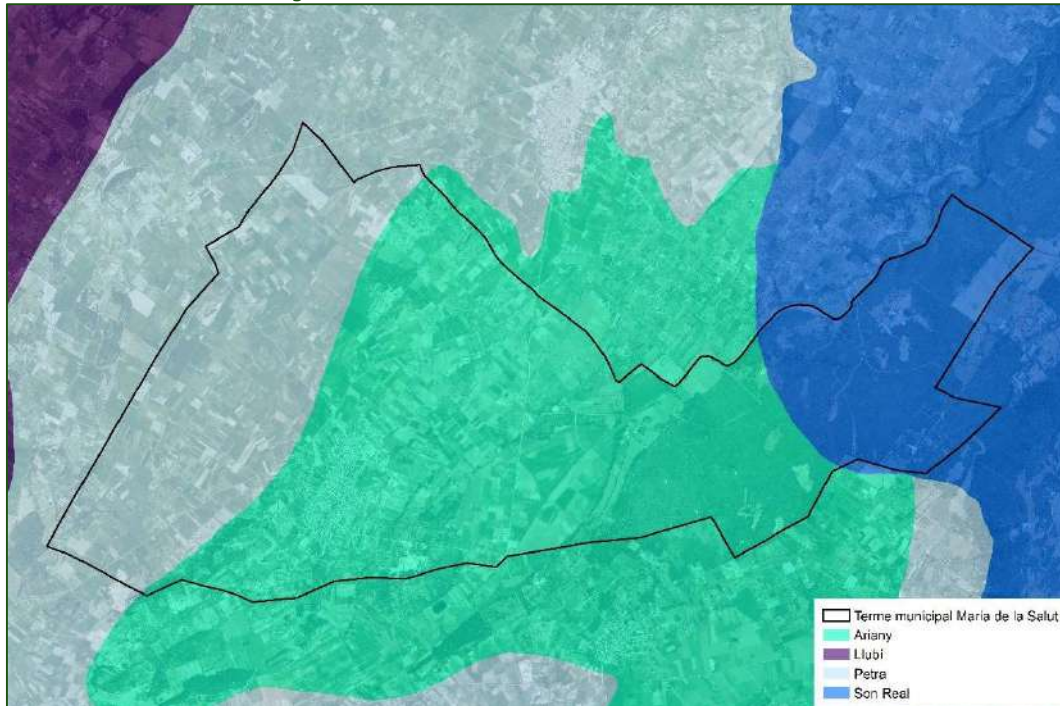
Tal i com apunta el PHIB, l'estat ecològic pitjor que bo de la massa d'aigua de Son Bauló es deu tant als indicadors biològics com als fisicoquímics.

HIDROLOGIA SUBTERRÀNIA

Com s'ha dit, el PHIB també defineix les masses d'aigua subterrània i en realitza el seguiment de la seva qualitat. En aquest cas, Maria de la Salut es situa sobre tres masses d'aigua diferents: (1) Petra, a la franja més occidental del terme municipal, (2) Ariany, ocupant el centre del municipi amb una extensió majoritària, i (3) Son Real a l'extrem oriental.

Tot plegat es pot veure a la imatge següent:

Il·lustració 24: Masses d'aigua subterrànies. Font: PHIB.

QUALITAT DE L'AIGUA SUBTERRÀNIA

L'estat de les masses d'aigua subterrània ve determinat per l'estat químic i l'estat quantitatiu.

L'estat químic de les masses d'aigua subterrània es defineix per la concentració de nitrats, clorurs i substàncies químiques.

Per aconseguir el bon estat químic, els nitrats i clorurs no han de superar els 50 mg NO₃/litre i els 250 mg Cl-/litre, respectivament, tal com s'estableix en la normativa de qualitat de l'aigua de consum humà (Reial Decret 140 / 2003). Tampoc es poden superar els valors especificats a la mateixa normativa per a les substàncies químiques.

L'estat quantitatiu de les masses d'aigua subterrània és una expressió de el grau en què les extraccions directes i indirectes afecten les masses. Per mantenir un bon estat quantitatiu, els índexs d'explotació d'aigües subterrànies s'han de poder mantenir a llarg termini. Per aquest motiu, es considera en bon estat quantitatiu aquella massa l'explotació actual no superi el 100% de el recurs disponible, tal com estableix el PHIB 2019.

Amb tot, l'estat de la qualitat de les aigües subterrànies de les masses identificades al municipi es resumeix a la taula següent:

Taula 3: Estat de les masses d'aigua subterrània. Font: PHIB.

Còdi	Massa d'aigua	Estat de la massa d'aigua		
		Estat químic	Estat quantitatiu	Estat global
ES110MSBT1816M1	Ariany	Dolent	Bo	Dolent
ES110MSBT1815M4	Petra	Dolent	Dolent	Dolent
ES110MSBT1816M2	Son Real	Dolent	Dolent	Dolent

Pel que fa a l'estat químic dolent, és degut a la presència de nitrats (NO_3^-) en el cas de Petra i Ariany, i per la presència de clorurs (Cl^-) en el cas de Son Real. Respecte l'estat qualitatiu, a Petra es situa a un índex d'explotació del 100% i a Son Real del 115%. Ariany presenta un estat quantitatiu bo.

RECURSOS HÍDRICS

Pel que fa a la disponibilitat d'aigua dolça, Mallorca disposa de 3 fonts principals d'abastament: (1) aigües superficials, (2) aigües subterrànies, i (3) aigües dessalades.

Pel que fa a les aigües superficials, l'illa disposa dels pantans de Cúber i Gorg Blau per abastir la ciutat de Palma.

Respecte a l'aigua dessalada, Mallorca compta amb 3 infraestructures de dessaladores des de 2015 en municipis costaners: Palma, Andratx i Alcúdia.

Finalment, la illa disposa de diversos pous de captació de les aigües subterrànies. Segons les dades disponibles en el PHIB del segon cicle (2015 – 2021), la disponibilitat d'aigua per cadascuna de les masses d'aigua presents al municipi era la següent:

- ES110MSBT1815M4 Petra: 5,390 hm³/any.
- ES110MSBT1816M1 Ariany: 2,932 hm³/any.
- ES110MSBT1816M2 Son Real: 1,848 hm³/any.

Com s'ha vist, tant la massa d'aigua de Petra com la de Son Real es troben sobreexplotades. En canvi, la massa d'aigua d'Ariany, majoritària en el municipi, no es troba en aquesta situació de risc.

El PHIB també preveu la reutilització de les aigües depurades com a recurs hídric disponible per als usos que sigui compatible, com el reg. En el cas de Maria de la Salut, les aigües depurades juntament amb Ariany, Sineu i Petra ascendeixen a la quantitat de 456.692 m³ anuals, és a dir, 0.00046 hm³ anuals.

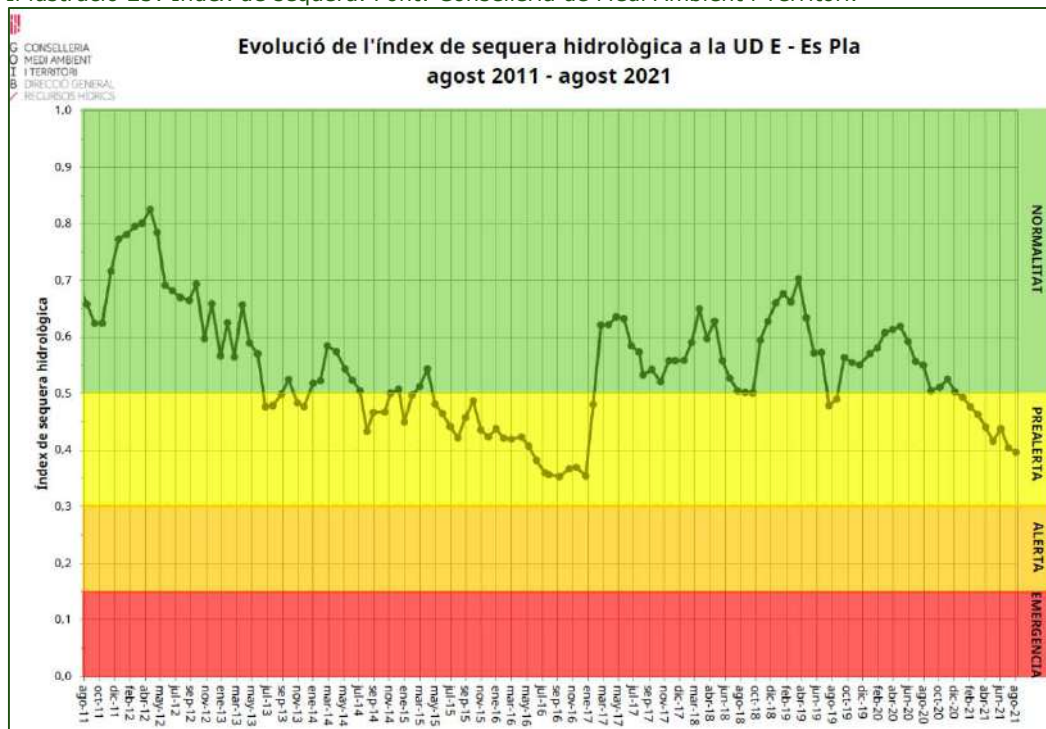
També cal tenir en compte que les Illes Balears es divideixen en Unitats de Demanda, tal i com les defineix el Decret 54/2017, de 15 de desembre, pel qual s'aprova el Pla Especial d'Actuació en Situacions d'Alerta i Eventual Sequera de les Illes Balears. Per cada Unitat de Demanda s'estableix un índex de sequera hidrològica, el qual es presenta de forma semblant a un semàfor:

- En verd, normalitat, la situació dels aqüífers és estable i bona.
- En groc, prealerta, els recursos comencen a minvar i es necessari començar a prendre algunes mesures de gestió.

- En taronja, alerta, els recursos comencen a ser escassos i en conseqüència és necessari prendre més mesures de gestió així com començar restriccions de consum d'aigua.
- En vermell, emergència, la situació és greu i en conseqüència es preveuen mesures de restricció de consum d'aigua així com la prohibició de certs usos de l'aigua.

Maria de la Salut es situa sobre la Unitat de Demanda de Es Pla. L'evolució de l'índex de sequera hidrològica¹ pel període de temps entre el 2011 i el 2021 es presenta a la imatge següent:

Il·lustració 25: Índex de sequera. Font: Conselleria de Medi Ambient i Territori.

Com es pot veure, la situació històrica presenta alts i baixos en la disponibilitat hídrica, si bé en el període estudiat no es passa del nivell de prealerta, situació en la que es troba des de mitjans de 2020 fins a l'agost de 2021.

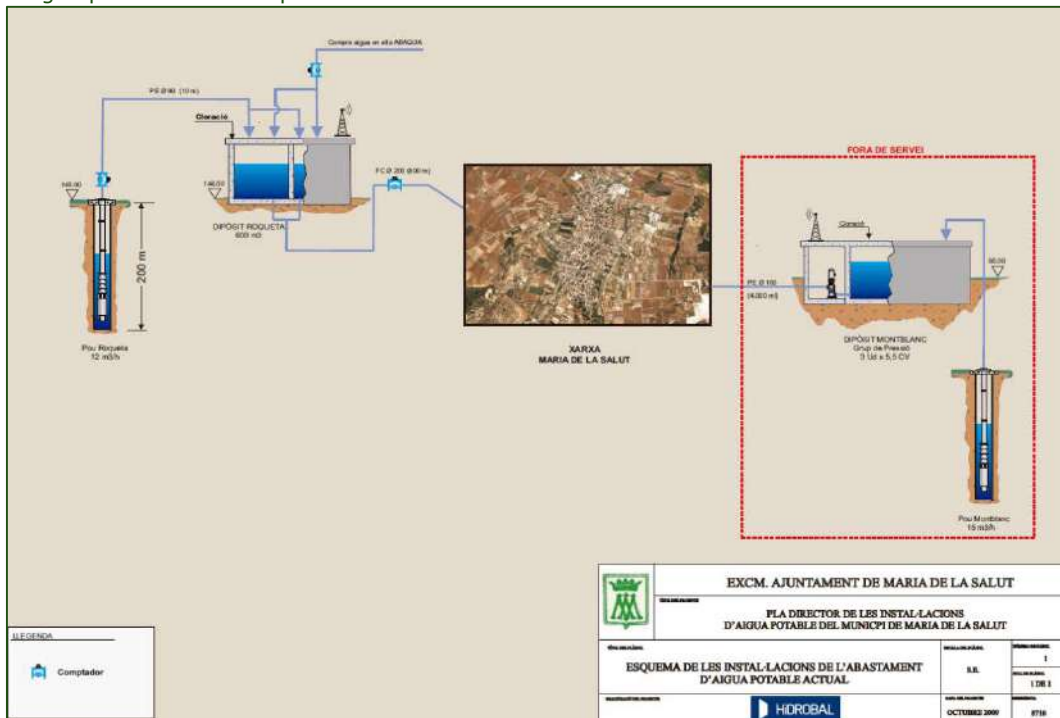
ABASTAMENT I CONSUM D'AIGUA

Maria de la Salut disposa de dos pous d'abastament municipals, dels quals es troba operatiu el pou de Roqueta, mentre que el pou de Montblanc es troba fora de servei des del moment en què es va realitzar la connexió amb la xarxa d'abastament de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA). Per tal de cobrir la demanda municipal, també es realitza una compra en alta a ABAQUA. Les aigües provinents de la compra en alta i del pou de Roqueta

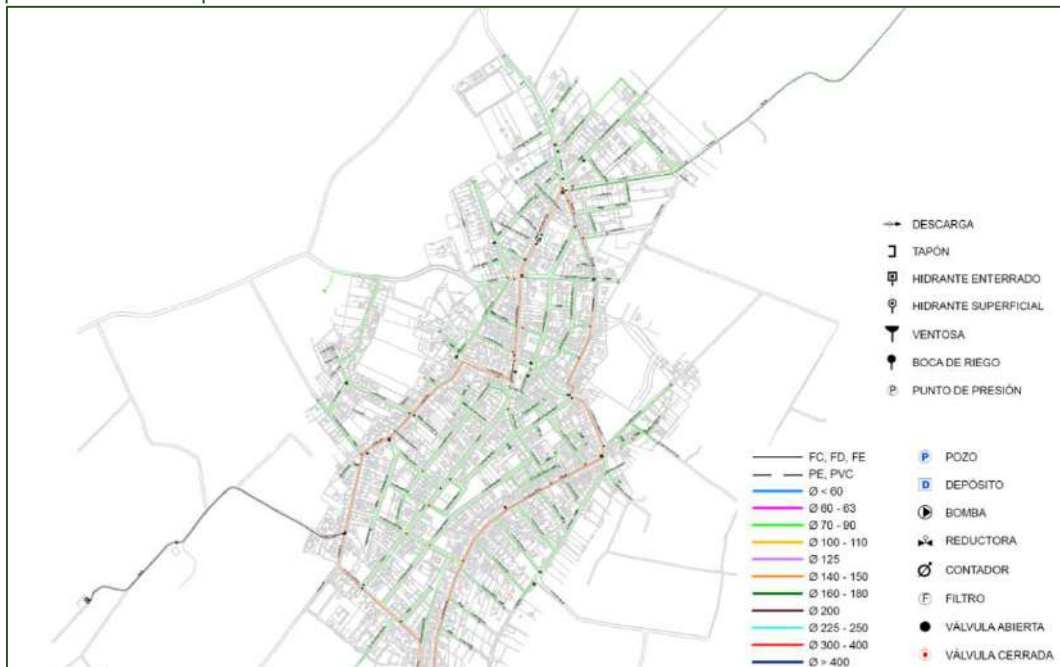
¹ Disminució de la disponibilitat d'aigua potable (superficial i subterrània) en un sistema de gestió determinat i per un període de temps indeterminat que pot impedir satisfer les demandes d'aigua del sistema d'explotació.

conflueixen al dipòsit de Roqueta, de 600 m³ de capacitat, del qual es distribueix per al nucli urbà.

Il·lustració 26: Esquema d'abastament d'aigua del municipi. Font: Pla director de les instal·lacions d'aigua potable del municipi de Maria de la Salut.

Il·lustració 27: Xarxa de subministrament municipal. Font: Pla director de les instal·lacions d'aigua potable del municipi de Maria de la Salut.

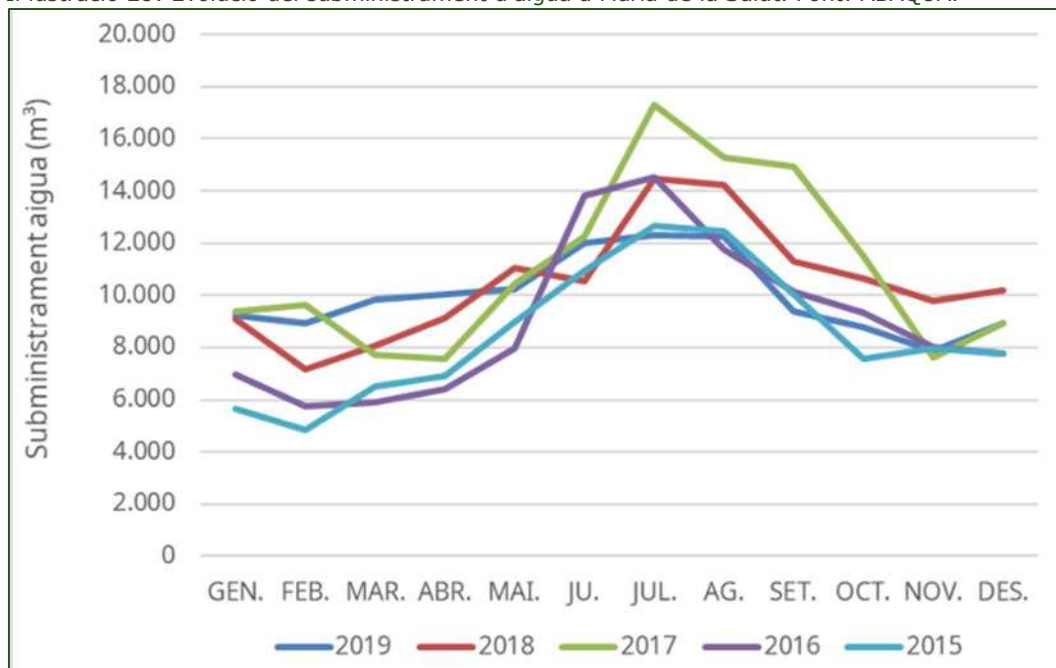

Tal i com s'informa en el web d'ABAQUA, a Maria de la Salut "el subministrament per part de l'Agència Balear de l'Aigua durant els darrers anys té una tendència positiva, arribant a 0,12 hm³ d'aigua subministrada l'any 2019. El subministrament d'aigua al llarg dels mesos al municipi de Maria de la Salut difereix d'un any a un altre. La diferència no recau en mesos concrets, és la corba general que se situa per sobre o per sota

depenent de l'any. Per tant, la diferència prové del consum general per anys i no de canvis mensuals.

Aproximadament del 75% de l'aigua subministrada al municipi prové de l'Agència Balear de l'Aigua, garantint el subministrament a una població de 2.227 habitants residents.”

Il·lustració 28: Evolució del subministrament d'aigua a Maria de la Salut. Font: ABAQUA.

Les dades de consum d'aigua a Maria de la Salut per al període 2017-2021 han estat facilitades per Hidrobal. Cal tenir en compte que per l'any 2021 només es disposa de les dades de facturació dels mesos de gener a agost, per la qual cosa no es poden comparar amb igualtat amb la resta d'anys. Pel que fa al període de 2017 a 2020, l'any amb un major consum es correspon al 2017 i l'any amb un menor consum el 2018, obtenint els anys 2019 i 2020 valors entremitjos molt similars. S'observa en tot el període que el principal consumidor d'aigua són els usos domèstics, seguit pel consum municipal i el comercial, mentre que els usos industrials i d'obres són molt residuals.

Taula 4: Volums (m³) facturats a Maria de la Salut. Font: Hidrobal.

	2017	2018	2019	2020	2021
Comercial	2.433	2.029	2.251	1.492	1.020
Domèstic	85.103	84.123	91.715	92.039	62.143
Industrial	196	288	438	805	937
Municipal	14.074	9.355	5.132	4.719	3.902
Obres	206	76	351	346	405
TOTAL	102.012	95.871	99.887	99.401	68.407

Com es pot veure, aquests consums es situen per sota de la capacitat d'abastament d'ABAQUA (120.000 m³) així com per sota de la disponibilitat d'aigua de la massa d'aigua d'Ariany (2.932.000 m³) si bé en aquest cas cal tenir en compte que Maria de la Salut no és l'únic municipi que pot extraure aigua d'aquesta massa.

En consultes amb ABAQUA sobre la capacitat d'abastament d'aigua potable en el marc del nou planejament, informen el següent:

"Segons les dades que disposem, el creixement de la població des de l'any 1998 (1733 habitants) fins a l'any 2017 (2159 habitants) ha estat de 426 habitants.

La informació recollida en el "Projecte d'ampliació i millora del tractament a l'EDAR de Sineu-Petra-Maria-Ariany" de Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental, concretament en el seu annex 6 "Caracterización del afluente y efluente" recull dades de població de dret, facilitades per l'INE. Fins a l'any 2017 la població de Maria de la Salut fou de 2.159 habitants i mitjançant una projecció de població estimada es determina que la població a l'any 2037 serà de 2.612 habitants.

D'acord amb l'article 33. Dotacions per a l'abastament de la població, del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB);

• Les dotacions considerades per al càlcul de la demanda urbana s'establiran cas per cas en funció de factors com la tipologia de habitatge i les infraestructures existents, en cap cas es podrà superar la dotació màxima de 250 litres per persona i dia, tenint en compte la població total equivalent (se comptabilitza la part estacional), i incloent les pèrdues en conduccions, dipòsits i xarxes de distribució. Aquestes dotacions deuen ser aplicables tant per a expedients de concessió com per a la qualificació de demandes associades a nous desenvolupaments urbans que es puguin preveure en els instruments de planificació urbana i ordenació territorial

Considerant una dotació hab/dia de 250 litres; s'estima una demanda màxima diària de:

$$\text{Demanda} = 0,250 \frac{\text{m}^3}{\text{dia}} \times 2.612 \text{ habitants} \times 75\% = 489,75 \frac{\text{m}^3}{\text{dia}}$$

Actualment el volum diari subministrat per l'Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental al municipi de Maria de la Salut es de 340 m³/dia, el que suposa un increment de uns 150 m³/dia, el que suposa un increment d'un 44%, cap a l'any 2037."

Amb tot, l'aigua de consum humà caldrà que compleixi els criteris sanitaris recollits al Real Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel que s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.

Així mateix, caldrà tenir en compte l'article següent del PHIB:

"Article 35. Dotacions per a ús agrari

1. Les dotacions d'aigua per a usos en regadiu seran les necessàries per satisfer les necessitats hídriques dels diferents cultius i els requeriments funcionals associats a les tècniques de reg.

2. A efectes d'avaluació de la demanda i de l'atorgament o revisió de concessions i de les autoritzacions a què fa referència l'article 54.2 del TRLA, les dotacions màximes de reg per als diferents cultius i zones, així com els consums diaris i dotacions anuals d'aigua per a ramaderia són les establertes en la IPHIB."

Les dotacions màximes per a Mallorca són les següents:

Taula 5: Dotacions màximes per usos agrícoles. Font: IPHIB.

Cultiu	Dotació màxima (m ³ / ha any)
Cereal	3.000
Tubercles	8.000
Lleguminoses	2.500
Farratgeres	9.000
Hortícoles	8.000
Cítrics	6.000
Fruiters	5.000
C. industrials	5.000
Ametller	3.000
Olivera	2.500
Vinya	3.000

Per tal de realitzar una estimació derivada dels conreus del municipi, s'han associat els cultius de la taula anterior a la categoria més similar de les dades del SIGPAC del 2021, de tal manera que s'obtenen els consums següents:

Taula 6: Consums derivats de l'activitat agrícola. Font: ACC a partir de SIGPAC i IPHIB.

Codi SIGPAC	Cultiu	Superfície (ha)	Dotació màxima (m ³ / ha any)	Consum (m ³ /any)
CF	Associació cítrics - fruiters	0,54	6.000	3.214,28
CI	Cítrics	7,23	6.000	43.382,99
FF	Associació fruiter -fruits secs	0,22	5.000	1.116,94
FL	Fruits secs i olivera	1,00	5.000	5.000,74
FS	Fruits secs	132,40	5.000	662.019,29
FY	Fruiters	200,64	5.000	1.003.196,78
IV	Hivernacles	0,09	5.000	433,33
OF	Oliveres i fruiters	0,13	5.000	636,80
OV	Oliveres	20,13	2.500	50.324,22
TA	Terra campa	1.550,49	3.000	4.651.463,67
TH	Horta	0,30	8.000	2.398,33
VI	Vinya	10,05	3.000	30.138,40
TOTAL				6.453.325,77

Cal tenir en compte que la qualitat de les aigües de reg no han de complir els mateixos estandars que la qualitat pel consum humà, i poden derivar de diferents fonts independents de la xarxa d'abastament d'aigua potable.

SANEJAMENT

Les aigües residuals de Maria de la Salut són tractades en el seu conjunt per l'EDAR de Sineu – Petra – Ariany – Maria, que dona servei als municipis esmentats.

Cal tenir en compte que actualment ABAQUA està treballant en la remodelació de les instal·lacions i la seva ampliació (en fase de redacció). Amb les actuacions també es preveu millorar el sistema general de sanejament (col·lectors i estacions de bombament) dins el municipi de Maria de la Salut.

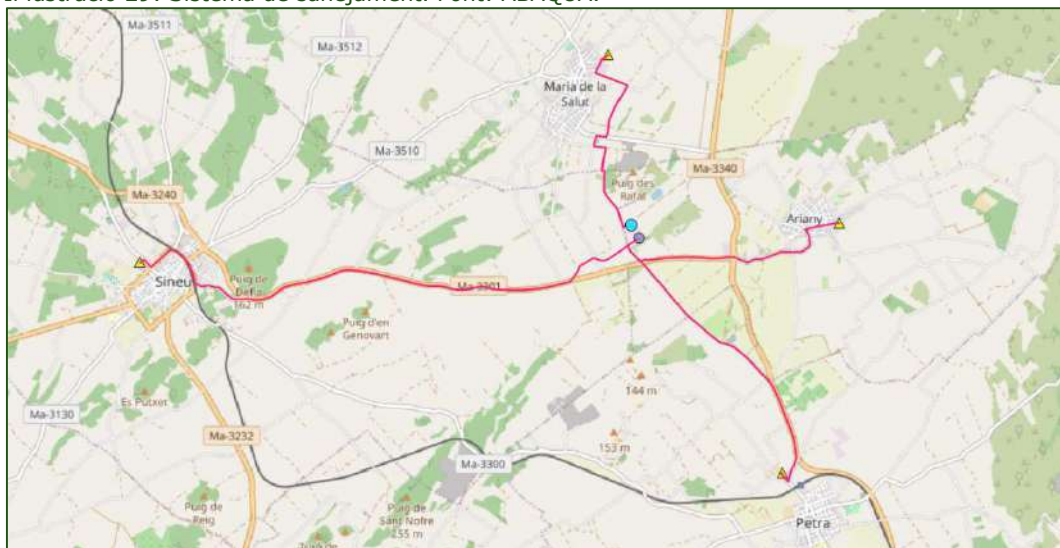
Amb tot, es mostren a la taula següent es paràmetres de disseny de l'EDAR (actual) així com els previstos amb l'ampliació que seran els operatius un cop finalitzat el projecte:

Taula 7: Paràmetres de l'EDAR en l'estat actual, així com els previstos en l'ampliació. Font: ABAQUA.

	Actuals	Previstos
Cabal:	2.000 m ³ /dia	2.500 m ³ /dia
Població equivalent:	11.667 h.e	14.583 h.e
Població:	10.000 hab	10.000 hab
DBO ₅ :	350 mg/litre	350 mg/litre

A continuació es poden veure els col·lectors generals i les infraestructures associades al sistema de sanejament. El cercle blau cel indica l'EDAR, el cercle blau fosc la llacuna d'infiltració/evaporació i els triangles grocs els bombaments. Les instal·lacions de l'EDAR es situen al municipi d'Ariany.

Il·lustració 29: Sistema de sanejament. Font: ABAQUA.

Segons informa ABAQUA, les aportacions d'aigües residuals a l'EDAR de cada municipi es distribueixen de la manera següent:

- Ariany: 9%
- Maria de la Salut: 24%
- Petra: 31%
- Sineu: 36%

Tal i com figura a l'Informe Anual de Sanejament i Depuració d'ABAQUA, la depuradora de Sineu – Petra – Ariany – Maria presenta un infradimensionament estacional de 3 mesos. Tal i com apunta l'informe, una de les causes pot ser la falta de xarxa separativa del clavegueram municipal que provoca l'arribada d'aigües mixtes (fecals i pluvials) provocant un increment del cabal a depurar en períodes de fortes pluges. Aquesta situació pot millorar amb les actuacions d'ampliació previstes i de millora dels col·lectors.

Segons consultes amb ABAQUA per tal de valorar la capacitat de la depuradora segons els creixements previstos al PG, informen el següent:

"En l'Annex 6 "Caracterización del afluente y efluente" del projecte d'ampliació de l'EDAR, i a partir de les dades de població de dret facilitades per l'INE des de l'any 1998 (1.733 habitants) fins l'any 2017 (2.159 habitants), s'ha fet una projecció de població estimada fins l'any 2037, i que resulta ser de 2.612 habitants."

Tenint en compte que l'escenari de màxims que preveu el PG és de 3.300 habitants per l'any 2040, caldrà valorar la capacitat de sanejament de la depuradora a mesura que es desenvolupin els creixements del PG per tal de garantir la bona depuració i tractament de les aigües residuals.

En el cas dels habitatges que es trobin a zones a on no hi hagi accés a la xarxa de clavegueram, s'haurà de complir l'establert a l'article 80 del PHIB 2019.

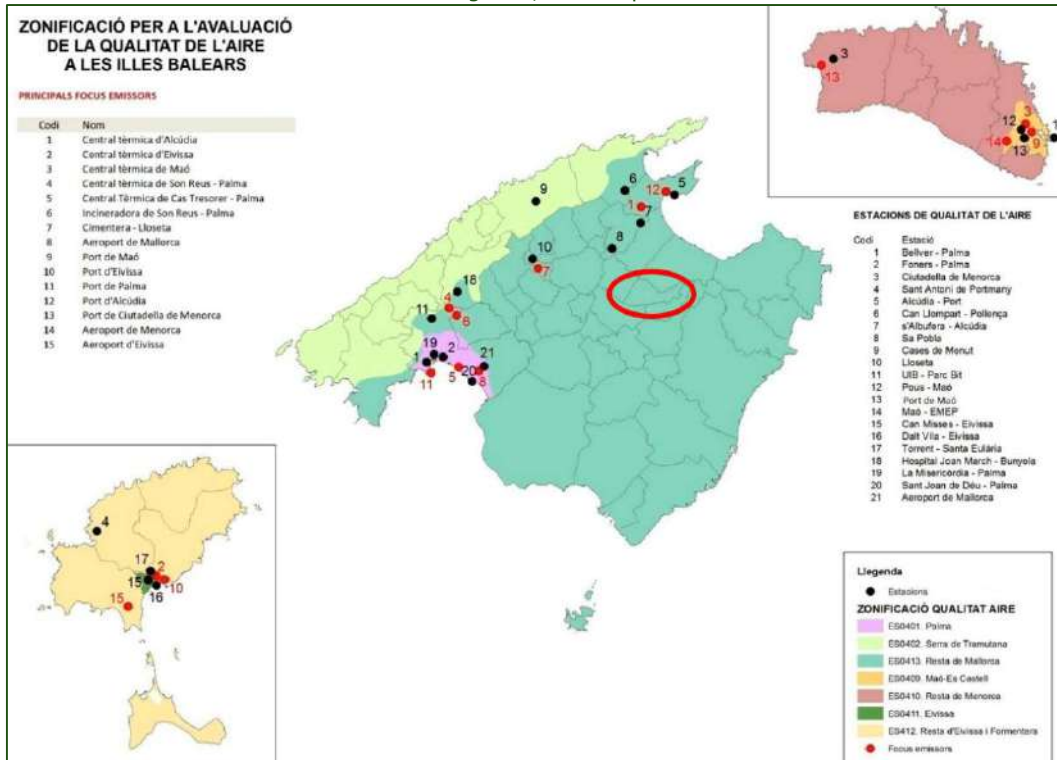
2.5 AMBIENT ATMOSFÈRIC

Per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica és necessari, per una banda controlar les emissions atmosfèriques (nivells d'emissió), i per l'altre, el control i vigilància de la presència dels contaminants a l'aire en diferents punts receptors (nivells d'immissió).

En matèria de qualitat de l'aire, actualment és vigent la Directiva 2008/50/CE, de 21 de maig, relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera més neta a Europa, transposada a l'ordenament jurídic estatal a través del RD 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire. L'esmentat decret estableix la necessitat de dividir el territori en zones per tal d'avaluar la qualitat de l'aire en cadascuna d'elles per als següents contaminants: ozó, diòxid de sofre (SO₂), diòxid de nitrogen, (NO₂), òxids de nitrogen (NO_x), partícules (PM₁₀, PM_{2,5}), benzè, monòxid de carboni (CO), plom, arsènic, cadmi, níquel, mercuri, benzo(a)pirè i altres hidrocarburs aromàtics policíclics (HAP).

A tal efecte, a les Balears es realitza una zonificació del territori tenint en compte la presència d'aglomeracions urbanes, de focus emissors importants, valors històrics d'immissió, etc., en la qual s'efectuarà el seguiment dels objectius de qualitat referents als contaminants esmentats. Maria de la Salut es troba a la zona ES0413 corresponent a la illa de Mallorca exceptuant la Serra de Tramuntana i Palma de Mallorca, tal i com es pot veure a la imatge següent:

Il·lustració 30: Zonificació de la qualitat de l'aire i focus emissors. Maria de la Salut encerclat en vermell. Font: Conselleria de transició energètica, sectors productius i memòria democràtica.

Com es pot veure, Maria de la Salut es situa allunyat dels principals focus emissors, així com de les estacions de qualitat de l'aire.

Els contaminants dels quals es realitza un seguiment en cadascuna de les zones es pot veure a la imatge següent. Emmarcat en negre es ressalten els corresponents a la ES0413:

Il·lustració 31: Estacions de mesura i contaminants avaluats. Font: Conselleria de transició energètica, sectors productius i memòria democràtica.

Zona	Estació	Tipus	SO ₂	NO ₂	O ₃	CO	Benzé	B(a)P	PM10	PM2.5	Metalls
Palma (ES0401)	Bellver	S	x	x	x			x	x		x
	Foners	U	x	x	x	x	x	x	x		x
	Sant Joan de Déu	U	x	x	x			x	x		x
	La Misericòrdia	U								x	
Serra de Tramuntana (ES0402)	Cases de Menut	R			x						
Resta Mallorca (ES0413)	UIB - Parc Bit	S	x	x	x						
	Sa Pobla	R	x	x	x				x		
	Alcúdia	R	x	x	x			x	x		x
	S'Albufera	R	x	x	x			x	x		x
	Can Llopart	R	x	x	x				x		
	Hospital Joan March	R	x	x	x			x	x	x	x
	Lloseta*	R							x	x	

Dels contaminants avaluats, en l'informe de qualitat de l'aire de 2020, només presenta un estat regular l'ozó troposfèric, amb superacions del valor objectiu octohorari (mitjanes horàries de concentracions durant vuit hores consecutives) recomanat per la OMS (100 µg/m³) en 4 de les 6 estacions situades a la ES0413. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

Pel que fa a l'any 2019, l'ozó presenta valors dolents, amb superacions del valor objectiu octohorari recomanat per la OMS ($100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) en totes les estacions, com també del objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana de $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en l'estació de Can Llopart. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

Per l'any 2018 la situació és similar al 2019, amb una qualitat dolenta per l'ozó, però en aquest cas la superació de l'objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana es produeix a l'estació d'Alcudia, superant les altres el valor recomanat per la OMS.

Finalment, el 2017 presenta una qualitat dolenta per l'ozó, amb una superació de l'objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana a l'estació de l'Hospital Joan March, superant les altres el valor recomanat per la OMS. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

Pel que fa a la contaminació acústica, a les Illes Balears és vigent la Llei estatal 37/2003; el RD 1513/2005; el RD 1367/2007 (modificat pel RD 1038/2012) i la Llei 1/2007 de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. A partir de la legislació vigent, el Govern Balear va elaborar un model d'ordenança reguladora del renou i les vibracions on s'estableixen els objectius de qualitat acústica tant pel que fa a les àrees urbanitzades com als nous desenvolupaments urbanístics.

Respecte a les zones ja urbanitzades, es determinen els següents objectius:

Taula 8: Zonificació acústica zones urbanes existents. Font: Govern de les Illes Balears.

Tipus d'àrea acústica			Índex de renous dB(A)		
			Ld	Le	Ln
I	E	Sanitari, docent, cultural	60	60	50
II	A	Residencial	65	65	55
III	D	Terciari diferent de C	70	70	65
IV	C	Terciari amb predomini de sòl de tipus recreatiu i d'espectacles	73	73	63
V	B	Industrial	75	75	65
VI	F	Sistemes generals d'infraestructures del transport i d'altres equipaments públics que els reclamin (1)	(2)	(2)	(2)
VII	G	Espais naturals d'especial protecció contra la contaminació acústica	(3)	(3)	(3)

Respecte als sectors de creixement, es determinen aquests objectius:

Taula 9: Zonificació acústica sectors de creixement. Font: Govern de les Illes Balears.

Tipus d'àrea acústica			Índex de renous dB(A)		
			Ld	Le	Ln
I	E	Sanitari, docent, cultural	55	55	45
II	A	Residencial	60	60	50
III	D	Terciari diferent de C	65	65	60
IV	C	Terciari amb predomini de sòl de tipus recreatiu i d'espectacles	68	68	58
V	B	Industrial	70	70	60
VI	F	Sistemes generals d'infraestructures del transport i d'altres equipaments públics que els reclamin			
VII	G	Espais naturals d'especial protecció contra la contaminació acústica	(3)	(3)	(3)

1. En aquests sectors del territori s'han d'adoptar les mesures adequades de prevenció de la contaminació acústica, en particular mitjançant l'aplicació de les tecnologies de menor incidència acústica entre les millors tècniques disponibles, d'acord amb l'apartat a de l'article 18.2 de la Llei 37/2003.
2. En el límit perimetral d'aquests sectors del territori no s'han de superar els objectius de qualitat acústica per renou aplicables a la resta d'àrees acústiques contigües.
3. Els índexs de renou corresponents als espais naturals d'especial protecció es regulen, si n'és el cas, en la normativa aplicable específica.

Amb tot, caldrà tenir en consideració l'article 28 de la Llei 1/2007 en referència al planejament:

"Article 28. Relació amb els instruments de planejament urbanístic

1. En els instruments de planejament urbanístic s'han de preveure la informació i les propostes que contenen els plans acústics municipals. Si no n'hi ha, els instruments de planejament urbanístic o territorial han d'incorporar un estudi acústic en el seu àmbit d'ordenació que permeti avaluar-ne l'impacte acústic i adoptar les mesures adequades per reduir-lo.

2. Com a conseqüència del que estableix el punt anterior, les figures de planejament urbanístic general han d'incorporar en les seves determinacions, com a mínim, els aspectes següents:

- a) Els plànols que reflecteixen amb detall suficient els nivells de renou en l'ambient exterior, tant en la situació actual com en la previsible una vegada escomesa la urbanització.*
- b) Els criteris de zonificació d'usos adoptats per prevenir l'impacte acústic.*
- c) La proposta de qualificació d'àrees de sensibilitat acústica en l'àmbit espacial d'ordenació, d'acord amb els usos prevists i les prescripcions d'aquesta llei.*
- d) Les mesures generals previstes en l'ordenació per minimitzar l'impacte acústic.*
- e) Les limitacions en l'edificació i en la ubicació d'activitats contaminants per renou i per vibracions que cal incorporar en les ordenances urbanístiques.*
- f) Els requisits generals d'aïllament acústic dels edificis en funció dels usos que s'hi tenen prevists i dels nivells de renou estimats en l'ambient exterior.*

3. Els instruments de planejament municipal han de tenir en compte els criteris que estableix aquesta llei en matèria de protecció contra la contaminació acústica i els han d'incorporar en les seves determinacions.

4. L'assignació d'usos generals i usos detallats del sòl en les figures de planejament ha de tenir en compte el principi de prevenció dels efectes de la contaminació acústica i ha de vetllar per tal que no se superin els valors límit d'emissió i immissió establerts pel desenvolupament d'aquesta llei, tot sens perjudici de les excepcions que s'hi contemplen.

5. La ubicació, l'orientació i la distribució interior dels edificis destinats als usos més sensibles des del punt de vista acústic s'han de planificar amb vista a minimitzar-hi els nivells d'immissió, adoptant dissenys preventius i distàncies de separació suficients respecte de les fonts de renou més significatives i, en particular, del trànsit rodat."

CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

Les Illes Balears disposen de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears. Aquesta llei estableix una zonificació del territori seguint les directrius següents:

- a) **Zona E1:** àrees incloses en la Llei 1/1991, d'espais naturals o en àmbits territorials que hagin de ser objecte d'una protecció especial, per raó de les seves característiques naturals o del seu valor astronòmic especial, en les quals només es podrà admetre una brillantor mínima.
- b) **Zona E2:** àrees incloses en àmbits territorials que només admeten una brillantor reduïda.
- c) **Zona E3:** àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana.
- d) **Zona E4:** àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta.
- e) Punts de referència: punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial incloses en la E1, per a cadascun dels quals cal establir una regulació específica en funció de la distància en què es trobin de l'àrea en qüestió.

En el municipi de Maria de la Salut no s'identifica cap àrea inclosa en la Llei 1/1991, d'espais naturals, si bé sí que es troba una zona d'especial interès per les aus (ZEPA) corresponent al Pla des Blanquer (ES0000543) el qual s'hauria de considerar com a zona E1. Pel que fa a la resta del sòl no urbanitzable es pot considerar E2, i el nucli urbà es correspon a E3.

2.6 CLIMATOLOGIA I CANVI CLIMÀTIC

A Maria de la Salut el clima és mediterrani, amb fortes oscil·lacions tèrmiques entre hivern i estiu, i un règim de pluges a l'entorn dels 550 mm anuals, amb estius secs i els màxims de precipitació a la tardor.

Tal i com s'indica al Pla D'acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) d'agost de 2010, les dades meteorològiques més properes a Maria de la Salut, corresponen a Sa Pobla. En aquesta estació la temperatura mitjana dels darrers anys (2013-2018) és de 17,8 °C, amb màximes a l'estiu a l'entorn dels 40 °C i mínimes inferiors als 0 °C els primers mesos d'hivern.

El règim de precipitacions es caracteritza per la seva irregularitat interanual, variant considerablement, fins a l'extrem d'arribar a produir sequeres.

2.6.1 IMPACTE PREVISIBLE DEL CANVI CLIMÀTIC A LA ZONA

Un dels desafiaments més importants que la humanitat ha d'afrontar, avui i els propers anys, és el canvi climàtic.

El canvi del clima és un fenomen global atribuït directament i indirectament a l'activitat humana, que altera la composició de l'atmosfera mundial. Els gasos que contribueixen a l'escalfament global contemplats a l'Annex A del Protocol de Kyoto són el CO₂, CH₄, N₂O i els gasos fluorats (HCFC, PFC, SF₆).

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, i posar fre al canvi climàtic, entre altres. L'agenda es desplega mitjançant un sistema de 17 objectius de desenvolupament sostenible, a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals. Si bé diversos objectius tenen incidència sobre el canvi climàtic, ja que tracten temes com garantir l'accés a l'aigua (objectiu 6), energia neta i assequible (objectiu 7), i ciutats i comunitats sostenibles (objectiu 11), l'objectiu 13 es dedica directament al canvi climàtic: *"Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest"*. Les mesures es centren en la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, d'acord amb el que es vagi establint al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic.

El darrer esdeveniment que ha congregat líders polítics i econòmics mundials sobre aquesta qüestió s'està desenvolupant en el transcurs de la redacció d'aquest document. Es tracta de la 26 ena Conferència de les Parts (COP 26) de Glasgow. L'anterior trobada ha estat la 25 ena Conferència de les Parts (COP25) de la Convenció marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (UNFCCC) a Xile, amb seu a Madrid. Poc abans del seu inici, el Parlament Europeu va declarar l'emergència climàtica i mediambiental, després d'aprovar una resolució per 429 vots a favor, 225 en contra i 19 abstencions. Tot i que es tracta d'una resolució sense efectes pràctics directes, posa de manifest la gravetat de l'estat actual.

Pel que fa a la COP 25, ha evidenciat la manca de voluntat política per respondre als reptes que senyala la ciència a l'escala necessària, tot i la pressió social cada cop més forta per tal que es prenguin les mesures necessàries. Si bé posa alguns punts importants sobre la taula en el document "Chile – Madrid, tiempo de actuar", com la importància dels actors no governamentals en les estratègies de mitigació de GEH. També pacta un pla de gènere per donar resposta a l'efecte desigual del canvi climàtic sobre les dones i nenes.

Com a punt destacat, aquest any 73 Estats s'han compromès a ser neutres en carboni el 2050, entre ells, Espanya.

Per tal d'ajudar a l'assoliment d'aquest objectiu, l'11 de desembre de 2019, la Comissió Europea va presentar la proposta del Pacte Verd Europeu com el paquet de mesures més ambiciós que ha de permetre a la ciutadania i empreses

europées beneficiar-se d'una transició verda sostenible. Aquest objectiu abasta tots els sectors de l'economia, especialment el transport, l'energia, l'agricultura, els edificis i les indústries, així com la siderúrgia, el ciment, les TIC, els tèxtils i els productes químics.

Tal i com s'exposa a l'apartat de Canvi climàtic del web de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors productius i Memòria Democràtica, *"Les Illes Balears, pel fet insular, són especialment vulnerables al canvi climàtic. En bona part ho són perquè es preveu que l'increment mitjà de temperatura a l'arxipèlag serà superior a la mitjana global, segons l'Agència Espanyola de Meteorologia. En els darrers 40 anys, s'hi ha experimentat un increment de 0,3 °C per dècada en la temperatura mitjana, mentre que per als propers anys s'hi preveu un increment d'entre 2 i 5 graus.*

Quant als impactes concrets, un estudi de la vulnerabilitat dels diferents sectors de les Illes Balears als efectes del canvi climàtic encarregat pel Govern de les Illes Balears el 2015 va concloure que els principals factors climàtics que es preveu que afectin l'arxipèlag són l'increment de la temperatura mitjana, la disminució de la precipitació mitjana i l'augment d'esdeveniments extrems, com onades de calor o pluges intenses. Aquests factors creen un nivell de risc davant el canvi climàtic alt per als sectors de l'aigua, el territori, el turisme i la salut; i un risc significatiu per al medi natural, l'energia i el sector primari.

Entre els impactes concrets prevists, destaquen una exposició significativa al perill de sequera meteorològica i hidrològica, risc d'inundacions i impactes sobre les diferents infraestructures, la pèrdua d'atractiu turístic per les condicions adverses, la pèrdua de cultius per esdeveniments extrems o l'acceleració de processos de desertització o pèrdua d'ecosistemes costaners."

Tal i com s'indica en el PAESC de Maria de la Salut, *"L'AEMET, posa a disposició les dades de projeccions regionalitzades de canvi climàtic per al segle XXI a Espanya. Si es consideren les dades del model de regionalització dinàmica CORDEX per Balears, es pot observar com en general, tan la temperatura anual màxima com la mínima podria registrar un augment a Mallorca, aquest increment seria més acusat en funció de la trajectòria de concentració representativa (RCP). Tan la temperatura anual màxima com la mínima, al 2100 podria registrar un increment d'entre 2°C, en el cas d'un RCP de 4.5, i 5°C en el cas d'un CRP de 8.5, respecte a les temperatures actuals.*

Per una altra banda, les precipitacions es podrien reduir fins a un 20% al llarg del període de temps considerat, així mateix disminuirien el nombre de dies de pluja."

A tal efecte, les Balears disposaven de l'Estratègia Balear del Canvi Climàtic 2013-2020, aprovada per la Comissió Interdepartamental sobre el Canvi Climàtic el 8 d'abril de 2013, a partir de la qual es va elaborar el Pla d'Acció de Mitigació contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020. En l'actualitat, la major part de les seves accions han estat revisades per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. L'esmentada llei fixa el camí per fer efectiva la transició de les Illes Balears cap a les energies netes. En aquest sentit, la llei proposa els següents objectius:

- Energies renovables: 35% per l'any 2030 i 100% per l'any 2050.
- Estalvi energètic (reducció del consum primari): 26% per l'any 2030 i 40% per l'any 2050.

- Reducció de les emissions de GEH: 40% per l'any 2030 i 90% per l'any 2050.

Així mateix, la llei 10/2019 estableix els mecanismes per donar compliment als objectius esmentats. Respecte al planejament, és d'aplicació **l'article 20.**

Perspectiva climàtica en els instruments de planificació:

"1. La nova formulació, adaptació o revisió dels plans directors sectorials, els plans territorials insulars i els instruments de planejament municipal, així com qualsevol altre pla sotmès a avaluació ambiental estratègica, han d'incorporar la perspectiva climàtica en el procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, han d'incorporar:

- a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.*
- b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.*
- c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per minimitzar-les i per garantir la generació d'energia d'origen renovable.*

2. En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior s'ha de reservar una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament."

Així doncs, el present apartat dona resposta al punt 1b i es realitza un anàlisi de la vulnerabilitat del municipi davant els efectes del canvi climàtic. En fases posteriors del planejament es podrà donar resposta a les estimacions d'emissions generades, un cop es disposi d'informació més detallada de les propostes.

Finalment, es proposen algunes mesures enfocades a disminuir els impactes derivats del canvi climàtic i a la generació de GEH, les quals també es concretaran amb un major grau de precisió en fases posteriors del planejament.

Per completar l'anàlisi de la vulnerabilitat de Maria de la Salut, s'ha consultat el document elaborat per la Conselleria **"Anàlisi de la vulnerabilitat sectorial al canvi climàtic als municipis de Catalunya i les Illes Balears"** de juny de 2018 i la cartografia associada, en el que es concreten els impactes i la vulnerabilitat derivats del canvi climàtic per cada municipi de les Balears. El document s'estructura en 5 parts diferenciades:

- Matriu d'impactes, riscos i àmbits afectats.
- Taules resum dels indicadors associats als impactes climàtics "increment de temperatura", increment de sequera" i "increment de pluges fortes i inundacions (torrencialitat)"
- Fitxes metodològiques.
- Indicadors i mapes de vulnerabilitat.
- Conclusions.

Pel que fa a la Descripció dels indicadors el document de l'OCCC consta de 4 parts diferenciades:

- Indicadors d'exposició (5 indicadors).
- Indicadors de sensibilitat (32 indicadors).
- Indicadors de capacitat adaptativa (23 indicadors).
- Indicadors de vulnerabilitat (46 indicadors).

L'apartat dels **indicadors de vulnerabilitat** conté les fitxes de càlcul de cadascun dels indicadors de vulnerabilitat entesa d'acord amb la següent fórmula: *Vulnerabilitat = (exposició * sensibilitat) – Capacitat adaptativa*. També hi consta el mapa resultant de l'anàlisi que mostra amb un gradient de colors vermell (molt vulnerable), groc (vulnerable) i verd (poc vulnerable) la vulnerabilitat dels diferents municipis catalans al risc analitzat. En una escala del 0 al 10 (0 = poc vulnerable i 10 = molt vulnerable).

S'han repassat tots els indicadors de vulnerabilitat plantejats al document per a **l'àmbit del T.M. de Maria de la Salut** i els resultats mostren una vulnerabilitat baixa tirant cap a mitjana de 3,24 al municipi (en una escala de 0 a 10).

La major part dels indicadors mostren una vulnerabilitat baixa (3 o menys), però 10 d'ells mostren una vulnerabilitat elevada (superior a 5). Aquests indicadors fan referència sobretot a l'activitat agrícola.

Tot plegat es pot veure amb detall a la següent taula:

Taula 10: Resultat del càlcul dels indicadors de vulnerabilitat al canvi climàtic. Font: Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

Indicador	Descripció	Valor
Impacte climàtic: Increment de temperatura		
AGR01	Increment de les necessitats de reg en l'agricultura i ramaderia	2
AGR02	Major risc d'incendi en el sector agrari	2
AGR03	Canvis en els cultius	2
BIO01	Major risc d'incendi per a la biodiversitat	2
AIG01	Canvis en el patró de la demanda turística en la gestió de l'aigua	3
AIG02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en la gestió de l'aigua	0
FOR01	Major risc d'incendi en l'àmbit de la gestió forestal	4
FOR02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal	2
IND01	Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç	1
MOB01	Risc d'incendi en la mobilitat i infraestructures de transport	3
SAL01	Increment de la mortalitat associada a la calor	4
SAL02	Empitjorament del confort climàtic (accentuació del fenomen d'illa de calor) sobre la salut	2
ENE01	Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit del sector energètic	1
TUR01	Canvis en el patró de demanda turística en el turisme	2
TUR02	Major risc d'incendi que afecti al sector turístic	2
URB01	Empitjorament del confort climàtic en l'àmbit d'urbanisme i habitatge	1
URB02	Increment de les necessitats de reg sobre l'urbanisme i l'habitatge	1
Impacte climàtic: Increment de sequera		
AGR04	Increment de les necessitats de reg en l'àmbit de l'agricultura i la ramaderia	3
AGR05	Canvis en els cultius	3
AGR06	Canvis en la productivitat agrícola	6
AGR07	Canvis en la productivitat dels cultius de cereal	6
AGR08	Canvis en la productivitat dels cultius de fruiters	6
AGR09	Canvis en la productivitat dels cultius d'olivar	6
AGR10	Canvis en la productivitat dels cultius farratgers	4
AGR11	Canvis en la productivitat dels cultius de vinya	6
AGR12	Canvis en la productivitat dels cultius d'hortalisses	6

AGR13	Canvis en la productivitat ramadera	7
BIO02	Transformació i assecat de zones humides	1
BIO03	Pèrdua de biodiversitat	3
AIG03	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió de l'aigua	0
AIG04	Reducció dels cabals dels rius i major durada del estiatge	3
AIG05	Disminució de la quantitat i qualitat de l'aigua subterrània	6
FOR03	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal	2
FOR04	Major risc d'incendi en l'àmbit de la gestió forestal	4
IND02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç	2
MOB02	Major risc d'incendi en l'àmbit de la mobilitat i el transport	3
SAL03	Afectacions per problemes respiratoris	7
SAL04	Restriccions d'aigua domèstica	3
TUR03	Major risc d'incendi en l'àmbit del turisme	2
URB03	Increment de les necessitats de reg en l'àmbit de l'urbanisme i l'habitatge	1
Impacte climàtic: Increment de torrencialitat		
AGR14	Inundacions de superfície agrària	5
URB04	Increment de les inundacions urbanes	3
ENE02	Afectació de les infraestructures energètiques per inundació	5

Com s'ha vist, els indicadors més afectats són aquells referents a l'agricultura, concretament els referents als canvis en la productivitat. L'indicador **AGR06** obté un valor de 6. La seva definició és la següent:

"La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions si no se supleix amb un increment del reg pot causar una reducció de productivitat global dels cultius i del sector agrari en general.

Exposició. E04 - Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres.

Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.

Sensibilitat. S17 - Pes econòmic del sector agrari.

Un municipi amb un pes econòmic del sector agrari major serà més sensible als possibles riscos de variació de precipitació.

Capacitat adaptativa. R14.A - Dotacions d'aigua per a usos agropecuaris (cultius agrícoles).

Es preveu que un municipi amb una major dotació d'aigua per usos agropecuaris tindrà una capacitat adaptativa més alta."

Els indicadors del AGR07 al AGR13 són variacions de l'indicador AGR06 per cada tipus de cultiu i per la ramaderia i obtenen valors de 6 amb excepció del AGR13 referent a la ramaderia que obté un valor de 7. Caldrà doncs, que el nou planejament tingui en consideració aquesta vulnerabilitat a l'hora de definir propostes per al sector agrari i el sòl no urbanitzable.

Respecte l'agricultura també cal tenir en compte l'indicador **AGR14**, referent a les zones inundables:

"La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el patró de torrencialitat de les precipitacions pot causar un increment d'inundacions que afectin les superfícies destinades a activitats agràries. Els episodis de pluges torrencials i precipitacions extremes poden causar inundacions que danyin els cultius, les instal·lacions, els

subministraments per al bestiar o la integritat dels animals. Aquests efectes poden derivar en costos inesperats i pèrdues de productivitat del sector.

Exposició. E05 – Projecció de la variació de la torrencialitat.

Es considera que un municipi que tingui previst en els escenaris climàtics futurs un increment de torrencialitat de la precipitació, estimada a partir del número de dies anual amb precipitació >20mm, estarà més exposat.

Sensibilitat. S30 - Superfície agrària inundable.

Un municipi amb un valor major de superfície agrària inundable serà més sensible als possibles riscos per la variació del règim de precipitacions i el patró de torrencialitat.

Capacitat adaptativa. R22 - Percentatge de superfície agrícola assegurada.

Es preveu que un municipi amb una major relació de superfície agrària assegurada tindrà una capacitat adaptativa més alta.”

En aquest sentit, la inundabilitat del municipi s'estudia en més detall a l'apartat 2.1.14 d'aquest document, en el qual s'analitza quina superfície del municipi es veu afectada per aquest risc i quines consideracions al respecte hauran de tenir en compte.

També cal destacar l'indicador **AIG05** Disminució de la quantitat i qualitat de l'aigua subterrània, amb un valor de 5:

“La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions pot causar una disminució de la quantitat i qualitat de l'aigua subterrània que dificulti una correcta gestió de l'aigua en el territori on aquesta font tingui una presència important.

Exposició. E04 - Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres.

Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.

Sensibilitat. S28 - Quantitat de masses d'aigües subterrànies respecte la superfície del municipi.

Es preveu que un municipi amb una superfície amb massa d'aigua subterrània respecte el total del municipi menor tindrà una sensibilitat més baixa envers la variació en el règim de precipitacions.

Capacitat adaptativa. R19 - Estat químic i quantitatiu de l'aigua subterrània.

Es preveu que un municipi amb un bon estat quantitatiu i qualitatiu de les seves aigües subterrànies tindrà una capacitat adaptativa més alta.”

Com s'ha vist a l'apartat 2.1.6 d'aquest document, les masses d'aigua presents al municipi es troben en un estat químic dolent i un estat quantitatiu dolent (amb excepció de la massa d'aigua d'Ariany que té un estat quantitatiu bo). Bona part de l'abastament d'aigua del municipi (75%) es realitza amb aigües provinents de fora del municipi per compra a l'alça a ABAQUA.

També cal destacar l'indicador **SAL03** Afectacions per problemes respiratoris, que obté un valor de 7. La definició d'aquest indicador és la següent:

"La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions pot tenir efectes perjudicials per a la salut com a increment d'afectació per problemes respiratoris. La Societat espanyola de al·lèrgologia i immunologia clínica (SEAIC) identifica la falta de precipitacions, al costat d'altres factors indirectes d'aquest com l'increment de la contaminació atmosfèrica, com una de les causes d'increment d'afectació respiratòria.

Exposició. E04 - Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres.

Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.

Sensibilitat. S09 - Relació entre la població de nens (0-4 anys) i majors de 65 anys respecte a la població total.

Es considera que un municipi amb un valor més elevat de població més vulnerable (menors de 14 i majors de 65), és potencialment més sensible als canvis en les variables climàtiques.

Capacitat adaptativa. R08 - Nombre de recursos sanitaris per cada 1.000 habitants del municipi + Qualitat aire.

El nombre de recursos sanitaris per cada municipi indicarà la capacitat del municipi o regió d'adaptar-se i de reduir els efectes en la salut d'una possible onada de calor. A més també es té en compte la contaminació atmosfèrica del municipi per determinar la capacitat adaptativa al risc a la salut."

Com s'ha vist en l'apartat anterior, la qualitat de l'aire de Maria de la Salut és força bona i tendeix a millorar respecte anys anteriors, si bé caldrà veure l'evolució un cop passada la pandèmia que pot ser causa dels bons nivells de qualitat de 2020. Amb tot, caldrà que les noves projeccions del PG tinguin en consideració les necessitats de recursos sanitaris derivades del creixement de població previst.

2.7 GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS

Maria de la Salut disposa de sistema de recollida porta a porta de les 5 fraccions de selectiva (paper, envasos, vidre, orgànica i rebuig) les quals gestiona la Mancomunitat Pla de Mallorca. El destí final d'aquest rebuig és el Parc de Tecnologies Ambientals de Mallorca (TIRME) on es gestionen en funció del seu aprofitament. Segons les dades facilitades per la Mancomunitat, els 5 darrers anys s'assoleix una separació selectiva dels residus superiors al 90% del total.

Taula 11: Generació de residus municipal (kg/any). Font: Mancomunitat Pla de Mallorca.

	Orgànica	Rebuig	Vidre	Paper	Envasos	Total	% reciclatge
2020	209.697	37.033	56.219	60.711	63.508	427.169	91,33%
2019	218.776	28.987	41.997	63.709	80.380	433.849	93,32%
2018	262.110	27.197	69.798	61.934	75.523	496.561	94,52%
2017	273.208	64.041	47.949	85.715	32.963	503.877	93,46%
2016	274.115	54.474	63.360	71.534	30.449	493.932	93,84%

Considerant una població de 2.245 habitants el 2020, suposa una generació de residus de 190,27 kg per persona a l'any, és a dir, 0,52 kg per persona al dia.

Considerant l'escenari de creixements màxims del PG, de 3.300 habitants per l'any 2040, suposaria una generació de 627.891 kg de residus a l'any, és a dir, un 147% de la quantitat generada el 2020.

Adicionalment el municipi disposa d'un punt verd i de recollida de voluminosos, el destí final dels quals és a l'empresa Mac – Insular, de gestió de residus.

Fotografies 11: Punt verd. Proximitats del punt u67. Font: ACC 2021.

Segons les dades facilitades per la Mancomunitat Pla de Mallorca, la quantitat de residus aportada en el punt verd els darrers anys és la següent:

Taula 12: Voluminosos aportats al punt verd (en tones). Font: Mancomunitat Pla de Mallorca.

	2016	2017	2018	2019	2020
Voluminosos	65,64	78,73	83,68	99,02	105,56
Pneumàtics fora d'ús	1,93	0,29	0,62	0,701	1,10
Electrodomèstics línia marró	0,006	0,03	0	0,003	0,01
Electrodomèstics línia blanca amb cfc	0	0	0	0,004	0
Electrodomèstics línia blanca sense cfc	0,054	0,02	0,043	0,008	0,004
Residus de construcció	0	0	0	0	0

2.8 SOSTENIBILITAT EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ

PAESC

El Pacte de Batles i Batlesses pel clima i l'energia és una iniciativa europea que neix per implicar els governs locals en la lluita contra el canvi climàtic. És de compromís voluntari i té els següents objectius principals:

- Compromís de reducció d'emissions de GEH més enllà del 40% per l'any 2030, mitjançant l'augment de l'eficiència energètica (27%) i un major ús de fonts d'energia renovables (27%).
- Incorpora el compromís d'avançar cap a la resiliència de les ciutats afegint la obligació de redactar un Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic i executar-ne les accions.
- Que el subministrament energètic sigui segur, disponible, equitatiu i sostenible.

A Maria de la Salut, l'any 2011, el Ple de l'Ajuntament va aprovar l'adhesió al Pacte de Batles i Batllesses, i l'octubre d'aquell mateix any va presentar el seu Pla d'acció per l'energia sostenible (PAES).

Durant el 2019 ha renovat el seu compromís al nou Pacte i ha iniciat la redacció del PAESC que comprèn les següents fases:

- Adhesió al Pacte de Batles pel Clima i l'Energia
- Notificació a l'Oficina del Pacte, i als coordinadors territorials: el Consell Insular de Mallorca (CIM) i el Govern de les Illes Balears.
- Recollida d'informació: dades de diferents fonts públiques, dades facilitades pel CIM en relació a l'inventari d'emissions, dades facilitades per el propi Ajuntament i realització de visites energètiques als equipaments municipals.
- Redacció dels documents del PAESC seguint l'índex facilitat pel CIM.
- Aprovació del Pla pel Ple municipal i enviament a l'Oficina del Pacte de Batles (CoMO)
- Seguiment del PAESC.

El PAES estableix un compromís de reducció d'emissions del 20,2%, 1.729,15 tones CO₂, prenent de referència les emissions del 2005 (8.543,18 tones CO₂), i fixant el termini fins a 2020. Segons el darrer informe d'abril de 2019, tenint en compte les accions en curs, ha assolit un 31,3% del compromís de reducció del 20,2% fixat en el PAES.

CONSUM ENERGÈTIC

S'ha estudiat el consum d'energia elèctrica al municipi per al període 2014 – 2018, en el que s'observa un lleuger increment al llarg de tot el període. La major part del consum energètic es deu a consums domèstics, situant-se tots els anys a més de la meitat del consum total. En segon lloc es situen els consums del comerç i serveis, seguits de consums agrícoles i de l'administració i serveis públics, molt igualats entre ells. Tot plegat es pot veure en detall a la taula següent:

Taula 13: Consum elèctric a Maria de la Salut (kwh/any). Font: IBESTAT.

	2014	2015	2016	2017	2018
Agricultura, ramaderia, silvicultura, caça i pesca	353.998,2	371.298,8	373.611,6	362.807,4	340.651,3
Mines i pedreres (no energètiques)	31.307,3	31.102,0	26.386,5	20.153,2	7.752,8
Siderúrgia i fosa	5.282,0	6.631,6	10.469,2	11.435,6	10.453,0
Altres materials de construcció	49.221,9	51.161,4	45.596,9	43.648,0	42.060,0
Màquines i transformacions metàl·liques	2.193,1	2.277,0	2.328,4	2.521,9	2.681,5
Construcció automòbils i bicicletes	16.667,2	18.321,1	22.564,6	21.808,5	18.474,4
Alimentació, begudes i tabac	85.789,1	74.139,1	86.300,6	60.088,6	61.177,7
Indústria tèxtil, confecció de cuir i calçat	-	-	-	1,0	-
Construcció i obres públiques	10.796,2	3.122,8	424,3	8.657,1	26.762,1

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC

PLA GENERAL – MARIA DE LA SALUT

Hostaleria	279.249,3	340.746,9	335.655,5	347.904,1	361.471,9
Comerç i serveis	867.525,3	877.637,3	804.801,9	843.398,3	999.400,7
Administració i altres serveis públics	371.348,6	348.347,7	342.771,3	398.559,6	409.770,6
Usos domèstics	3.038.635,7	3.240.241,3	3.266.298,4	3.552.717,6	3.769.615,7
TOTAL	5.112.013,9	5.365.027,0	5.317.209,2	5.673.700,9	6.050.271,7

El municipi de Maria de la Salut no disposa de canalitzacions de gas natural.

En fases posteriors del planejament es realitzaran les estimacions pertinents dels consums energètics derivats del Pla General, un cop es disposi d'informació més detallada de cada tipologia edificatòria, usos i superfícies.

PRODUCCIÓ ENERGÈTICA

D'acord amb la cartografia disponible de SITIBSA, Maria de la Salut no disposa de cap centre de producció d'energia.

ENERGIES RENOVABLES

Les Illes Balears disposen del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears 2005-2015 (PDSEIB), aprovat l'any 2001 i revisat l'any 2005, i la posterior Modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears Relativa a l'Ordenació Territorial de les Energies Renovables, aprovada l'any 2015. L'objectiu d'aquesta modificació és disposar d'una planificació territorial que reguli l'aptitud del territori per acollir instal·lacions d'energies renovables, fent especial èmfasi en la regulació de les tecnologies madures: fotovoltaica i eòlica.

En la memòria informativa de la modificació del PDSEIB es realitza un inventari de les instal·lacions existents, i no s'identifica cap instal·lació eòlica dins el municipi de Maria de la Salut, com tampoc cap instal·lació d'energia solar fotovoltaica a partir de 500 kW de potència instal·lada.

Respecte a l'aptitud per acollir aquest tipus d'instal·lacions, la modificació del PDSEIB realitza una zonificació del territori considerant el planejament i normatives vigents, així com els elements d'interès natural i patrimonial i els recursos (vent i radiació) disponibles.

Els resultats per al municipi de Maria de la Salut s'exposen a continuació:

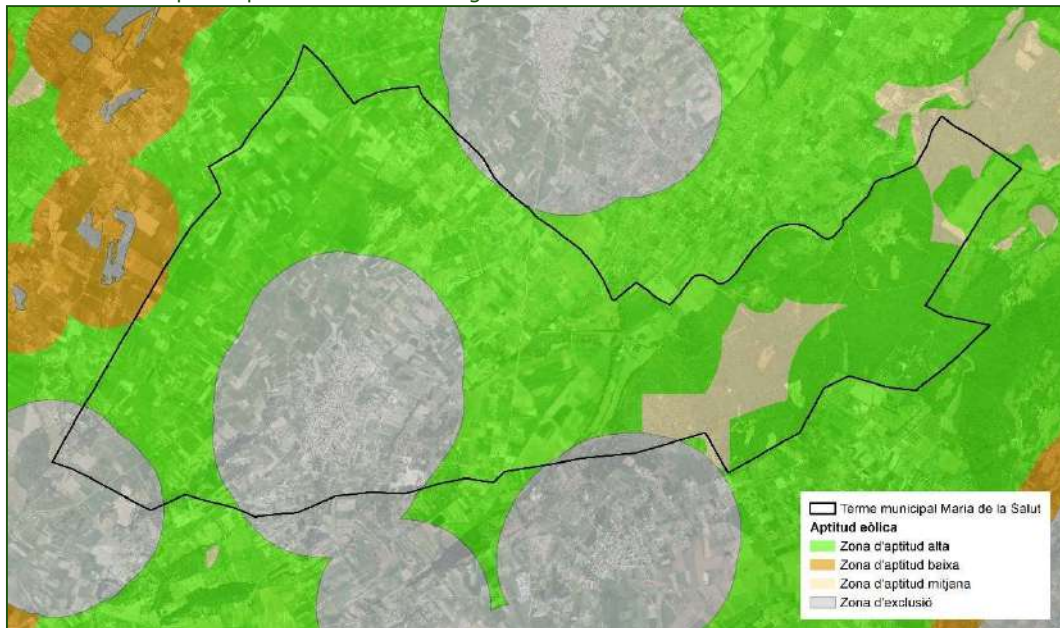
Pel que fa a l'**energia eòlica**, bona part del municipi (67% de la superfície) es considera zona d'aptitud alta, mentre que les zones excloses a l'entorn del nucli urbà es corresponen a un 26%. La resta de categories són minoritàries, tal i com es pot veure a la taula següent:

Taula 14: Superfícies d'aptitud per instal·lacions eòliques. Font: SITIBSA

	Àrea (ha)	%
Zona d'aptitud alta	2.035,66	66,76
Zona d'aptitud baixa	7,32	0,24
Zona d'aptitud mitjana	210,47	6,90
Zona d'exclusió	795,58	26,09

La distribució de les diferents aptituds es pot veure a la imatge següent:

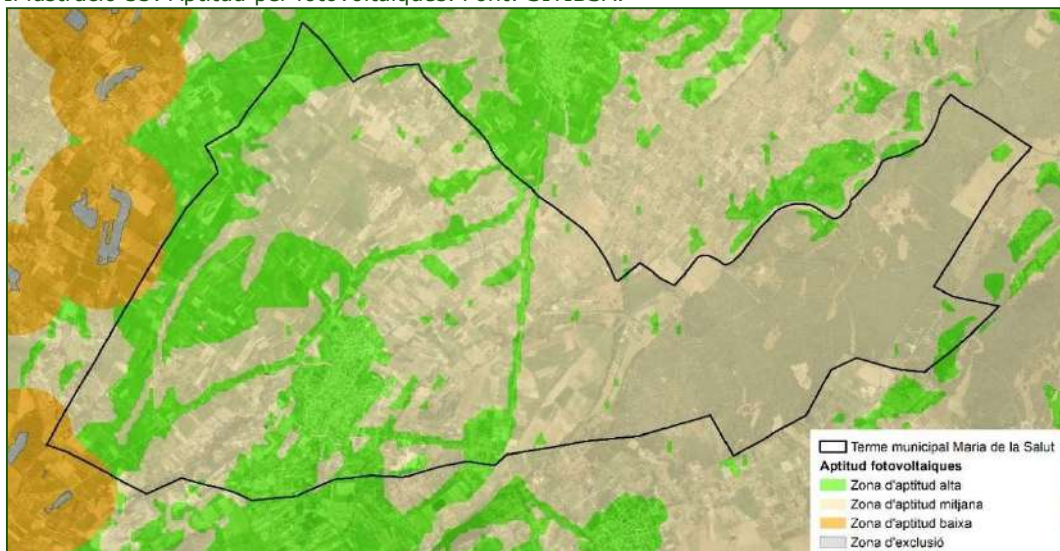
Il·lustració 32: Aptitud per instal·lacions de generació eòlica. Font: SITIBSA.

Com es veurà en apartats posteriors, cal destacar que el mapa d'aptitud considera amb una aptitud alta indrets del municipi inclosos en la Zona d'Especial Protecció de les Aus (ZEPA) així com emplaçaments amb Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC) identificats. A tal efecte, caldrà tenir en consideració el grau de protecció d'aquests emplaçaments en les instal·lacions que es puguin autoritzar en el marc del PG.

Pel que fa a **l'energia solar**, l'aptitud per instal·lacions fotovoltaïques és en aquest cas mitjana en la major part del territori, i en tot el municipi no s'identifiquen zones excloses per a la seva implantació.

Il·lustració 33: Aptitud per fotovoltaïques. Font: SITIBSA.

Com en el cas anterior, algunes zones on es considera una aptitud mitjana i alta es corresponen a la zona ZEPA o bé amb presència d'HIC identificats que caldrà tenir en compte en cas de permetre aquests tipus d'instal·lacions.

Taula 15: Superfícies d'aptitud per instal·lacions fotovoltaïques. Font: SITIBA.

	Area (ha)	%
Zona d'aptitud alta	809,91	26,56
Zona d'aptitud mitjana	2.217,99	72,74
Zona d'aptitud baixa	21,14	0,69

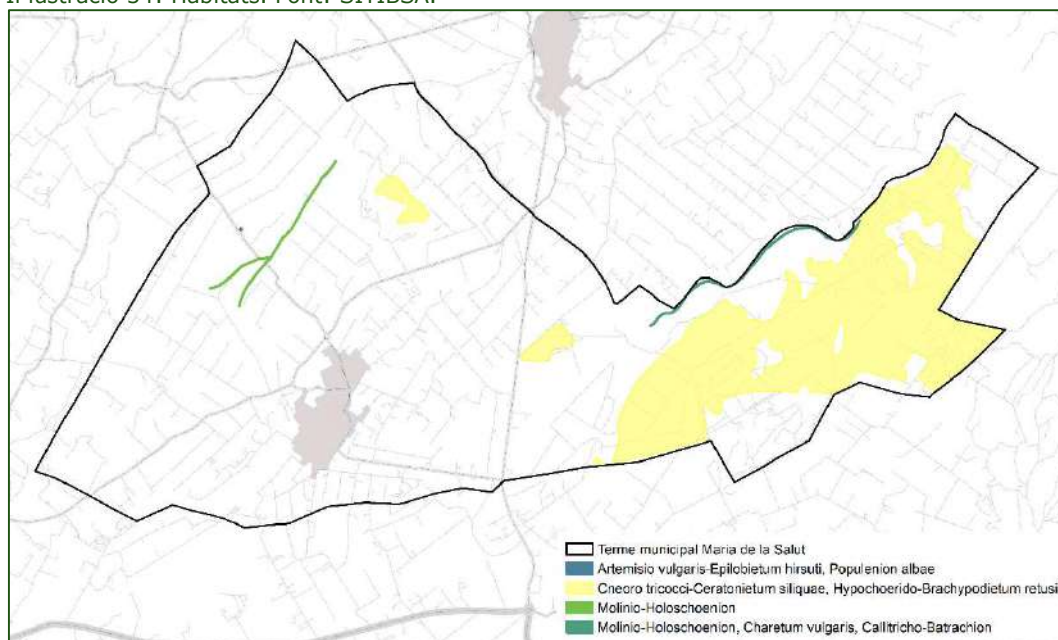
2.9 BIODIVERSITAT I PERMEABILITAT ECOLÒGICA

HÀBITATS

Els hàbitats tenen un interès especial des de la perspectiva de l'ecologia ja que defineixen territorialment una característica abiòtica i biòtica de cada espai que porta associada una qualitat d'interpretació ecològica del lloc.

Com s'ha vist a l'apartat d'ocupació i consum de sòl, aproximadament una tercera part del municipi està ocupada per usos agrícoles, per la qual cosa dominen els hàbitats agraris. Ara bé, segons la cartografia del SITBSA que recull els hàbitats de *l'Atlas y Manual de los Hábitats Naturales y Seminaturales de España*, destaca la meitat est del municipi, amb una coberta de caire més forestal.

Il·lustració 34: Hàbitats. Font: SITBSA.

Els hàbitats presents al municipi identificats en la cartografia del SITBSA són els següents:

Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae: Ullastrars i matars no arborescents. Inclou la major part de la vegetació no arborescent en la qual dominen el llentiscle (*Pistacia lentiscus*) i l'ullastre (*Olea europaea* subsp. *sylvestris*). Es comporta com a comunitat edafoxeròfila en zones amb ombroclima subhumit o sec (semiàrid). La seva composició florística és complexa, encara que són clarament predominants els arbustos, als quals acompanya una reduïda representació d'herbàcies.

Molinio-Holoschoenion: Prats i jonqueres vivaces mediterrànies i altres formacions herbàcies higròfiles, altes. Creixen sobre sòls fondos, fèrtils, humits (que de vegades es poden embassar), situades principalment prop de la costa (terrenys arenosos o argilosos de sistemes de dunes-salobrars), però de vegades també és present a zones humides de l'interior ja que tenen capacitat per tolerar fases temporals de l'aridesa.)

Charetum vulgaris: Herbassars submergits de *Chara vulgaris* que presenten un color verd clar, que formen masses més o menys contínues en els fons de basses temporals ubicades al llits de torrents o sobre roques calcàries planes i un poc carstificades.

Artemisio vulgaris-Epilobietum hirsuti. Comunitat d'un doble caràcter, ruderal i higròfil, que es reflecteix tant en les seves espècies dominants (*Epilobium hirsutum*, *Mentha longifolia*, *Artemisia vulgaris*,...), com en la seva composició global. En fan part, a més, diverses plantes ruderals lligades als Onopordetalia i també altres espècies relacionades amb els prats i els herbassars dels Molinio-Arrhenaiheretea. La seva fisonomia és la d'un herbassar dens i elevat que supera fàcilment els 2 metres d'alçada al pic de l'estiu, moment en què assoleix el seu màxim desenvolupament.

Populenion albae: Subaliança que uneix les associacions corresponents als boscos fluvials caducs: fluvio-alvears externs i fluvio-rivulars, d'aigües lleugerament dures a molt dures, en què preponderen els àlbers, pollancre, o salzes, de distribució mediterrània occidental i magribí.

Callitricho-Batrachion: Juntament amb *Ranunculion fluitantis* formen els herbassars subaquàtics, integrats per un nombre reduït de plantes arrelades al fons, amb fulles submergides (a vegades també amb fulles flotants) i sovint molt dividides. En formen part un nombre discret d'hidròfits que d'una banda, completen el seu cicle sota l'aigua i, de l'altra, espècies que tenen una part de les fulles surant o, si més no, que fan les flors fora de l'aigua.

hypochoerido-brachypodietum retusi: Pastures de substitució (fenassars) Prats més o menys verds durant tot l'any, de 40 a 80 cm d'alçada, dominats pel fenàs de marge. El recobriment vegetal d'aquesta gramínia és molt elevat (del 50 al 95 %), de manera que la resta de plantes no són mai gaire abundants i fan el paper d'acompanyants.

A la taula següent es poden veure les superfícies corresponents a cadascun d'ells:

Taula 16: Hàbitats presents al municipi. Font: SITIBSA.

Hàbitat principal	Hàbitat secundari	Hàbitat terciari	Àrea (ha)	% T.M.
Molinio-Holoschoenion	Charetum vulgaris	Callitricho-Batrachion	3,31	0,11
Molinio-Holoschoenion			3,28	0,11
Artemisio vulgaris-Epilobietum hirsuti	Populenion albae		0,06	0,00
Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae	Hypochoerido-Brachypodietum retusi		551,69	18,09

Si es superposa la cartografia amb l'ortofoto vigent es detecten diverses discordances en al delimitació dels hàbitats, tal i com es mostra a continuació:

Il·lustració 35: Detall hàbitats sobre ortofoto. Font: SITIBSA.

Realitzant una interpretació de la fotografia aèria, la delimitació correcte dels hàbitats seria la següent:

Il·lustració 36: Delimitació dels hàbitats segons ortofoto. Font: ACC.

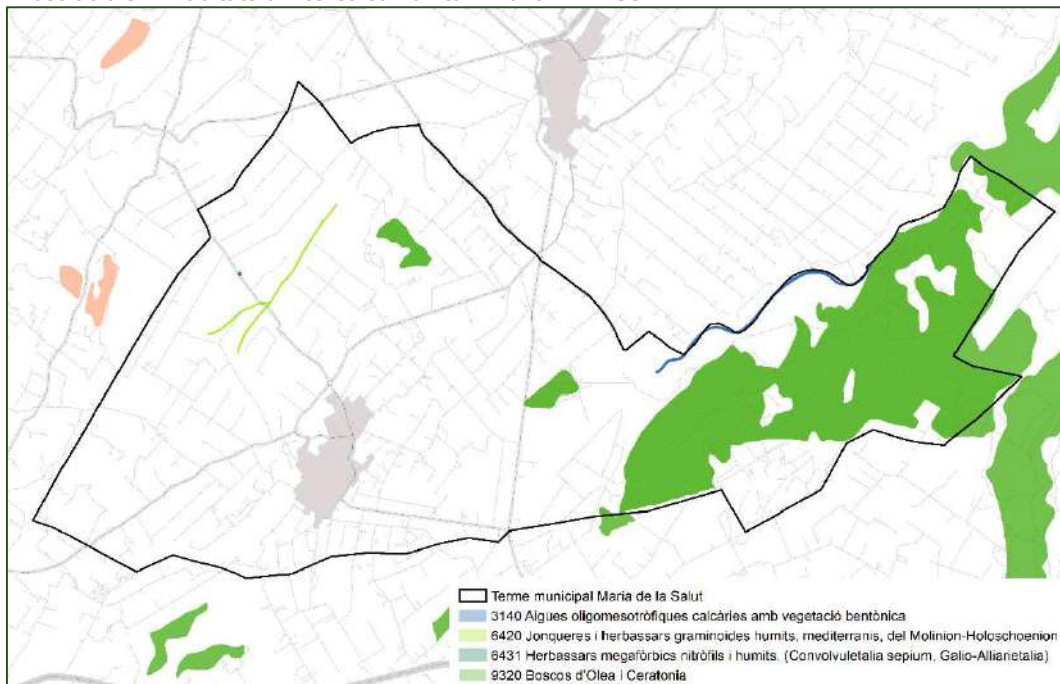
En el següent punt es contrasta la cartografia amb el treball de camp.

HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Els hàbitats d'interès comunitari (HIC), llistats a l'annex I de la Directiva 97/62/CEE, són una selecció dels hàbitats naturals presents a la UE dels quals cal conservar mostres representatives que en garanteixin la conservació dins el territori de la UE.

Dels hàbitats citats al punt anterior, bona part d'ells tenen el seu equivalent com a HIC segons la cartografia del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (MITECO). Tal i com es pot veure a la imatge següent:

Il·lustració 37: Hàbitats d'interès comunitari. Font: MITECO.

La delimitació dels HIC respecte la cartografia dels hàbitats coincideix al 100% en la distribució territorial, si bé com s'ha comentat en el punt anterior, aquesta delimitació presenta discordances respecte l'ortofoto vigent. Amb tot, s'estableixen les equivalències següents:

Taula 17: Equivalències HIC amb hàbitats. Font: SITIBSA i MITECO.

Codi	HIC	Correspondència hàbitat	Àrea (ha)	% T.M.
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica	Molinio-Holoschoenion; Charetum vulgaris; Callitricho-Batrachion	3,31	0,11
6420	Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del Molinion-Holoschoenion	Molinio-Holoschoenion	3,28	0,11
6431	Herbassars megafòrbics nitròfils i humits. (Convolvuletalia sepium, Galio-Alliarietalia)	Artemisio vulgaris-Epilobietum hirsuti; Populenion albae	0,06	0,00
9320	Boscors d'Olea i Ceratonia	Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae; Hypochoerido-Brachypodietum retusi	551,69	18,09

Cal tenir en compte que segons el llistat d'hàbitats de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, l'hàbitat Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae es correspondria a l'HIC 5330 matolls termomediterranis i predesèrtics,

concretament com a 5330-6 Ullastrars i matars no arborescents (*Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae* i *Prasio- Oleetum sylvestris*), en comptes de l'HIC 9320 Boscs d'Olea i Ceratonia. Cap dels hàbitats presents al municipi està catalogat com a HIC prioritari.

En el treball de camp realitzat s'ha pogut comprovar l'estat actual en alguns punts identificats com a HIC. L'entorn de la Sèquia Reial al seu pas per la carretera MA-3513, al punt r5, presenta un estat força degradat amb la vegetació segada i restes de deixalles.

Fotografies 12: Entorn de la Sèquia Reial. Punt: r5. Font: ACC 2021.

Respecte la taca forestal propera a Son Gil, identificada com a 9320 Boscos d'Olea i Ceratònia, es correspon majoritàriament a oliveres.

Fotografies 13: Entorn forestal de Son Gil al fons del conreu agrícola. Punt r7. Font: ACC.

En canvi, a l'altra taca aïllada de 9320 adjacent a la carretera MA-3340 es correspon majoritàriament a matollar dens de llentiscle i estepa, amb oliveres disperses i alguns exemplars de pi:

Fotografies 14: Matollar dens al punt r17. Font: ACC 2021.

La mateixa vegetació es troba a la taca forestal més extensa de l'extrem est del municipi.

Fotografies 15: Entorn forestal amb matollar i pineda. Punt: r22. Font: ACC 2021.

Fotografies 16: Entorn forestal amb matollar. Punt: r25. Font: ACC 2021.

FAUNA

Segons el Bioatles elaborat per la Conselleria de Medi Ambient, Maria de la Salut es situa repartida entre 18 quadrícules de 5x5 km en les que es recullen les dades públiques i cedides d'albiraments de fauna. S'ha realitzat un filtratge de les espècies citades en les corresponents quadrícules tenint en compte que els hàbitats disponibles al municipi condicionen el tipus de fauna que pot trobar-hi refugi. En total, figuren unes 81 espècies de vertebrats que es podrien trobar potencialment al municipi. D'aquestes, es llisten a la taula següent les 39 especies de les potencialment presents que es troben catalogades en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades (Decret 75/2005, de 8 de juliol):

Taula 18: Espècies de fauna vertebrada catalogada. Font: ACC a partir del Bioatles 5x5 km.

Família	Tàxon (Espècie)	Nom comú (Espècie)	Amenaçat	Tipus de registre màxim
Amfibis				
Bufonidae	<i>Bufotes balearicus</i>	Calàpet	No	Segur
Aus				
Accipitridae	<i>Aquila pennata</i>	Àguila calçada	No	Segur
Accipitridae	<i>Milvus milvus</i>	Milà reial	Sí	Segur
Alaudidae	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Terrola	No	Segur
Alaudidae	<i>Galerida theklae</i>	Cucullada	No	Probable
Apodidae	<i>Apus apus</i>	Falzia	No	Segur
Burhinidae	<i>Burhinus oedicnemus</i>	Sebel·lí	No	Probable
Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>	Butxaqueta	No	Segur
Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	Cucuí	No	Probable
Falconidae	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó	No	Probable
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Xoriguer	No	Possible
Meropidae	<i>Merops apiaster</i>	Abellerol	Sí	Segur
Motacillidae	<i>Anthus campestris</i>	Titina d'estiu	No	Probable
Picidae	<i>Jynx torquilla</i>	Formiguer	No	Segur
Strigidae	<i>Asio otus</i>	Mussol banyut	No	Segur
Strigidae	<i>Otus scops</i>	Mussol	No	Segur
Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Passaforadí	No	Probable
Turdidae	<i>Monticola solitarius</i>	Pàssera	No	Probable
Tytonidae	<i>Tyto alba alba</i>	Òliba	No	Segur
Upupidae	<i>Upupa epops</i>	Puput	No	Segur
Mamífers				
Erinaceae	<i>Atelerix algirus</i>	Eriçó	No	Segur
Molossidae	<i>Tadarida teniotis</i>	Ratapinyada de coa llarga	No	Segur
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Ratapinyada de ferradura grossa	Sí	Segur
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Ratapinyada de ferradura petita	No	Segur
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Ratapinyada mitjana de ferradura	No	Extingit
Vespertilionidae	<i>Eptesicus serotinus</i>	Ratapinyada dels graners	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Ratapinyada de cap gros	Sí	Segur
Vespertilionidae	<i>Myotis capaccinii</i>	Ratapinyada de peus grans	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Myotis escalerae</i>	Ratapinyada d'Escalera	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Myotis myotis</i>	Ratapinyada gran	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Nyctalus leisleri</i>	Ratapinyada nóctul petita	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Ratapinyada de vores clares	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Ratapinyada comuna	No	Segur
Vespertilionidae	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Ratapinyada soprano	No	Probable
Vespertilionidae	<i>Plecotus austriacus</i>	Ratapinyada orelluda	No	Possible
Rèptils				
Colubridae	<i>Macroprotodon mauritanicus</i>	Serp de garriga	No	Segur
Colubridae	<i>Zamenis scalaris</i>	Serp blanca	No	Segur
Gekkonidae	<i>Tarentola mauritanica</i>	Dragó	No	Segur
Testudinidae	<i>Testudo hermanni</i>	Tortuga mediterrània	No	Segur

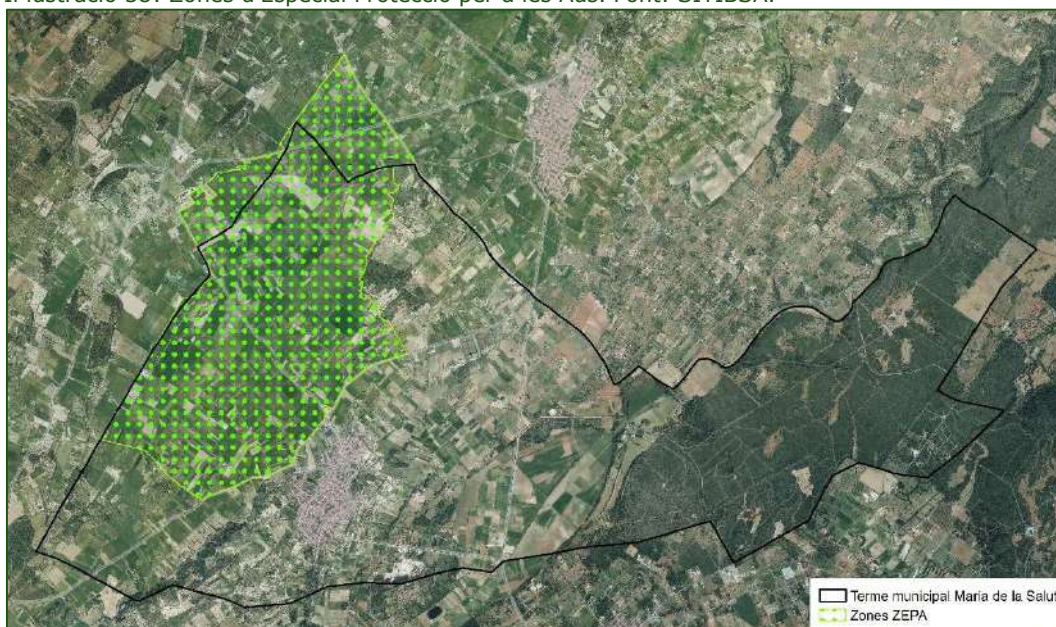
ZONES PROTEGIDES O DE VALOR RECONEGUT

La delimitació de les àrees protegides pel seu valor natural es determina en base la següent normativa:

- Llei 1/1991 d'Espais Naturals i de règim Urbanístic de les Àrees d'Espacial Protecció de les Illes Balears (LEN).
- Decret d'Alzinars 130/2001.
- Directives 92/43/CEE i 79/409/CE. Xarxa Natura 2000.
- Llei 5/2005 de 26 de maig per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- Decret 19/2007 de 16 de març, Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana.

De les figures de protecció esmentades, s'identifica a Maria de la Salut una Zona d'Espacial Protecció per les Aus (ZEPA) que forma part de la Xarxa Natura 2000, de creació recent (any 2019).

Il·lustració 38: Zones d'Espacial Protecció per a les Aus. Font: SITIBSA.

Les ZEPA són fruit de la directiva 79/409/CE del Consell de les Comunitats Europees, adoptada el 1979 per protegir els ocells silvestres i regula la protecció dels hàbitats, en nombre i superfície suficients per garantir la protecció de les espècies, així com quines poden ser objecte de caça o de comerç.

La ZEPA delimitada en el municipi s'identifica com "Pla des Blanquer" (ES0000543), amb una extensió total de 866 ha, de les quals 724 ha es situen dins el terme municipal de Maria de la Salut, a l'extrem nord-oest, amb continuïtat amb Llubí i Santa Margalida. La delimitació de la ZEPA coincideix amb la carretera MA-3510, que la separa del nucli urbà.

Tal i com es descriu a la seva fitxa, és una "zona de reproducció de diverses espècies estepàries i lligades a medis agrícoles. La zona s'ha de gestionar agrícolament de manera adequada per poder permetre que la cria d'aquestes espècies no es vegi amenaçada.

*Algunes d'aquestes estan incloses en l'annex I de la Directiva aus, i hauran de ser objecte de mesures de conservació especials en quant al seu hàbitat, amb la finalitat d'assegurar la seva supervivència i la seva reproducció en les seves àrees de distribució (torlit *Burhinus oedicephalus*, la cogullada fosca *Galerida theklae* i la terrerola vulgar *Calandrella brachydactyla*). És una zona de vital importància per a l'alimentació i descans de rapinyaires migrants. No hi ha representativitat d'aquest hàbitat a les ZEPA de Balears.*

*Així mateix són zones de campeig del milà reial (*Milvus milvus*), àguila calçada (*Aquila pennata*) i el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*). Es tracta de zones d'importància per a petits falcons insectívors com el falcó marí (*Falco eleonorae*) (reproductor a Mallorca, freqüenta la zona per alimentar-se), el falcó cama-roig (*Falco vespertinus*) o el xoriguer petit (*Falco naumanni*) (aquests dos últims migrants).*

*Zones d'alimentació d'altres rapinyaires migrants com el milà reial, milà negre (*Milvus migrans*), esparver cendrós (*Circus Pygargus*), arpella pàl·lida (*Circus Cyaneus*) i arpella (*Circus Aeruginosus*), i mussol emigrant (*Asio flammeus*).*

*Els plans del Pla de Vilafranca són importants per a la migració de corriol camanegre *Charadrius alexandrinus* i corriol pit-roig *Eudromias morinellus*."*

Fotografies 17: Extensió agrícola que forma part de la ZEPA des del punt u28. Imatge superior, espai agrícola, imatge inferior, limitació amb entorn urbà.

Les propostes de desenvolupament del Pla General arriben fins a la carretera però no suposen una pèrdua de superfície de la ZEPA, la qual, com s'ha dit, es situa a l'altre costat. Amb tot, caldrà tenir en compte la seva proximitat i les possibles afectacions que es puguin derivar de les propostes concretes per a les zones de desenvolupament proposades.

CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

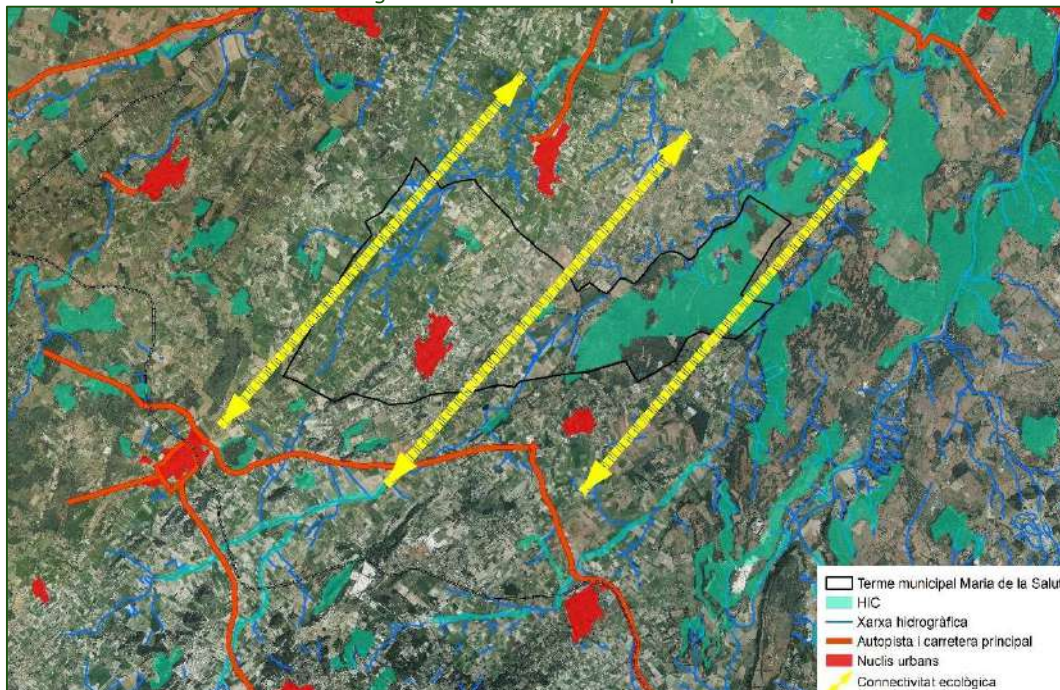
Actualment és sabut i contrastat que per garantir la conservació de la biodiversitat és bàsic preservar no només els espais més valuosos des del punt de vista natural sinó que també cal garantir els principals fluxos ecològics entre aquests. S'entén per connectivitat el grau de connexió física entre els paisatges identitaris (naturals o antropogènics) d'un lloc. La connectivitat es troba amenaçada bàsicament per dos factors:

1. L'existència d'elements lineals que creen barreres.
2. L'aparició d'àrees edificades disperses en el territori.

Els connectors biològics permeten el manteniment de les característiques de les zones preservades a través de mecanismes propis: la variabilitat i l'intercanvi genètic, la recolonització de noves àrees perifèriques (efecte reserva), els moviments periòdics o estacionals, l'increment de la zona de campeig, etc., alhora que revaloritza el conjunt del territori, en millorar la qualitat de vida, la diversitat biològica i l'harmonia estètica del paisatge. En aquest sentit, Maria de la Salut presenta un elevat grau de permeabilitat ecològica, ja que el nucli urbà és de dimensions reduïdes respecte al total del terme municipal, i no presenta altres nuclis de població ni de polígons industrials dispersos, essent les construccions en sòl no urbanitzable de tipologia aïllada. Així mateix, pel municipi no discorren carreteres principals ni autopistes, i l'efecte barrera de les carreteres secundàries i els camins és més atenuat.

A la imatge següent es marquen en vermell els nuclis urbans i les carreteres principals, com a barreres per a la connectivitat, i la xarxa hidrogràfica i els HIC com a elements destacats en la connectivitat ecològica. Les fletxes en groc discontinu marquen els fluxos principals.

Il·lustració 39: Connectivitat ecològica terrestre. Font: ACC a partir de diverses fonts.

Com es pot veure a la imatge anterior, els fluxos connectors en el municipi respecte el seu entorn discorren majoritàriament de nord-est a sud-oest. La franja oest és principalment agrícola i fluvial a l'entorn de la Sèquia Reial i afluent, a la zona central predominen els espais oberts agrícoles i a la franja est predomina majoritàriament la coberta forestal amb clapes agrícoles, tant dins com fora del municipi. Entre la zona central i l'oriental també serveix de connector fluvial els torrents de Montblanc i Binicaubell.

Les estratègies de creixement proposades al PG es centren a l'entorn immediat del nucli urbà per tal de completar la seva trama, i identifiquen en el sòl rústic les diferents tipologies de sòl agrícola (extensiu i intensiu) i forestal, per la qual cosa es manté la connectivitat ecològica existent sense causar afectacions a escala territorial.

2.10 QUALITAT DEL PAISATGE

El Pla Territorial de Mallorca (PTM) divideix la illa en nou unitats d'integració paisatgística i ambiental (grans zones de territori amb característiques homogènies). Cadascuna de les unitats alhora s'ha format per la unió de subunitats homogènies que tenen un paisatge més definit i concret.

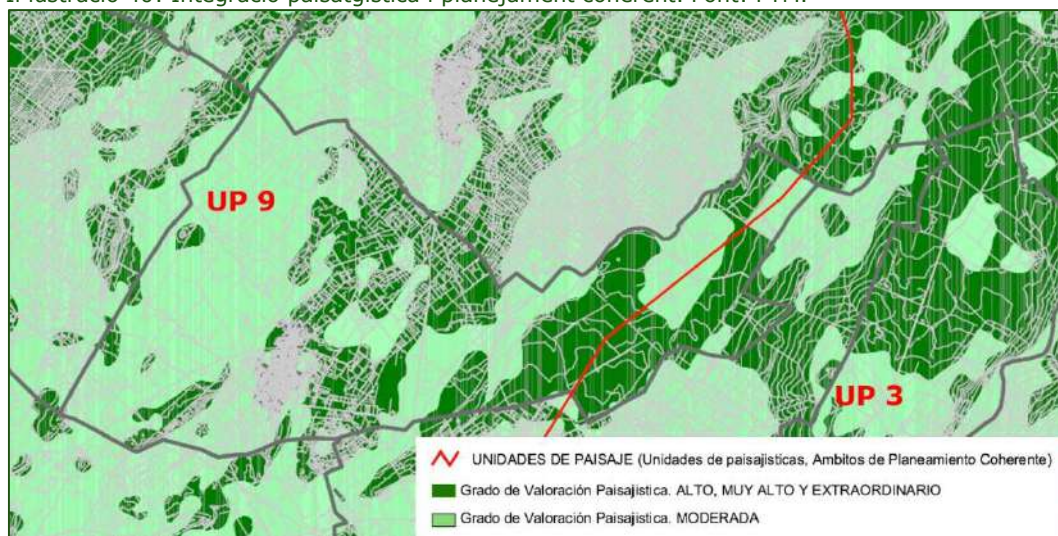
Maria de la Salut es situa gairebé en la seva totalitat a la Unitat Paisatgística 9 **Pla de Mallorca**.

Aquesta és una unitat molt clara que es considera sempre en tractar l'organització territorial de l'illa. Constitueix un paisatge rural certament homogeni a l'interior de Mallorca. La divisió en subunitats, en aquest cas, es fa d'acord amb criteris pedològics i geomorfològics. Maria de la Salut es situa en la subunitat d'**Argiles blanques**, juntament amb Algaida, Porreres, Petra, Santa Margalida, Sineu... i entorn rural. Són zones amb un sòl de color clar apropiat per al cultiu de cereals

Cal tenir en compte que l'extrem oriental del terme municipal es situa a la unitat Paisatgística 3 **Badies del Nord**, concretament la **Badia d'Alcúdia est** configurada per: Son Bauló, Platja de Muro, marines de Son Serra, torrent de na Borges.

Ambdues unitats es troben en règim de menor protecció envers la integració del paisatge. El grau de valoració paisatgística del municipi difereix en diversos indrets del territori, fluctuant entre valors Alt, molt alt i extraordinari, i valors moderats. Tot plegat es pot veure a la imatge següent:

Il·lustració 40: Integració paisatgística i planejament coherent. Font: PTM.

Tal i com es defineix a la memòria del PTM: "El PTM estableix una sèrie de propostes per tal que els municipis, mitjançant el seu planejament general, garanteixin la protecció del seu propi patrimoni urbanístic, arquitectònic i etnològic, a fi d'evitar al mateix temps els efectes perniciosos que la transformació o creixement de les poblacions pugui implicar en aquests fràgils elements. Les disposicions a tenir en compte seran les següents:

- Delimitar els nuclis antics: en tot planejament municipal s'haurà de delimitar, en el plànol de zonificació, una àrea que correspongui al nucli històric de la població i que compti amb una normativa pròpia encaminada a preservar-lo i/o recuperar-lo.
- Adaptar les condicions d'aprofitament urbanístic dels nuclis tradicionals a les característiques tipològiques existents, per tal de garantir l'equilibri adequat entre el tipus edificatori tradicional i les noves densitats previstes pel planejament.
- Elaborar catàlegs que garanteixin la preservació del patrimoni històric amb proteccions de caràcter urbanístic i ambiental (paisatge urbà).
- Establir una normativa d'estètica i de composició per a les noves edificacions que garanteixi la continuïtat del paisatge urbà."

Així mateix, en l'elaboració dels catàlegs caldrà tenir en compte el següent:

"El planejament general de cada municipi haurà d'incloure en el seu catàleg els elements de caràcter etnològic que pel seu valor cultural o paisatgístic mereixen una especial protecció, sempre que el seu estat de conservació en permeti la recuperació. Alguns d'aquests elements, com molins (de vent, d'aigua o de sang), escars, tafones, sínies o pous, tenen l'entitat suficient perquè la necessitat de protecció no sigui qüestionada; en canvi, existeixen altres elements etnològics que per les seves petites dimensions i la seva situació en l'entorn rural fa que estiguin més exposats al seu deteriorament i es troben en autèntic perill de desaparició, bé a causa de la pèrdua del seu ús tradicional o bé degut a l'acció destructora directa de l'home. A això s'uneix l'elevat cost del seu manteniment i la falta de personal especialitzat per mantenir-los i restaurar-los. Entre els elements més característics del paisatge rural insular cal destacar, com a mínim, els murs de pedra en sec, les barraques de roter, les marjades i els camins empedrats."

Així mateix, respecte al sòl rústic caldrà tenir en compte l'article 6 del Decret Llei 9/2020 de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears, el qual determina:

"Article 6. Mesures d'integració paisatgística i ambiental relatives a la recuperació i conservació de la finca

La sol·licitud de construcció de noves edificacions i de reforma integral de les existents en sòl rústic, tret de les vinculades a explotacions agropecuàries que s'hauran de regir per la legislació específica, ha d'incloure un projecte tècnic que reculli totes les mesures d'integració paisatgística i ambiental que s'han de dur a terme en la totalitat de la finca, en funció de les seves característiques, tendents a:

a) Recuperar i mantenir la totalitat dels terrenys en bon estat segons les seves característiques naturals, en particular, mantenir la massa boscosa en condicions que minimitzi l'extensió d'incendis forestals i de forma que no perjudiqui les espècies protegides que s'hagin de preservar i, en zones agrícoles, mantenir els cultius tradicionals i les plantacions fruteres o, en altre cas, mantenir l'explotació agrària existent.

b) Recuperar i mantenir tots els elements de valor etnogràfic o cultural existents a la finca, com és el cas de marges, parets o altres elements de pedra seca.

c) Eliminar els elements de tancament construïts sense seguir els sistemes i materials tradicionals de l'illa de què es tracti.

d) Reduir l'impacte de l'edificació sobre el cel nocturn, tot garantint-ne el compliment de la legislació vigent en matèria de contaminació lumínica.

e) Els tancaments de les finques i edificacions només es podran fer amb acabats tradicionals o bé amb tanques cinètiques que permetin el pas de la fauna. S'ha d'adoptar l'estructura i traçat que millor s'adeqüi al paisatge i s'ha de prioritzar l'ús d'elements vegetals, que han de ser autòctons."

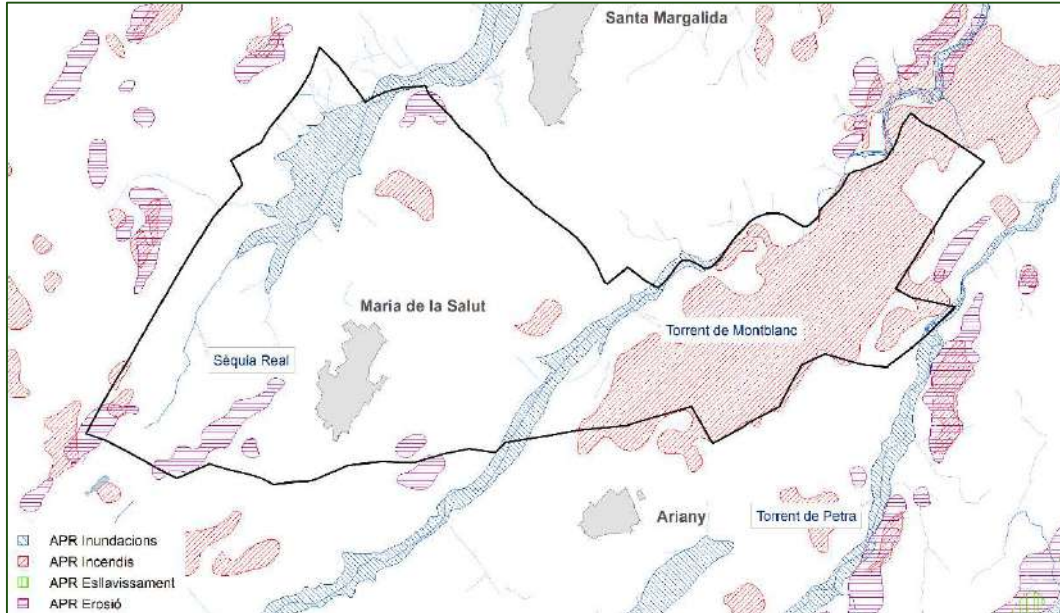
Fotografies 18: Mur de pedra seca al llarg del camí. Punt r11. Font: ACC 2021.

2.11 RISC AMBIENTAL

Es considera el risc ambiental com aquelles contingències desfavorables tant pel que fa als efectes sobre les persones com a la resta de l'entorn.

Il·lustració 41: Àrees de prevenció de riscos (APR). Font: PTM.

Al PTM es delimiten les àrees de prevenció de riscos (APR) d'esllavissament, d'erosió, d'incendi i d'inundació. A tal efecte cal tenir present l'article 4 del Decret Llei 9/2020, de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears:

"Article 4. Determinacions relatives a la implantació de noves edificacions i usos en determinats terrenys de sòl rústic

1. No es poden ubicar nous habitatges unifamiliars aïllats en els terrenys que estiguin inclosos dins les Àrees de Prevenció de Riscos (SRP-APR) d'erosió, d'esllavissada, d'incendi i d'inundació, tret que estiguin vinculats a explotacions agropecuàries i d'acord amb l'establert a la legislació específica.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en aquelles parcel·les incloses parcialment dins les Àrees de Prevenció de Riscos (SRP-APR), es poden autoritzar els usos, les edificacions o les instal·lacions d'acord amb el pla territorial o el planejament, sempre que l'edificació no s'emplaci en la superfície de la parcel·la inclosa dins l'esmentada àrea. Als efectes de parcel·la mínima, edificabilitat, ocupació, volum màxim i altres paràmetres edificatoris, la superfície a considerar serà la totalitat de la parcel·la."

Així mateix, Mallorca disposa de diversos plans enfront a riscos, tant naturals com d'origen antròpic, dels quals es citen els que són d'aplicació al municipi:

- IV Pla General de Defensa contra incendis forestals (INFOBAL).
- Pla especial per fer front al risc d'inundacions (INUNBAL).
- Pla especial per front al risc sísmic (GEOBAL).
- Pla especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL).

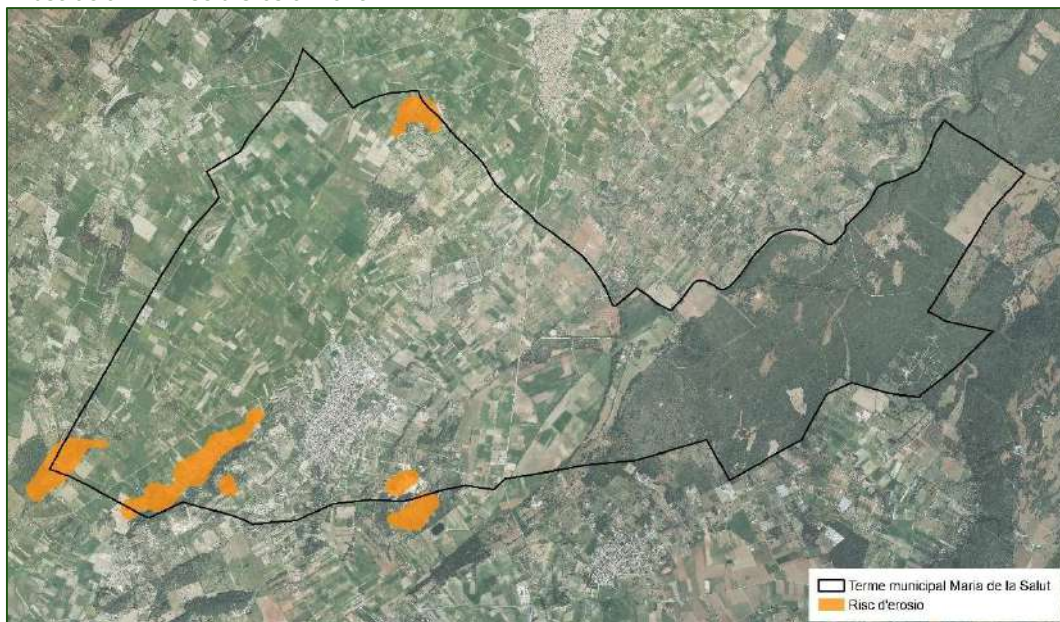
- Pla especial per fer front al risc per transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL).

A continuació s'exposen els riscos de manera individualitzada:

PERILLOSITAT GEOLÒGICA

La perillositat geològica comprèn els riscos d'esllavissament i d'erosió. Respecte als primers, no se'n detecten dins el terme municipal de Maria de la Salut. Respecte l'erosió, presenta petites extensions amb risc d'erosió situades a l'extrem sud-oest del terme municipal, corresponents en bona part amb zones de conreu, a l'extrem nord, al turó on es situa el mirador de Sa Comuna, i finalment a la zona d'activitat extractiva identificada al municipi.

II·lustració 42: Risc d'erosió. Font: PTM.

En el treball de camp no s'han detectat signes d'erosió en cap de les zones visitades, amb excepció de l'activitat minera, que per la seva naturalesa implica l'extracció dels materials a explotar.

Fotografies 19: Pendents vegetats al mirador de Sa Comuna, extrem nord del municipi. Punt: r1. Font: ACC 2021.

Fotografies 20: Extensions agrícoles al sud-oest, amb risc d'erosió. Punt: r9. Font: ACC 2021.

Fotografies 21: Activitat extractiva en actiu. Punt: r13. Font: ACC 2021.

RISC SÍSMIC

Respecte al municipi de Maria de la Salut, no figura a *l'Annex III. Sismes percebuts amb intensitat superior a III a les Illes Balears*, del Pla especial d'emergències sísmiques a les Illes Balears. Així mateix, en base a la intensitat esperada a Maria de la Salut per a un període de 500 anys derivat de l'estudi dels sismes d'intensitat superior a III a les Illes Balears i els mapes deterministes i probabilistes, a Maria de la Salut no és obligatori, ni s'aconsella, l'elaboració del Pla d'Emergència Sísmica.

Tot i així, el municipi haurà de complir amb les obligacions aplicables establertes al capítol 5 –Grups d'acció i capítol 6 – Operativitat del Pla quant a les funcions dels Grups d'Acció de l'estructura operativa als quals hi formin part personal, empreses o entitats municipals.

RISC D'INCENDI

Els incendis forestals estan íntimament lligats al règim climàtic mediterrani. L'eixut estival, unit a les altes temperatures estableixen les condicions òptimes per a l'extensió del foc. Però si l'aparició d'incendis espontanis és un fenomen rar – tot i que periòdic en el temps - l'acció antròpica tendeix a incrementar el

nombre de successos, que poden ser devastadors en les condicions climàtiques esmentades.

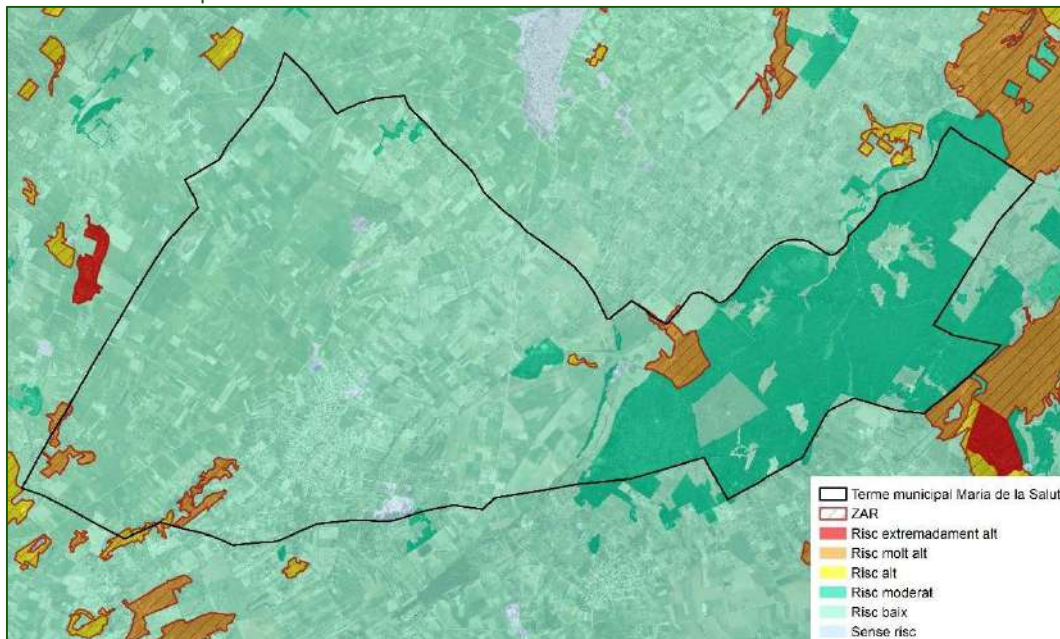
Com s'ha vist, el PTM delimita com a APR les masses forestals del municipi, concentrades majoritàriament a la meitat est del terme municipal, així com en dues taques aïllades en la meitat oest entre els camps de cultiu.

El IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024) aprovat pel Decret 22/2015, de 17 d'abril, zonifica i classifica el risc d'incendis forestals a les Illes Balears segons el nivell de risc en una escala de 6 valors, des de sense risc fins a risc extremadament alt. Així mateix, delimita com a Zones d'Alt Risc (ZAR) definides en l'article 48 de la Llei 43/2003 de forests:

"Aquelles àrees en les quals la freqüència o virulència dels incendis forestals i la importància dels valors amenaçats facin necessàries mesures especials de protecció contra els incendis, podran ser declarades zones d'alt risc d'incendi o de protecció preferent."

Aquestes ZAR es corresponen a les zones amb un risc alt, molt alt o extremadament alt de la classificació anteriorment esmentada. Tot plegat es pot veure a la imatge següent:

Il·lustració 43: Mapa de risc d'incendis i ZAR. Font: SITIBSA.

Com es pot veure, a diferència del mapa del PTM, en aquest cas no es considera que les dues masses arbrades de mida petita situades a la meitat occidental del municipi tinguin un risc significatiu d'incendi. Així mateix, el nucli urbà es situa en zona de baix risc d'incendis, essent nul en alguns retalls.

Amb tot, caldrà tenir en compte l'article 77 de la Llei 3/2019 de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, el qual determina:

"Article 77. Mesures de seguretat i defensa de les forests en zones d'interfície urbanoforestal, IUF

1. *Es considera interfície urbanoforestal (IUF) l'entorn de nuclis de població, edificacions o instal·lacions que es troben en terreny forestal, en els seus voltants o que confronten amb aquest.*

2. *Els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions hauran d'adoptar en les seves respectives zones d'interfície urbanoforestal mesures de prevenció d'incendis forestals que evitin la generació o propagació d'incendis, estableixin espais de seguretat i facilitin les tasques necessàries per a l'extinció. Mitjançant els instruments de planejament urbanístic i de planificació forestal, es fixaran les normes específiques de seguretat i defensa de les forests a les zones d'interfície urbanoforestal enfront del risc d'incendi forestal, sense perjudici de les normes i lleis de protecció civil referides a autoprotecció.*

3. *En el cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbanoforestal s'haurà d'executar i mantenir una franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima, sense acumulacions de combustible vegetal, amb un desbrossament selectiu i amb aclarides i podes de la massa arbòria que permetin trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació.*

Els propietaris d'habitatges unifamiliars situats en terreny forestal o confrontats amb aquest hauran de mantenir a les zones d'alt risc d'incendi forestal, a banda i banda dels vials d'accés, franges longitudinals de seguretat de 10 metres d'amplada mínima amb actuacions preventives de control del combustible vegetal.

L'administració forestal determinarà per a habitatges aïllats o dins terreny rústic les característiques específiques d'aquestes franges de seguretat.

4. *Els propietaris o titulars de les instal·lacions, estructures o immobles no residencials, situats en zones d'alt risc d'incendis forestal (ZAR) amb interfície urbanoforestal hauran d'executar les mesures de prevenció d'incendis forestals establertes en l'apartat 3 anterior.*

5. *Els ajuntaments, amb l'objectiu de preservar la seguretat dels nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions davant el risc d'incendis forestals, podran executar subsidiàriament les actuacions previstes en el punt 3 anterior. La realització d'aquestes actuacions es requerirà mitjançant procediment administratiu a cada entitat propietària responsable de la seva execució. Transcorregut el termini d'execució voluntària de les mesures de prevenció exigibles, sense que aquestes hagin estat aplicades, l'ajuntament podrà executar-les subsidiàriament, i el seu cost total repercutirà en la persona propietària que correspongui.*

Per a efectuar el cobrament a cada entitat propietària afectada de les despeses derivades d'aquestes intervencions subsidiàries preventives, els ajuntaments podran comptar amb el suport i la gestió delegada de l'Agència Tributària de les Illes Balears.

6. *Els ajuntaments podran contractar els serveis externs necessaris per a executar les actuacions preventives que amb caràcter subsidiari prevegin dur a terme. A aquests efectes, podran agrupar-se o establir els mecanismes de col·laboració que es considerin necessaris amb la comunitat autònoma de les Illes Balears."*

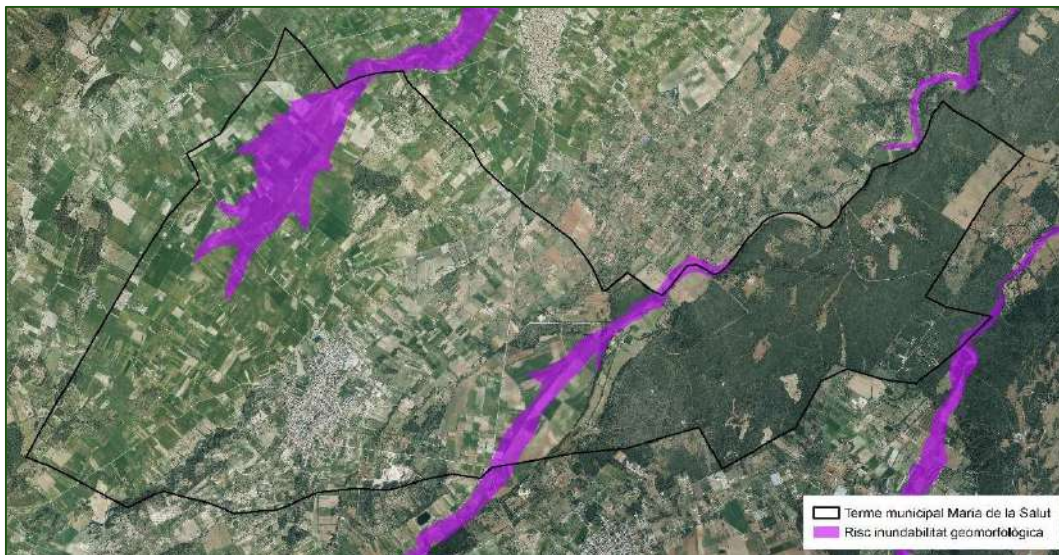
Així mateix són d'aplicació el Real Decret 893/2013, de 15 de novembre, pel qual s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil d'emergència per incendis forestals, així com el Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es

dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.

INUNDABILITAT

D'acord amb la cartografia del PTM, així com la cartografia disponible al SITIBSA referents al risc d'inundabilitat (Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació (ARPSI) i Planes Geomorfològiques d'inundació de les Illes Balears), Maria de la Salut es veu afectat per risc d'inundabilitat degut a les Planes Geomorfològiques d'inundació de les Illes Balears, si bé els cursos fluvials que recorren pel municipi no figuren en les Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació (ARPSI) pels períodes de retorn de 10, 100 i 500 anys. Les zones afectades per risc d'inundabilitat són a l'entorn de la Sèquia Reial, on comprèn una zona àmplia a l'entorn del torrent i alguns afluents, i a l'entorn del torrent de Montblanc en una franja més estreta adjacent al curs fluvial.

Il·lustració 44: Inundabilitat. Font: SITIBSA.

La cartografia disponible al SITIBSA respecte la inundabilitat geomorfològica coincideix amb la cartografia del PTM. Cal destacar que el nucli urbà i les zones de creixement establertes al PG no es veuen afectades per aquest risc.

Fotografies 22: Inundabilitat a l'entorn de la Sèquia Reial. Punt: r3. Font: ACC 2021.

Com es pot veure a la imatge anterior, la plana adjacent a la Sèquia Reial presenta entollaments d'aigua després d'episodis de pluja. Per contra, en el

moment del treball de camp no s'observa aquest fenomen al torrent de Montblanc, si bé també es tracta d'una zona molt planera tal i com mostra la fotografia següent:

Fotografies 23: Entorn inundable de Montblanc. Punt: r14. Font: ACC 2021.

En els dos casos es tracta de superfícies agrícoles amb algunes edificacions aïllades, les quals hauran de tenir present aquest risc en les actuacions que s'hi duguin a terme.

Segons les dades disponibles al Pla especial per fer front al risc d'inundacions (INUNBAL), del Govern de les Illes Balears, Maria de la Salut ha sofert diversos episodis d'inundacions. Concretament, en el període entre 2011 i 2020, es va produir aquest fenomen en 3 episodis el 2017 i 1 episodi el 2020, si bé en cap cas es van veure habitatges ni equipaments afectats.

RISCOS DERIVATS DE FENÒMENS METEOROLÒGICS ADVERSOS

Els FMA (fenòmens meteorològics adversos) a les Illes Balears no són un succés aïllat. Són nombrosos els butlletins emesos pel Centre Meteorològic Territorial de les Illes Balears (CMTIB) que fan referència sobretot a quatre tipus de fenòmens:

- Pluges
- Neu
- Vent
- Vent a la mar

Si bé en el METEOBAL no s'estableix cap zonificació ni obligatorietat d'elaboració de plans locals d'actuació a nivell municipal, si que caldrà tenir en compte les determinacions que siguin d'aplicació en tot l'àmbit territorial del pla que puguin afectar a Maria de la Salut, en particular respecte els punt 7. Estructura i organització del pla i 8. Operativitat quant a les funcions dels diferents Grups d'Acció als quals hi formin part personal, empreses o entitats municipals.

RISC PER TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

Segons l'apartat 1.4.2 del Pla especial de risc d'accident de transport de mercaderies perilloses, a Maria de la Salut no és necessària la elaboració del Pla municipal ja que la incidència del risc no és alta segons les valoracions respecte al flux de transport de mercaderies perilloses, gasolines i gasoils, gas, productes químics, explosius i residus.

En base a l'apartat 7.2, tampoc no s'inclou a Maria de la Salut com a municipi per al qual s'hagi d'elaborar un pla d'actuació local (PAL).

3 CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS

En aquest apartat es sintetitzen aquells objectius, criteris i obligacions normatives de protecció ambiental fixats a l'àmbit internacional, comunitari europeu, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb el pla. La següent taula resumeix, sense ànim d'exhaustivitat, els principals instruments directors:

Taula 19: Plans, acords i instruments amb efecte sobre les polítiques territorials. Font: ACC.

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I TURISME	Internacional	Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)
	Comunitari	Estratègia europea de desenvolupament sostenible VII Programa de medi ambient de la Unió Europea Estratègia europea de desenvolupament sostenible
	Estatal	Estratègia espanyola de desenvolupament sostenible
	Autonòmic / insular	Pla d'ordenació de l'oferta turística (POOT)
		Pla d'Intervenció en àmbits turístics (PIAT) de les Illes Balears.
Pla d'Equilibri Ambiental i Turístic 2017-2020. Pla Integral de Turisme de les Illes Balears 2015-2025. Estratègia de Turisme Sostenible 2017-2020.		
BIODIVERSITAT I CONNECTIVITAT ECOLÒGICA	Internacional	Estratègia global per a la conservació de la biodiversitat (1992)
		Convenció de Rio sobre la diversitat biològica (1992) i Declaració sobre els boscos i masses forestals
		Estratègia Paneuropea per a la Diversitat Ecològica i Paisatgística (1995)
		Convenció RAMSAR
	Comunitari	Estratègia de la Unió Europea per a la biodiversitat (1998)
	Estatal	Estrategia española para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica Plan Estratégico Español para la Conservación y Uso Racional de los Humedales Estrategia Forestal Española
Autonòmic / insular		Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035)
AIGUA I COSTES	Internacional	Convenció Ramsar de zones humides
	Comunitari	Directiva Marc de l'Aigua (DMA)
	Estatal	Estrategia Común de Implementación de la DMA
	Autonòmic / insular	Pla Hidrològic de les Illes Balears
MEDI ATMOSFÈRIC	Internacional	
	Comunitari	Directiva 96/62/CE del Consell, de 27 de setembre de 1996, sobre avaluació i gestió de la qualitat de l'aire ambient
	Estatal	Estrategia Española de Calidad del Aire
	Autonòmic / insular	Pla Marc de la Qualitat de l'Aire (secció atmosfera).
SÒL	Internacional	Conveni de Nacions Unides de lluita contra la desertificació
	Comunitari	Estratègia temàtica per a la protecció del sòl (2006)
	Estatal	Programa de Acció Nacional contra la Desertificació (PAND)

	Autonòmic / insular	
CANVI CLIMÀTIC	Internacional	26 ^a Conferència de les Parts (COP26) de la Convenció marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (UNFCCC).
		Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic Objectiu: l'estabilització de les concentracions de gasos amb efecte d'hivernacle a l'atmosfera a un nivell que eviti interferències antropogèniques perilloses en el sistema climàtic.
		Segon període de compromís del Protocol de Kyoto
	Comunitari	Directiva 2003/87/CE per la qual s'estableix un règim per al comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle
		Paquet legislatiu energia i clima; conté mesures per lluitar contra el canvi climàtic i promoure les energies renovables. Entre elles, estableix els esforços que haurà de fer cada estat membre per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en sectors com el transport, agricultura o residus.
		Estratègia Europa 2020. Una estratègia per un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. Un dels objectius és aconseguir la fita "20/20/20" en matèria de clima i energia.
		COM (2013) 216 Estratègia Europea d'Adaptació al Canvi Climàtic
	Estatal	Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático (PNACC)
		Estratègia Espanyola de Cambio Climático y Energía Limpia 2007 - 2012 - 2020
		Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle
Autonòmic / insular	Estratègia Balear del Canvi Climàtic 2013-2020 Pla d'Acció de Mitigació contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020	
PAISATGE	Internacional	
	Comunitari	Conveni europeu del paisatge
	Estatal	Atlas de los Paisajes de España
	Autonòmic / insular	Estratègia de paisatge del Consell de Mallorca
MOBILITAT	Internacional	
	Comunitari	Estratègia Transport 2050 del Llibre Blanc de la Unió Europea
	Estatal	Estratègia espanyola de mobilitat sostenible
	Autonòmic / insular	Pla Director Sectorial de carreteres de Mallorca.
		Pla Director Sectorial de transport de les Illes Balears Pla de vies ciclistes per l'illa de Mallorca
RISCOS	Internacional	Marc de Sendai per a la Reducció del Risc de Desastres (2015-2030)
	Comunitari	Directives Seveso I II
		Directiva relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació
	Estatal	
	Autonòmic / insular	Pla especial d'actuacions en situació d'alerta i eventual sequera a les Illes Balears
		Pla de Gestió del Risc d'Inundació de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears
IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024)		

A continuació s'exposa una relació de normes ambientals vigents per a diferents vectors ambientals no citades en els apartats anteriors que, en qualsevol cas,

el planejament ha de respectar, integrar i vetllar pel seu compliment i que, per tant, també constitueixen obligacions ambientals predeterminades. Es detallen, entre d'altres:

Avaluació ambiental i activitats

- Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les illes balears i de mesures tributàries.
- Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.
- Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística.
- Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les illes balears.
- Llei 9/2018, de 5 de desembre, per la qual es modifica la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la Llei 21/2015, de 20 de juliol, per la qual es modifica la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, i la Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle.
- Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.
- Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les illes balears
- Llei 3/2019 de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears
- Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears

Biodiversitat i medi natural

- Directiva aus 409/1979/CEE, actualitzada en la directiva 147/2009/CE.
- Directiva hàbitats 43/92/CEE.
- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Llei 1/1991 d'Espais Naturals i de règim Urbanístic de les Àrees d'Espacial Protecció de les Illes Balears (LEN).
- Decret d'Alzinars 130/2001.
- Llei 5/2005 de 26 de maig per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Espacial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears.
- Decret 19/2007 de 16 de març, Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana.
- Real Decreto 556/2011, de 20 de abril, para el desarrollo del Inventario Español del Patrimonio Natural y la Biodiversidad.
- Llei de Parcs Nacionals (Ley 30/2014, de 3 de diciembre).
- Ley de Montes (Ley 21/2015, de 20 de julio que modifica la Ley 43/2003, de 21 de noviembre).
- Llei del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat (Ley 33/2015, de 21 de septiembre que modifica la Ley 42/2007, de 13 de diciembre).
- Decret Llei 9/2020 de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears.

Canvi climàtic

- Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.
- Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética.

Medi hídric

- Decret Llei 1/2015, de 10 d'abril, pel qual s'aprova la Instrucció de planificació hidrològica per a la demarcació hidrogràfica intracomunitària de les Illes Balears.
- Real Decreto 817/2015, de 11 de septiembre, por el que se establecen los criterios de seguimiento y evaluación del estado de las aguas superficiales y las normas de calidad ambiental.
- Real Decreto 638/2016, de 9 de diciembre, por el que se modifica el Reglamento del Dominio Público Hidráulico aprobado por el Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, el Reglamento de Planificación Hidrológica, aprobado por el Real Decreto 907/2007, de 6 de julio, y otros reglamentos en materia de gestión de riesgos de inundación, caudales ecológicos, reservas hidrológicas y vertidos de aguas residuales (BOE de 29 de diciembre de 2016).

Medi atmosfèric

- Llei 1/2007 de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears.
- Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears.

Residus i contaminació

- El Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el qual se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados.
- Real Decreto 396/2006, de 31 de marzo, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud aplicables a los trabajos con riesgo de exposición al amianto.
- Ley 22/2011, de residuos y suelos contaminados.
- Real Decreto Legislativo 1/2016, de 16 de diciembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de prevención y control integrados de la contaminación.
- Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.

Riscos naturals

- Llei 43/2003 de forests.
- Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.
- Real Decret 893/2013, de 15 de novembre, pel qual s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil d'emergència per incendis forestals.

3.1 OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA

Considerant, per una banda els objectius ambientals fixats en l'àmbit internacional, europeu, estatal, nacional i local i els principis per al desenvolupament urbanístic sostenible, i per l'altra els principals aspectes ambientals detectats en aquest mateix document, s'estableixen els objectius ambientals específics per al desenvolupament del PG avaluat en el present document. Cal remarcar, com no pot ser d'altra manera, que aquests objectius fan referència únicament a l'àmbit estricte del PG d'acord amb la proposta avaluada. Amb tot, estan plantejats amb visió integradora de manera que, encara que formalment s'apliquin a l'àmbit objecte del PG, a la pràctica tenen com a objectiu millorar globalment els aspectes ambientals del conjunt del territori.

Els objectius ambientals s'elaboren a partir dels requeriments ambientals (problemàtiques i potencialitats) del territori de que s'han estudiat en aquest document. Pretenen exposar de forma sintètica la base per a l'elaboració d'una estratègia ambiental concreta per al municipi de Maria de la Salut, recollint, a més dels requeriments ambientals, les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears determinades en la l'apartat 1.4, la Llei 6/1999, de 3 d'abril, en les que remet a la necessitat de promoure un model territorial equilibrat i un ús racional de sòl i de recursos, en el que es plantegen els següents objectius generals:

1. Un desenvolupament equilibrat entre els diferents àmbits territorials i una millora de la qualitat de vida dels seus habitants.
2. Una utilització sostenible en termes ambientals del sòl i dels recursos naturals i una millor distribució a l'espai dels usos i activitats productives.
3. Una protecció de la qualitat ambiental, el paisatge, la biodiversitat i el patrimoni històric.

Es presenten a continuació per a cada element definidor del perfil ambiental municipal els criteris globals i els objectius ambientals que els desenvolupen. S'indica per a cada objectiu el grau de prioritat diferenciant (de més a menys prioritari) les següents categories: Prioritari, rellevant, secundari.

OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL

A. Minimitzar el consum del sòl i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents.

A1 Prioritzar la compleció i complexió del sòl urbà per tal d'aprofitar tot el sòl vacant, tant en sòls residencials com en sòls per activitats econòmiques i/o industrials, en detriment de desenvolupar nous sectors que impliquin un consum innecessari de sòl. (Prioritari)

A2 Dotar el municipi d'una xarxa d'espais verds urbans connectats entre sí tot facilitant una transició suau entre els sòls urbans i l'entorn no urbanitzable que faciliti establir estratègies de millora de la connectivitat cívica local. (Secundari)

A3 Regular les activitats situades en sòl no urbanitzable per a minimitzar-ne l'impacte ambiental, amb especial interès a la zona extractiva de Sa Comuna per la que caldrà elaborar una clau específica que la reculli. (Rellevant)

MOBILITAT

B.- Potenciar una mobilitat sostenible que prioritzi els desplaçaments no motoritzats i minimitzi la mobilitat generada amb vehicle privat.

B1 Millorar les connexions internes, especialment en sentit est-oest tot establint estratègies per superar les principals barreres (falta de carrers transversals en les illes allargades de nord a sud, i desnivell de la Plaça del Mercat amb carrer Ses Venes). (Prioritari)

B2 Catalogar els camins rurals que permeten l'accés al sòl no urbanitzable i preveure les característiques que aquests hauran de tenir (amplada, tractament del ferm...) així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol tanca o edificació. (Rellevant)

BIODIVERSITAT, CONNECTIVITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI

C. Considerar la biodiversitat de l'entorn estudiat en l'ordenació amb l'objectiu de facilitar la integració de les zones amb elements naturals del sòl urbà i urbanitzable amb el context ecològic en que s'emmarca.

C1 Desenvolupar la proposta d'ordenació dels espais oberts del municipi prenent com a base els elements estructuradors del mateix (zona agrícola, forestal i entorn fluvial) (Prioritari)

C2 Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (ZEPA i HIC), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen. (Prioritari)

C3 Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a la Sèquia Reial, i els torrents de Montblanc i Binicaubell. Tot establint una zonificació que asseguri la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic. (Prioritari)

PAISATGE I PATRIMONI CULTURAL

D. Integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat.

D1 Preservar els valors paisatgístics de Maria de la Salut, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (pedra seca, edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització. (Rellevant)

D2 Ordenar els creixements de les vores urbanes considerant el seu paper com a façanes visibles del nucli urbà des de l'exterior, per tal d'assolir un contorn unitari tant pel que fa a volumetria com a cromatisme. (Rellevant)

D3. Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús. (Secundari)

CICLE DE L'AIGUA

E. Compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient.

E1 Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials. (Rellevant)

E2 Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos. (Secundari)

E3 Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja. (Prioritari)

E4 Adequar els creixements i les activitats a la disponibilitat d'aigua, i donar directrius de consum responsable i la conservació i millora de la qualitat de l'aigua. (Prioritari)

E5 Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments. (Rellevant)

E6 Preveure, als espais lliures, la plantació d'espècies vegetals autòctones i de baix requeriment hídric (xerojardineria). (Prioritari).

ATMOSFERA

F. Ambient atmosfèric: minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants. Prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica.

F1 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius emprant les recomanacions pel que fa a aquestes instal·lacions presentades en aquest mateix document (Prioritari).

F2 Garantir la compatibilitat dels usos i les activitats en funció dels objectius de qualitat acústica, i en tots aquells casos que sigui necessari, preveure adequades zones de transició per assegurar la compatibilitat entre els diferents usos. (Prioritari)

CANVI CLIMÀTIC

G. Minimitzar la contribució del planejament sobre les emissions de gasos amb efecte hivernacle i reduir la vulnerabilitat enfront els impactes del canvi climàtic.

G1 Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic minimitzant les emissions de gasos amb efecte hivernacle derivades del pla. (Prioritari)

G2 Potenciar la mobilitat (interna al nucli urbà i externa amb els municipis veïns) per mitjà de sistemes de transport sostenibles (a peu, en bicicleta i en transport col·lectiu). (Prioritari)

G3 Fomentar, en la mesura del possible, un model de mobilitat més racional, garantint una amplada del sistema viari que possibiliti la continuïtat de les voreres i dels recorreguts per a bicicletes, i preveient espais suficients i ben localitzats per a l'aparcament de vehicles a l'entorn del nucli urbà. (Prioritari)

G4 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables. (Rellevant)

RISCOS

H- Incloure l'anàlisi dels riscos al si del procés de planejament amb l'objectiu de fer front als riscos observats i prendre les mesures pertinents per a minimitzar-ne els efectes.

H1 Evitar la urbanització i l'edificació de les zones amb riscos detectats. (Prioritari)

H2 A les edificacions situades en zona de risc, preveure les mesures necessàries per a fer compatibles els usos previstos amb els riscos observats. (Prioritari)

H3 Delimitar àrees de protecció contra incendis als polígons urbans i disseminats propers a masses boscoses i zones amb risc d'incendi. (Rellevant)

H4 Prendre en consideració l'augment de risc d'incendi forestal com a conseqüència del canvi climàtic. (Rellevant)

GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS

I. Gestió de residus: fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus i facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament i/o emmagatzematge. Minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general.

I1 Gestió planificada i correcta dels residus urbans i enderrocs i residus de la construcció, així com els possibles residus que es generin en cadascun dels àmbits d'activitat del municipi (dejeccions ramaderes, residus industrials, etc.). (Rellevant)

4 ESTRUCTURA GENERAL DE L'ORDENACIÓ

Amb l'objectiu de desplegar una proposta d'ordenació i un conjunt de solucions generals de planejament, s'han plantejat un seguit d'alternatives possibles, concretament es plantegen tres alternatives a més de l'alternativa 0 que correspon al planejament actualment vigent.

- Alternativa 0: Planejament Vigent.
- Alternativa 1: Escenari mínim.
- Alternativa 2: Escenari màxim.
- Alternativa 3: Reducció.

4.1 CRITERIS I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA

Per avaluar la idoneïtat de cada alternativa s'han tingut en compte els següents elements clau, que es recullen a l'apartat B de la memòria del PG:

1 - Millora de l'estructura de comunicacions

- Clarificar l'estructura rodada, tant pel que fa l'accés a la vila, la millora de les comunicacions internes com la possible pacificació del nucli urbà
- Acabar de mallar la xarxa de comunicacions interna aprofitant la urbanització dels nous vials previstos a les àrees de compleció delimitades
- Millorar les comunicacions en sentit transversal, executant l'obertura dels nous carrers ja previstes per l'anterior planejament per millorar les comunicacions internes del nucli urbà
- Preveure noves connexions transversals al nucli urbà, recuperant les servituds de pas en les anomenades cases de pas per tal de millorar els recorreguts per a vianants.
- Millorar l'accés a la zona industrial a l'est del nucli des de les principals vies de comunicació territorial
- Facilitar la connexió entre els carrers del nucli urbà amb els camins rurals
- Preveure nous aparcaments dissuasius prop del centre per tal d'alliberar de trànsit i aparcaments els carrers del nucli
- Estudiar la possibilitat de preveure una xarxa de carrils bici o de vials amb prioritat invertida per potenciar modes de desplaçament més sostenibles
- Millorar la connexió amb la zona oriental del municipi i amb l'àrea de Montblanc reforçant la xarxa de camins rurals

2 – Creixement i transformació de la ciutat construïda

- Completar els buits urbans existents dins la trama urbana delimitant àrees de compleció (AC) que comptin amb noves reserves per a equipaments i espais lliures
- Revisar els límits del sòl urbà incorporant dins de l'àrea urbana diverses construccions perimetrals amb condicions de sòl urbà consolidat
- Incrementar el sòl destinat per a activitats econòmiques i usos industrials per tal de garantir el desenvolupament econòmic de la vila i la generació de llocs de treballs locals.

3 – Regulació del teixit residencial

- Protecció del caràcter històric de la vila i del patrimoni cultural
- Regular la transformació del teixit mitjançant l'establiment de criteris normatius que garanteixin el manteniment del caràcter històric permetent alhora la renovació del parc d'habitatges
- Fomentar la protecció dels conjunts mitjançant la regulació de la composició de façana, els materials, la geometria de les obertures, el front màxim de parcel·la, les condicions d'agrupació, etc.
- Detectar els principals usos hotelers i preveure una normativa adequada

4 – Població i habitatge

- Preveure el sostre necessari que permeti acollir el creixement de la població previst a les projeccions
- Reservar habitatge protegit a les àrees de compleció d'acord a les futures necessitats de la població
- Aplicar incentius per evitar la permanència de solars buits dins de la trama urbana

5 – Equipaments i espais lliures

- Generar itineraris verds de recorreguts accessibles que connectin les places i equipaments, especialment amb els equipaments més perifèrics
- Delimitar petites actuacions que permetin obrir nous espais lliures al centre urbà, donant compliment als requisits de la legislació vigent

6 – Protecció i regeneració de l'entorn natural

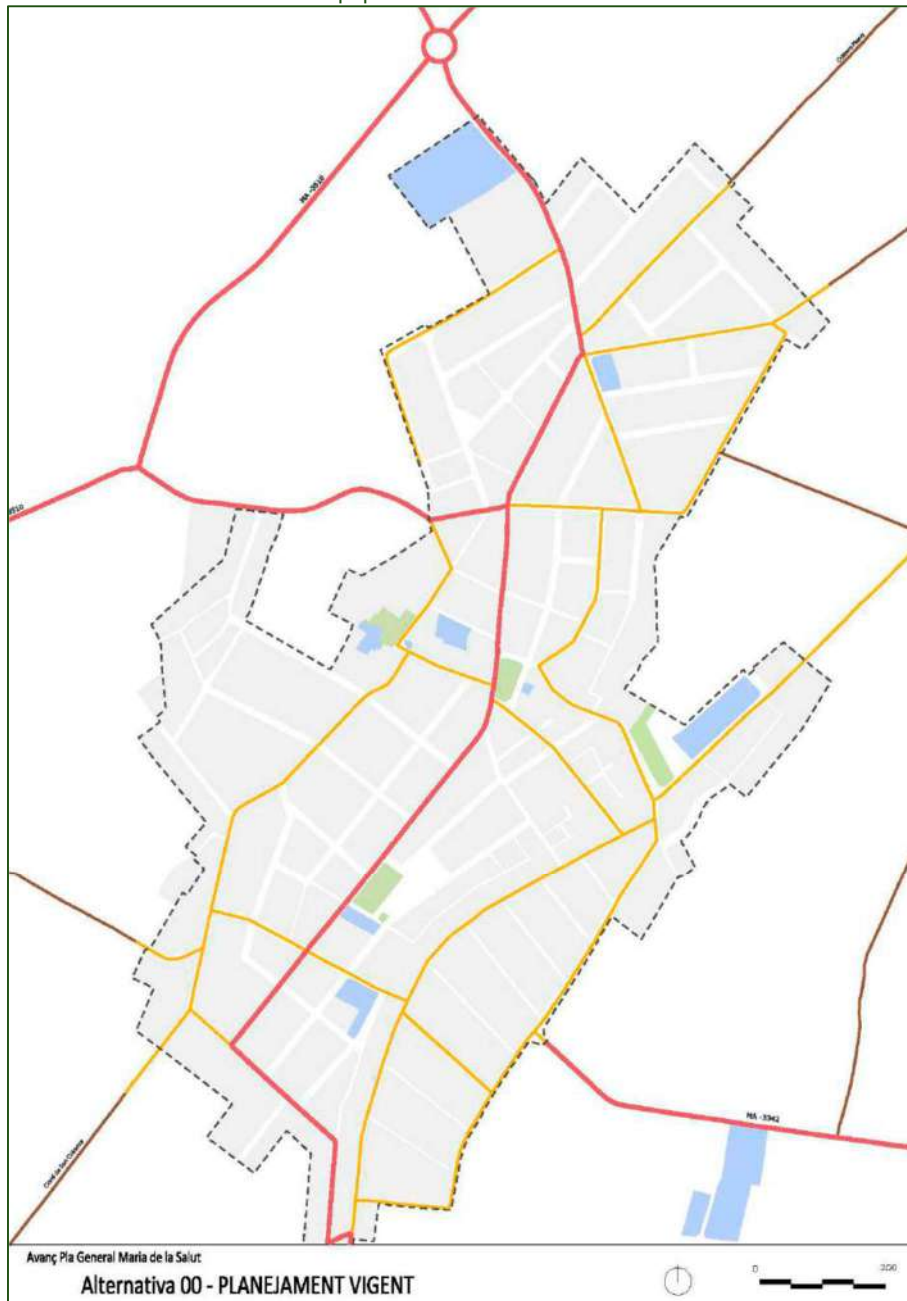
- Regular el sòl no urbanitzable per garantir la seva protecció de manera compatible amb el seu ús i explotació
- Identificar i diferenciar les principals zones agrícoles, recuperant antigues zones conreades per tal de potenciar el mosaic agroforestal
- Recollir les proteccions sectorials, així com tenir en compte els riscos existents, especialment pel que fa a la inundabilitat
- Regular la situació de les edificacions existents en sòl no urbanitzable, no permetent la consolidació d'edificacions abandonades o enrunades i potenciant l'ús i la conservació de les possessions més significatives

4.2 ALTERNATIVES CONSIDERADES

4.2.1 ALTERNATIVA 0: NO MODIFICACIÓ DEL PLANEJAMENT

L'alternativa 0 consisteix en mantenir les Normes subsidiàries de planejament (NNS) aprovades per la Comissió insular d'urbanisme (CIU) de Mallorca amb data de 21 de novembre de 1997 (aprovació definitiva amb prescripcions)

Il·lustració 45: Alternativa 0. Font: Equip redactor.

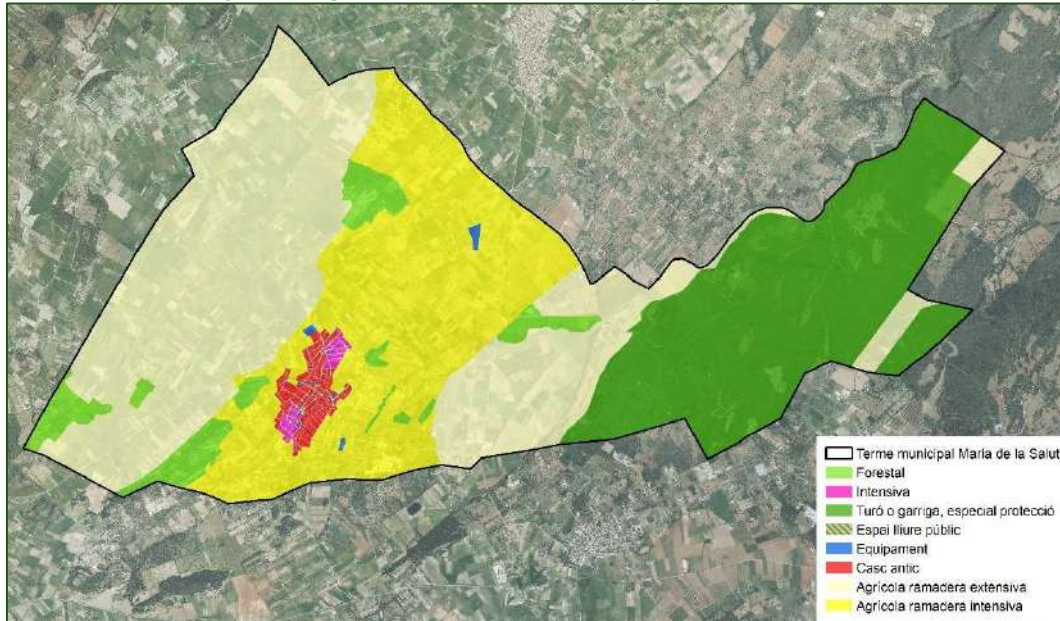

Tal i com es detalla a la memòria del PG, les principals problemàtiques detectades del planejament vigent són:

- No defineix cap model urbanístic no es proposen ni s'estableixen estratègies d'actuació.

- Manca d'una lectura clara de l'estructura urbana i territorial.
- Poca regulació de les activitats relacionades amb l'entorn natural
- Manca d'una ordenació detallada de l'edificació i reconeixement del parcel·lari existent
- No estableix els criteris necessaris per garantir la renovació i revitalització del teixit històric.

Il·lustració 46: Planejament vigent, Alternativa 0. Font: Equip redactor.

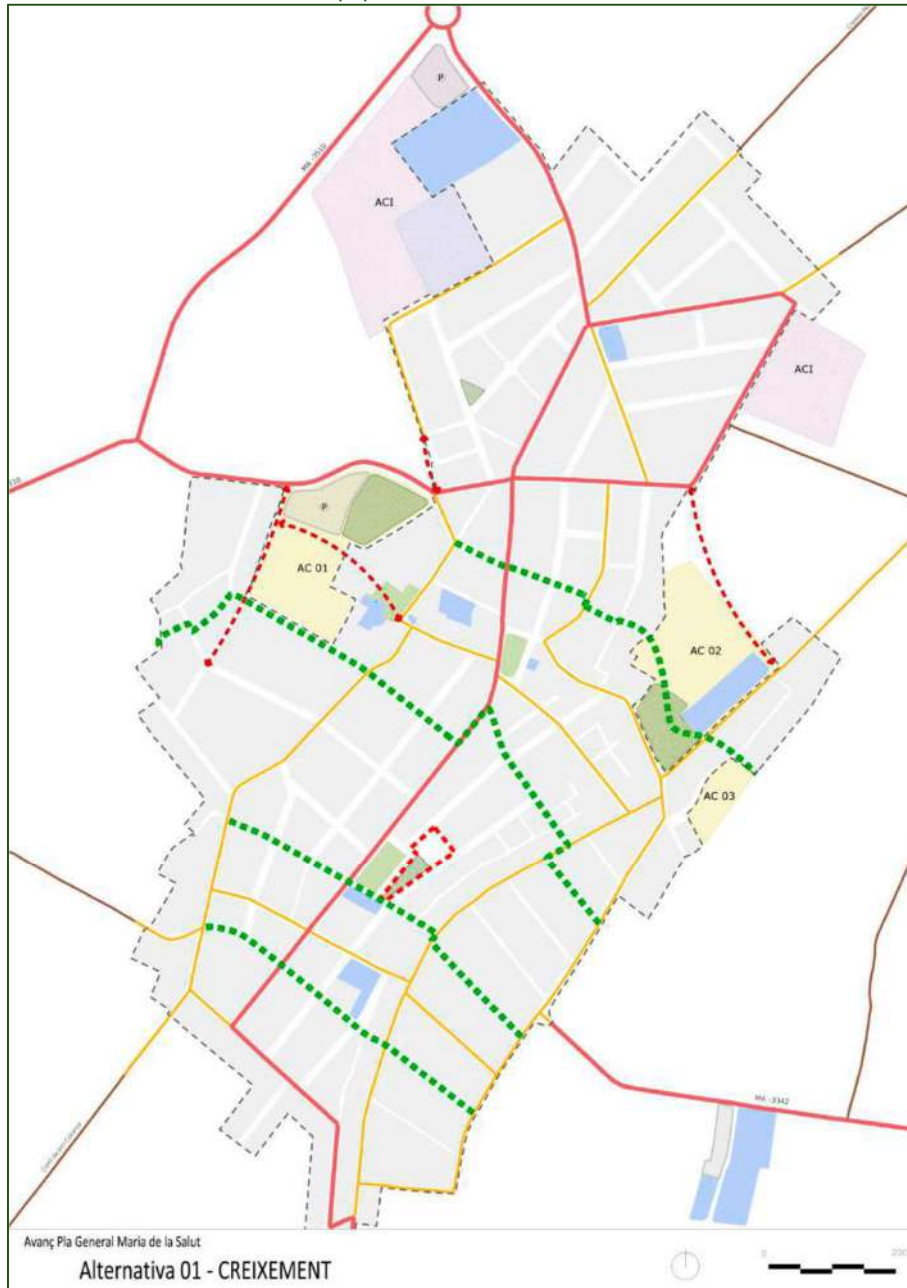

No es considera una alternativa vàlida ja que no resol les problemàtiques actuals ni s'adequa a la legislació sectorial vigent.

4.2.2 ALTERNATIVA 1: CREIXEMENT

L'alternativa 01 preveu un escenari de creixement màxim.

Il·lustració 47: Alternativa 1. Font: Equip redactor.

- Es contemplen tres àrees de creixement d'ús residencial (AC) corresponents als buits urbans més importants del nucli urbà. Les de major envergadura es corresponen al darrere del nou CEIP Maria de la Salut, a l'est (AC02) i darrere de l'església, a l'oest (AC01), les quals permeten completar la xarxa de comunicacions i incrementar la reserva d'espais lliures per tal d'esponjar la trama urbana.

II-lustració 48: Àrea de creixement residencial AC01 darrere l'església. Font: Equip redactor.

Pel que fa a la superfície disponible darrere l'església en l'actualitat es troba desocupada, així com l'espai adjacent per la cara sud que es correspon a buits urbans. Es tracta d'una vall amb força pendent i amb una coberta arbustiva i arbòria força densa en alguns trams.

Fotografies 24: Buits urbans adjacents a l'àrea de completió des del punt u10 mirant al nord-oest. Font: ACC 2021.

Fotografies 25: Àrea de completió des de l'extrem nord mirant al sud. Punt u11. Font: ACC 2021.

Fotografies 26: AC01 des de l'oest mirant a l'est. Punt: u5. Font: ACC 2021.

Tal i com s'exposa a la memòria del PG: "Aquesta àrea suposa una gran oportunitat per a la millora de les comunicacions ja que implicaria l'obertura de tres nous eixos que permetrien acabar de tramar l'estructura de l'àrea oest del nucli.

Aquesta àrea es considera també una oportunitat per a la reserva d'un nou aparcament dissuasiu, ja que es troba en contacte directe amb un dels principals accessos a la vila des de la carretera MA-3510 i alhora es troba proper al centre evitant l'entrada de vehicles al nucli urbà i motivant els desplaçaments a peu.

També es proposa la reserva d'una peça important per a un nou espai lliure buscant la relació amb la plaça de Dalt."

Pel que fa a l'àrea de creixement residencial AC02, es correspon també a una zona de pendents amb coberta vegetal, en aquest cas més escassa.

II·lustració 49: Àrea de completió AC02. Font: Equip redactor.

En aquest cas es preveu una zona verda a l'extrem sud, per tal d'esponjar la trama urbana.

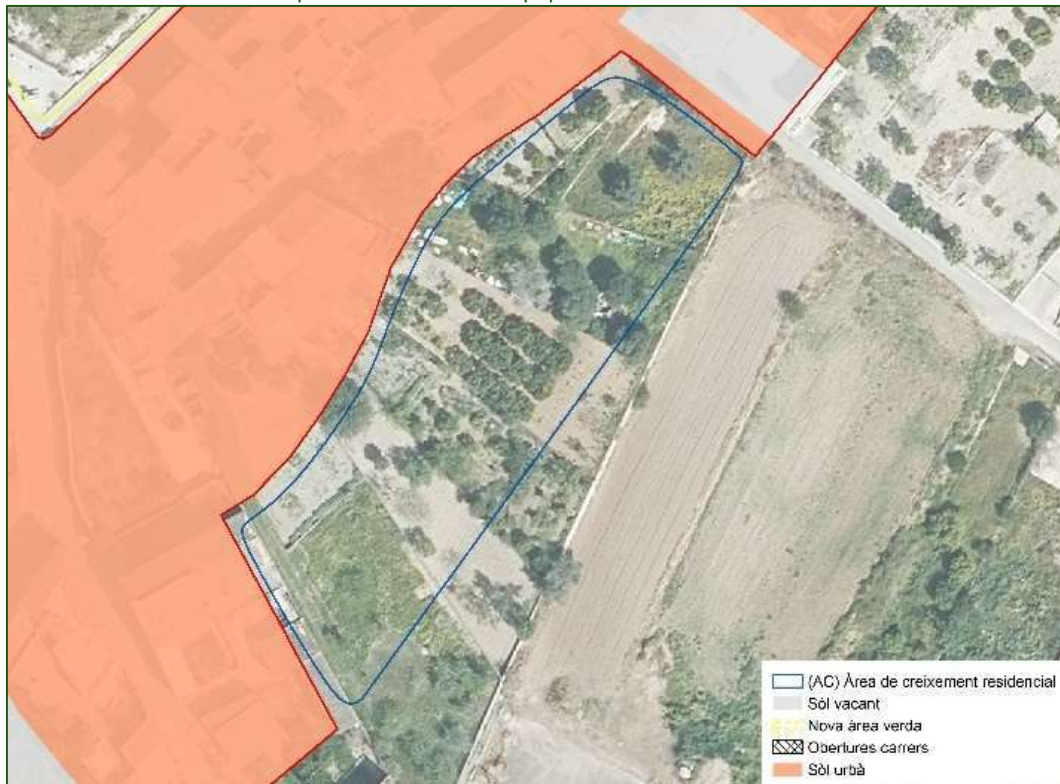
Fotografies 27: Panoràmiques de l'àmbit des del punt u42. Primera imatge des de l'USB al sud-est (extrem dret de la foto) direcció nord oest, següents fotografies en sentit anti-horari.

En aquest cas, segons la memòria del PG: *"Aquest àmbit permetria la creació d'un nou eix rodat que uniria els carrer des Pujolet i el carrer de Deulosal millorant l'accés a la zona industrial del nucli reduint el nombre de camions que actualment passen pel mig del nucli urbà."*

L'altra àrea de creixement (AC03) és de menor envergadura i es situa a l'espai perimetral del nucli urbà per la cara oriental.

II·lustració 50: Àrea de completió AC03. Font: Equip redactor.

- Àrees de creixement industrial (ACI): (ACI01) Prefabricados Carbonell i el seu entorn, dins el sòl urbà, i (ACI02) darrere del poliesportiu, on permetria incrementar la reserva per equipaments.

II·lustració 51: Àrea de creixement industrial ACI01 Prefabricados Carbonell. Font: Equip redactor.

En el cas de l'àmbit de Prefabricados Carbonell es tracta de reconèixer l'activitat existent, si bé es pot veure a la imatge, així com en les fotografies posteriors, que l'entorn immediat en direcció est es troba força degradat, amb aplecs de materials i deixalles que caldria o bé incorporar en l'àmbit industrial per regular

les seves condicions de funcionament, o bé mantenir en sòl rural recuperant l'entorn per a usos agrícoles o forestals, o si més no com a espai obert lliure de materials i deixalles. En canvi, a l'extrem sud-oest s'identifica una zona de plantació de fruiters.

Fotografies 28: Prefabricados Carbonell des del punt u32. Font: ACC 2021.

Fotografies 29: Límit de Prefabricados Carbonell amb plantació de fruiters. Punt u33. Font: ACC 2021.

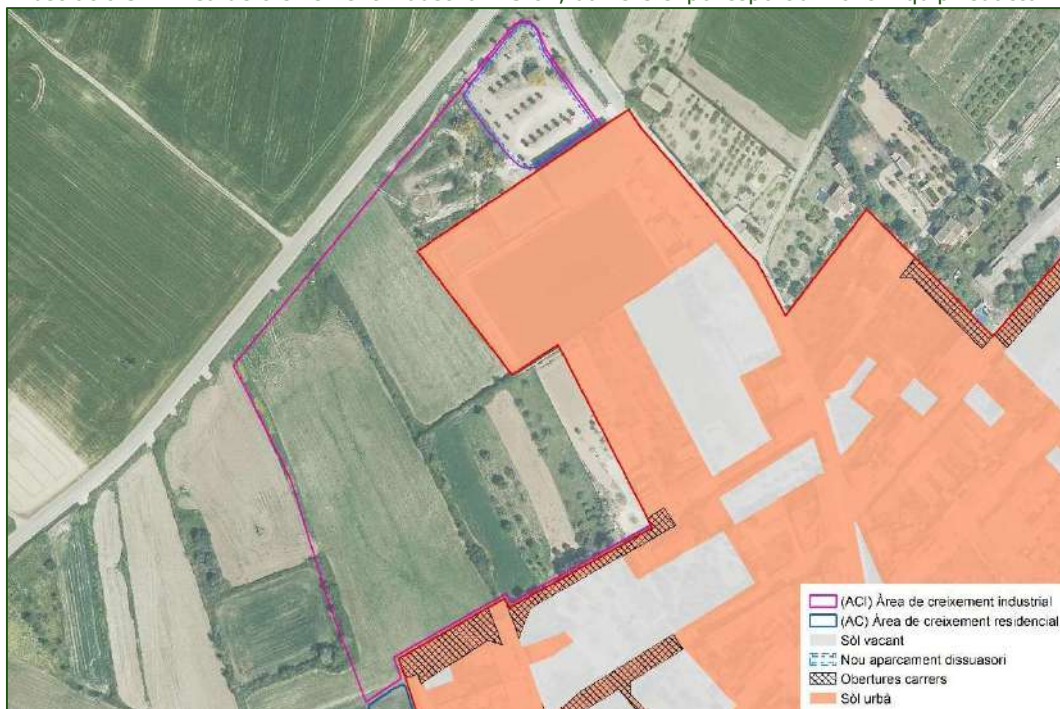

Fotografies 30: Edificació industrial i aplec de materials fora de la zona industrial. Punt u37. Font: ACC 2021.

En el cas del poliesportiu, com s'ha dit, en l'actualitat l'aparcament es troba tancat al públic. Aquest àmbit és el més proper a la zona ZEPA, per la qual cosa caldrà tenir en compte aquesta proximitat a l'hora de regular-ne els usos admesos.

Il·lustració 52: Àrea de creixement industrial ACI02, darrere el poliesportiu. Font: Equip redactor.

Fotografies 31: ACI02 des del carrer Morell. Punt u21. Font: ACC 2021.

- Àrees de transformació (AS): Corresponent a la Plaça del Mercat amb el carrer Ses Venes per tal de salvar el desnivell existent i arranjar l'espai lliure.

Il·lustració 53: Àrea de transformació plaça del Mercat. Font: Equip redactor.

Fotografies 32: Extrem nord-est de la plaça del mercat, on comença el buit urbà. Punt: u50. Font: ACC 2021.

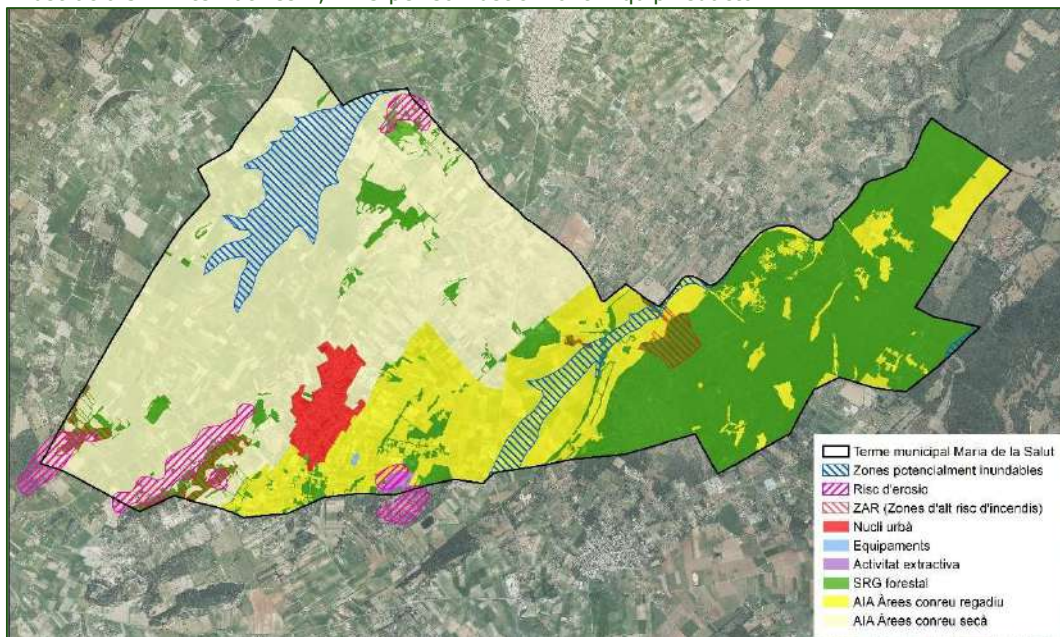

Fotografies 33: des de l'extrem sud-est de la plaça mirant al nord. Punt: u51. Font: ACC 2021.

Regulació del sòl rústic: recull les proteccions de caràcter sectorial i defineix una zonificació que correspon amb la realitat per tal d'afavorir la recuperació del mosaic agroforestal.

Il·lustració 54: Alternatives 1, 2 i 3 per sòl rústic. Font: Equip redactor.

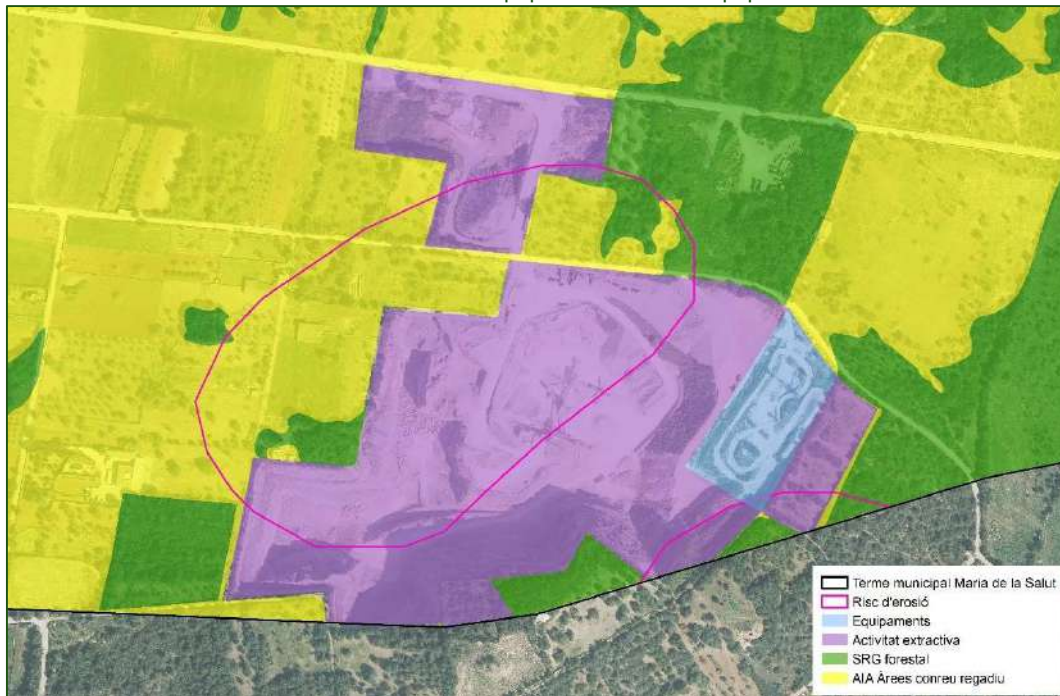

Les claus proposades són:

- SRG Forestal: Sòl de règim general forestal, destinat a protegir les àrees boscoses, on es prohibeix la construcció de noves edificacions i la tala generalitzada d'arbres, amb l'excepció de les explotacions forestals controlades, les actuacions de manteniment i estassada del sotabosc i les operacions necessàries per reduir el risc d'incendi
- AIA Àrees conreu regadiu: Àrees d'Interès Agrari situades al llarg de l'entorn del Torrent de Montblanc i s'estenen fins al nucli urbà.
- AIA Àrees conreu secà: Àrees d'Interès Agrari situades al nord oest del terme,

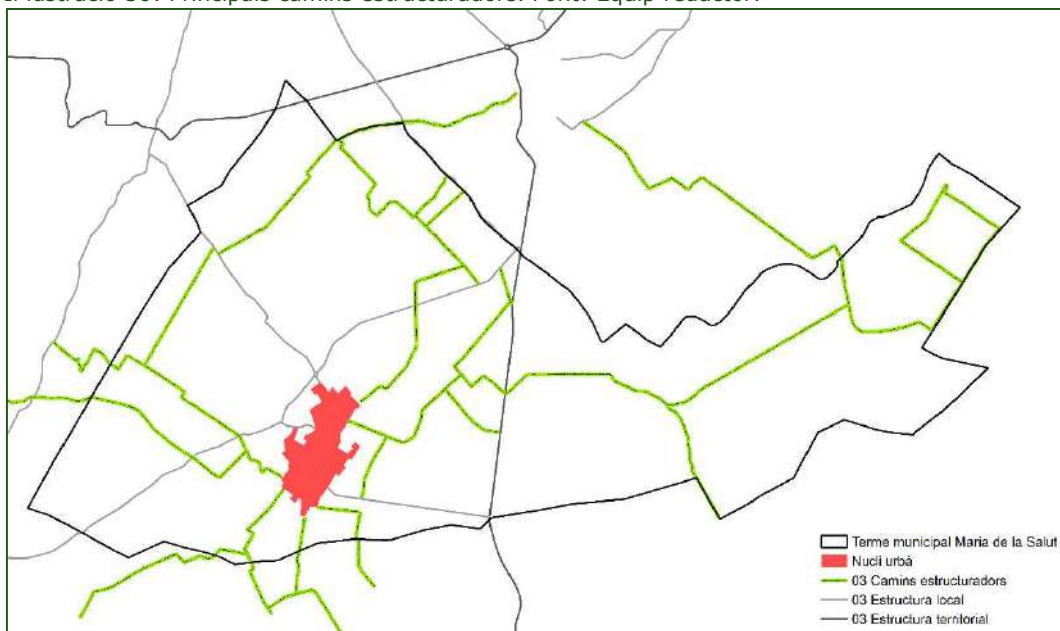
Així mateix, es recull l'activitat extractiva existent i es proposa una zona d'equipament esportiu adjacent a la zona minera, on es proposa la creació d'un circuit esportiu:

Il·lustració 55: Detall de la zona extractiva i equipaments. Font: Equip redactor.

Finalment, la proposta per al sòl rústic recull els principals camins rurals estructuradors:

Il·lustració 56: Principals camins estructuradors. Font: Equip redactor.

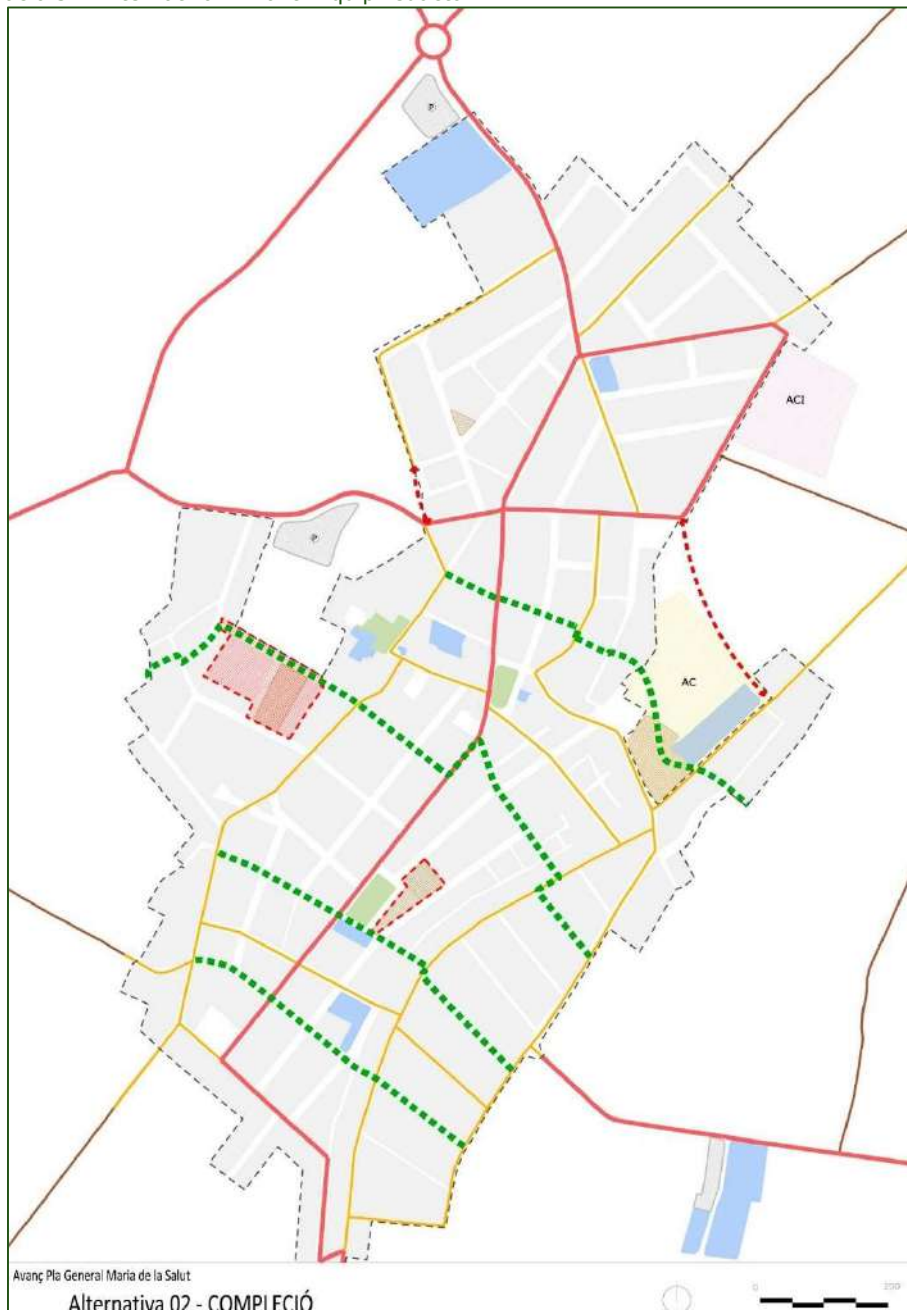

Com s'ha dit, en l'actualitat els camins que recorren per la meitat est del municipi, a la zona de Montblanc, es situen en finques privades i així queda indicat a l'entrada de les mateixes. Les portes d'accés es troben en ocasions tancades al públic.

4.2.3 ALTERNATIVA 2: COMPLECIÓ

A diferència de l'Alternativa 1, l'Alternativa 2 preveu uns creixements més moderats:

Il·lustració 57: Alternativa 2. Font: Equip redactor.

- Es preveuen una àrea de creixement residencial (AC) darrere el CEIP (AC02), corresponent a la mateixa AC que en l'Alternativa 1. En aquest cas no es considera l'AC01 darrere l'església, si bé es manté l'aparcament dissuasiu. Tampoc preveu l'AC de menor envergadura AC03.
- Contempla l'àrea de creixement industrial (ACI) de la peça del nucli urbà ja en funcionament (AIC01), corresponent a la mateixa ACI que en

l'Alternativa 01. En aquest cas no es considera l'AIC02 del poliesportiu, si bé es defineix l'aparcament dissuasiu en el mateix emplaçament.

- Es defineixen dues àrees de transformació (AS). La primera es correspon a l'AS01 Plaça del Mercat de l'Alternativa 01, si bé en aquest cas defineix la totalitat de l'àmbit com a zona verda. La segona (AS02) es correspon al sòl vacant situat darrere l'església, adjacent a l'AC01 que delimitava l'Alternativa 01.

Il·lustració 58: Àrea de transformació AS02. Font: Equip redactor.

Fotografies 34: Buits urbans en l'AS02 des del carrer Son Puig. Punt u9. Font: ACC 2021.

Pel que fa a la regulació del sòl rústic, aquesta alternativa adopta les mateixes estratègies i criteris que a l'alternativa 1.

4.2.4 ALTERNATIVA 3: REDUCCIÓ

L'alternativa 3 planteja un escenari de reducció dels límits del sòl urbà, desclassificant aquells sòls que, tot i estar inclosos dins la delimitació de les actuals normes, tenen característiques pròpies del sòl rústic o bé no tenen accés a un vial urbanitzat.

En la mateixa línia, no es delimiten àrees de creixement AC: es descarta qualsevol altre creixement fora dels límits urbans vigents.

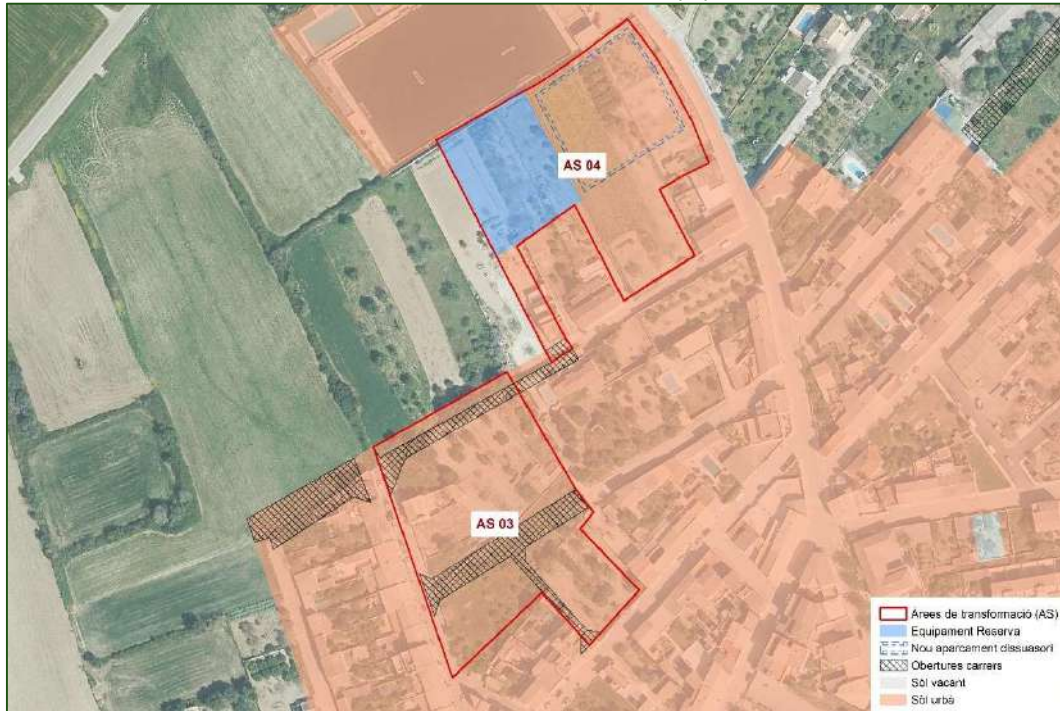
Il·lustració 59: Alternativa 03. Font: Equip redactor.

Respecte als àmbits de transformació es mantenen les l'AS 01 Es Mercat i l'AS 02 darrere l'església, proposades a les alternatives 1 i 2 per la plaça des Mercat, i es preveuen dues noves àrees de transformació, AS 03, prolongant el carrer

Jovellanos, i AS 04 entre la zona esportiva i el nucli urbà, aprofitant el buit urbà existent per preveure la reserva per a aparcament dissuasori i l'ampliació de la zona esportiva, sense que aquestes reserves comportin un augment de l'àrea urbana.

Il·lustració 60: Àrees de transformació Alternativa 03. Font: Equip redactor.

Fotografies 35: Àmbit de AS04 des del punt u25 i AS03 des del punt u20. Font: ACC 2021.

La regulació del sòl rústic, aquesta alternativa adopta les mateixes estratègies i criteris explicats a l'alternativa 1.

4.3 COMPARATIVA DE LES ALTERNATIVES

A continuació es mostra a mode de síntesi, la comparativa de les superfícies de creixements per les tres alternatives del PG, ja que s'entén l'alternativa 0 com a situació actual que no es pot mantenir per les raons indicades en els punts anteriors.

Taula 20: Comparativa d'alternatives. Font: Equip redactor.

		Alternativa 1	Alternativa 2	Alternativa 3
AC	Àrees de creixement residencial (m ² s)	51.417,06	25.612,01	0,00
	Àrees de creixement industrial (m ² s)	52.732,01	14.616,42	0,00
	TOTAL CREIXEMENT	104.149,07	40.228,42	0,00
AS	Àrees de transformació	2.610,21	13.447,21	31.615,21
	Increment habitatges (AS + AC) (htg)	96	62	39
	Zones en sòl urbà consolidat (m ² s)	479.908,45	471.458,45	451.939,15
	Reserves espais lliures (m ² s)	10.860,66	10.069,98	5.365,21
	Reserves equipaments (m ² s)	13.625,74	4.070,90	2.674,00

Com es pot veure, les diferències són significatives, ja que l'Alternativa 1 suposa més del doble de creixement que l'alternativa 2, i per contra l'Alternativa 3 no suposa cap nou creixement. Tot i aquest consum de sòl, cal destacar que el desenvolupament dels àmbits previstos en l'Alternativa 1 permeten una major compleció de la xarxa viària, convertint la xarxa de comunicacions en una trama completa. Una millora en la mobilitat global del municipi, i la disponibilitat d'una zona d'aparcament cèntrica, pot contribuir positivament a disminuir les emissions de CO₂ i d'altres contaminants associats als vehicles. Així mateix, part dels creixements previstos es destinen a equipaments necessaris per al municipi i a espais lliures que contribueixen a esponjar l'entramat urbà. El fet d'ordenar els creixements en espais perimetrals de la taca urbana ajuda a obtenir una imatge de conjunt i una façana estructurada del nucli urbà.

En canvi, l'alternativa 2 suposa un menor consum de sòl, permetent també una reserva de sòl per equipaments i espais lliures, en menys mesura que l'alternativa 1 però amb un creixement més proporcionat.

Finalment, l'alternativa 3 és la més conservacionista pel que fa a creixements i consum de sòl, si bé aquest fet també dificulta la disponibilitat d'implantar nous equipaments i espais lliures.

Amb tot, el model de creixement de les alternatives es basa en la compleció de la taca urbana sense generar intrusions significatives en el sòl rústic, i sense modificar la fisonomia del nucli urbà.

Com s'ha dit, les tres alternatives presenten les mateixes propostes per al sòl rústic.

4.4 VALORACIÓ AMBIENTAL DE LES ALTERNATIVES

A la següent taula es confrontaran les alternatives descrites en el punt anterior amb els objectius ambientals definits en aquest mateix document a partir de la diagnosi ambiental realitzada. Per tal de poder disposar d'un valor final que

complementi l'anàlisi realitzada i permeti avaluar la idoneïtat ambiental de cada alternativa s'assigna un valor numèric a cadascuna de les següents categories:

- Poc compatible amb objectiu (1 punt)
- Parcialment compatible (2 punts)
- Majoritàriament compatible (3 punts)
- Molt compatible amb l'objectiu (4 punts)

S'ha optat per valorar com a poc compatibles aquells objectius dels quals en les alternatives plantejades encara no es disposa de prou informació com per poder valorar-los.

D'aquesta manera l'anàlisi comparatiu es centra en aquells aspectes que ja s'han pogut desenvolupar en l'actual fase d'avanç de planejament que més que concretar propostes definitives apunta a les grans estratègies de desenvolupament.

Taula 21: Coherència de les alternatives amb els objectius ambientals definits. Font: ACC.

Objectius ambientals	Coherència amb els objectius ambientals			
	Alt 0	Alt 1	Alt 2	Alt 3
Ocupació i consum de sòl	6	7	9	10
A1 Prioritzar la compleció i complexió del sòl urbà per tal d'aprofitar tot el sòl vacant, tant en sòls residencials com en sòls per activitats econòmiques i/o industrials, en detriment de desenvolupar nous sectors que impliquin un consum innecessari de sòl.	4	1	3	4
Les alternatives 0 i 3 no preveuen àrees de creixement més enllà de la taca de sòl urbà definida. Les tres alternatives de creixement prioritzen la compleció del sòl vacant dins la trama urbana existent, si bé les alternatives 1 i 2 defineixen noves àrees de creixement, superiors en nombre i superfície en l'alternativa 1. De totes maneres, en les dues alternatives els creixements es defineixen en emplaçaments adjacents al nucli urbà on s'acaba de completar la fisonomia de la taca urbana sense generar intrusions significatives en el sòl rural. Aquests nous creixements serveixen per disposar també de més reserves de sòl per equipaments municipals i una major superfície de zones verdes, de les quals es detecten mancances. Amb tot, l'alternativa 1 puntua més baix al ser l'alternativa que suposa una major expansió del sòl urbà.				
A2 Dotar el municipi d'una xarxa d'espais verds urbans connectats entre sí tot facilitant una transició suau entre els sòls urbans i l'entorn no urbanitzable que faciliti establir estratègies de millora de la connectivitat cívica local.	1	3	3	3
En el planejament vigent no és possible la creació de nous espais verds en la trama urbana. En les alternatives de desenvolupament es defineixen noves zones verdes per tal d'esponjar la trama urbana i definir una major continuïtat dels espais lliures en sòl urbà que connectin amb el no urbanitzable. L'alternativa 1 defineix més zones verdes, si bé també genera uns majors creixements urbans, per la qual cosa, proporcionalment es consideren similars les tres alternatives.				
A3 Regular les activitats situades en sòl no urbanitzable per a minimitzar-ne l'impacte ambiental, amb especial interès a la zona extractiva de Sa Comuna per la que caldrà elaborar una clau específica que la reculli.	1	3	3	3
En el planejament vigent no es té en compte la zona d'activitat extractiva. En les alternatives de desenvolupament es delimita el seu perímetre amb una clau específica que caldrà regular normativament per tal que l'activitat es desenvolupi amb les mínimes afectacions a l'entorn natural.				
Mobilitat	3	6	6	5
B1 Millorar les connexions internes, especialment en sentit est oest tot establint estratègies per superar les principals barreres (falta de carrers transversals en les illes allargades de nord a sud, i desnivell de la Plaça del Mercat amb carrer Ses Venes)	2	4	4	3
En el planejament vigent es preveu l'obertura d'alguns carrers, si bé no s'han executat avui en dia. Aquestes obertures es recullen en les alternatives del PG. Al mateix temps, a la memòria del PG es defineix com a objectiu del pla "Preveure noves connexions transversals al nucli urbà, recuperant les servituds de pas en les anomenades cases de pas per tal de millorar els recorreguts				

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC

PLA GENERAL – MARIA DE LA SALUT

per a vianants". L'alternativa 3 puntua pitjor ja que al no desenvolupar nous creixements no pot completar la xarxa viària en el mateix grau que les altres dues alternatives.				
B2 Catalogar els camins rurals que permeten l'accés al sòl no urbanitzable i preveure les característiques que aquests hauran de tenir (amplada, tractament del ferm...) així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol tanca o edificació.	1	2	2	2
El planejament vigent no recull els camins rurals ni en realitza una caracterització. En la fase d'avanç del PG s'identifiquen els camins rurals estructuradors, si bé caldrà definir les seves característiques i establir una jerarquització en fases posteriors del pla.				
Biodiversitat, connectivitat ecològica i patrimoni	3	7	7	7
C1 Desenvolupar la proposta d'ordenació dels espais oberts del municipi prenent com a base els elements estructuradors del mateix (zona agrícola, forestal i entorn fluvial)	1	3	3	3
Les propostes de les alternatives de desenvolupament són més coherents amb el planejament del PTM i s'adequa millor a la realitat existent. Es reconeix també l'activitat extractiva i es dota d'una clau específica. De totes maneres caldrà aprofundir en la proposta d'ordenació, en fases posteriors del planejament, amb l'objectiu de millorar l'assoliment d'aquest objectiu.				
C2 Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (ZEPA i HIC), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen.	1	2	2	2
En aquesta fase del planejament encara no es disposa d'una normativa per a poder avaluar l'objectiu, si bé en la zonificació realitzada no es recullen els espais de ZEPA i HIC. De totes maneres les alternatives de desenvolupament reben una millor valoració ja que la proposta preliminar d'ordenació del SNU és més coherent amb el planejament de rang superior.				
C3 Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a la Sèquia Reial, i els torrents de Montblanc i Binicubell. Tot establint una zonificació que asseguri la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic.	1	2	2	2
En les alternatives de desenvolupament es recull la zona amb risc d'inundabilitat, si bé no es protegeix ni es delimita l'entorn de les lleres. Caldrà concretar la protecció d'aquests tipus d'ambients en fases posteriors del planejament.				
Paisatge i patrimoni cultural	4	7	7	7
D1 Preservar els valors paisatgístics de Maria de la Salut, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (pedra seca, edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització.	2	3	3	3
El municipi disposa del catàleg de béns de Maria de la Salut. En la proposta del PG es preveu la revisió d'aquest catàleg per facilitar el nivell de protecció adequat per cada edificació. En fases posteriors del planejament caldrà preveure com es protegeixen la resta d'elements patrimonials de pedra seca, etc.				
D2 Ordenar els creixements de les vores urbanes considerant el seu paper com a façanes visibles del nucli urbà des de l'exterior, per tal d'assolir un contorn unitari tant pel que fa a volumetria com a cromatisme.	1	3	3	3
L'alternativa 0 ja disposa de la taca urbana definida i amb poques possibilitats de modificar-ne la fisonomia. En les alternatives de desenvolupament es delimiten àrees de creixement i transformació que omplen buits urbans i limiten amb el sòl rústic en algunes franges, en les quals es pot definir la fesomia exterior del nucli urbà. En fases posteriors del planejament caldrà definir les diferents tipologies edificatòries adequades per al compliment d'aquest objectiu.				
D3. Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús.	1	1	1	1
No es disposa de la concreció necessària en aquesta fase del planejament per a valorar aquest objectiu.				
Cicle de l'aigua	9	7	8	8
E1 Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials.	1	1	1	1
No es disposa de la concreció necessària en aquesta fase del planejament per a valorar aquest objectiu.				
E2 Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos.	1	1	1	1
No es disposa de la concreció necessària en aquesta fase del planejament per a valorar aquest objectiu.				
E3 Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja.	1	1	1	1

No s'ha concretat encara per aquesta fase de planejament un solució concreta per al sanejament dels nous sectors				
E4 Adequar els creixements i les activitats a la disponibilitat d'aigua, i donar directius de consum responsable i la conservació i millora de la qualitat de l'aigua.	3	1	2	2
L'alternativa 1 suposa uns creixements més importants que les alternatives 2 i 3, els quals poden derivar en un major consum d'aigua. Caldrà concretar mesures addicionals per a l'estalvi en el consum d'aigua.				
E5 Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments.	2	2	2	2
Segons les consultes realitzades, la depuradora existent pot cobrir les necessitats de sanejament pels creixements previstos al PG. Caldrà concretar mesures per assegurar la correcta disposició de les aigües residuals.				
E6 Preveure, als espais lliures, la plantació d'espècies vegetals autòctones i de baix requeriment hídic (xerojardineria).	1	1	1	1
Caldrà concretar en la normativa del nou planejament les directius per assolir aquest objectiu.				
Atmosfera	2	2	2	2
F1 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius emprant les recomanacions pel que fa a aquestes instal·lacions presentades en aquest mateix document	1	1	1	1
Caldrà que en fases posteriors del planejament es prengui en consideració les directius per fer front a la contaminació lumínica que s'ha detallat en apartats anteriors d'aquest document.				
F2 Garantir la compatibilitat dels usos i les activitats en funció dels objectius de qualitat acústica, i en tots aquells casos que sigui necessari, preveure adequades zones de transició per assegurar la compatibilitat entre els diferents usos.	1	1	1	1
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu.				
Canvi climàtic	5	7	8	8
G1 Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic minimitzant les emissions de gasos amb efecte hivernacle derivades del pla.	2	1	2	2
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu, si bé l'alternativa 1, al permetre més creixements les altres alternatives, suposa uns majors consums energètics i d'aigua, els quals es tradueixen en una major generació de gasos d'efecte hivernacle GEH).				
G2 Potenciar la mobilitat (interna al nucli urbà i externa amb els municipis veïns) per mitjà de sistemes de transport sostenibles (a peu, en bicicleta i en transport col·lectiu).	1	2	2	2
Les alternatives desenvolupament preveuen una millora de la mobilitat amb aparcaments dissuasius per tal d'impulsar la mobilitat no motoritzada pel nucli urbà.				
G3 Fomentar, en la mesura del possible, un model de mobilitat més racional, garantint una amplada del sistema viari que possibiliti la continuïtat de les voreres i dels recorreguts per a bicicletes, i preveient espais suficients i ben localitzats per a l'aparcament de vehicles a l'entorn del nucli urbà	1	3	3	3
Les alternatives de desenvolupament preveuen noves connexions transversals, i establir continuïtat entre els carrers urbans i els camins rurals per millorar la connectivitat amb l'entorn.				
G4 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables.	1	1	1	1
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu.				
Riscos	4	6	6	6
H1 Evitar la urbanització i l'edificació de les zones amb riscos detectats.	1	3	3	3
En les tres alternatives la trama urbana i els creixements es situen fora de les zones amb riscos identificats. Les alternatives 1, 2 i 3 recullen en la zonificació del sòl rústic les delimitacions de zones de risc del PTM. Caldrà regular normativament la compatibilitat d'usos i la possibilitat de noves edificacions o actuacions sobre les existents en fases posteriors del pla.				
H2 A les edificacions situades en zona de risc, preveure les mesures necessàries per a fer compatibles els usos previstos amb els riscos observats. (Prioritari)	1	1	1	1
No s'han concretat, en aquest fase de planejament, les mesures que caldrà tenir en compte.				
H3 Delimitar àrees de protecció contra incendis als polígons urbans i disseminats propers a masses boscoses i zones amb risc d'incendi. (Rellevant)	1	1	1	1
Caldrà concretar aquestes àrees de protecció en fases posteriors del planejament.				
H4 Prendre en consideració l'augment de risc d'incendi forestal com a conseqüència del canvi climàtic. (Rellevant)	1	1	1	1
No s'han concretat, en aquest fase de planejament, les mesures que caldrà tenir en compte.				
Gestió dels materials i dels residus	2	1	2	2

I1 Gestió planificada i correcta dels residus urbans, així com els possibles residus que es generin en cadascun dels àmbits d'activitat del municipi (dejeccions ramaderes, residus industrials, etc.).	2	1	2	2
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu, si bé l'alternativa 1, al permetre més creixements, suposa una major generació de residus.				
Totals	38	50	55	55

Com es pot veure, les tres alternatives puntuen significativament millor que l'alternativa 0, ja que el planejament vigent no pot donar compliment a bona part dels objectius plantejats.

Les alternatives 2 i 3 puntuen millor per una menor ocupació de sòl, que permet menors impactes, si bé com s'ha dit, l'Alternativa 1 permetria una major compleció de la xarxa viària i una major disponibilitat d'equipaments i zones verdes.

Si bé l'Alternativa 3 suposa un creixement més moderat de les zones residencials i industrials, la mateixa no permet completar i millorar la circulació del nucli urbà, per tant, no millora la mobilitat i no permet reconèixer les activitats ja existents en el territori, tal i com es recull en les altres dues alternatives.

Força objectius caldrà valorar-los en fases posteriors del planejament quan es disposi d'una informació més detallada. A tal efecte, s'apunten alguns criteris i mesures que caldrà tenir en compte en fases posteriors, a l'apartat següent d'aquest document. Amb tot, es considera que aplicant les mesures necessàries per donar un major compliment als objectius ambientals i minimitzar els possibles impactes, tant **l'Alternativa 2** com **l'Alternativa 3** són les més adequades des d'una perspectiva ambiental.

En aquest sentit, l'alternativa 3 suposaria una menor ocupació de sòl, però no milloraria la mobilitat ni les zones verdes existents i no reconeixeria les activitats presents en el territori. En canvi, l'alternativa 2, tot i suposar una major ocupació de sòl, permet relligar i donar continuïtat al teixit urbà, facilitant la mobilitat, dotar el municipi de més zones verdes i reconeix les activitats presents en el territori.

5 CRITERIS I MESURES AMBIENTALS

A continuació s'apunten alguns criteris i mesures que caldrà tenir en compte en fases posteriors del planejament per tal de donar compliment als objectius ambientals plantejats en aquest document:

Entorn rural i valors naturals

- Catalogar els camins rurals que permeten l'accés al sòl no urbanitzable i preveure les característiques que aquests hauran de tenir. Prioritzar sempre que sigui possible tipologies de paviment permeables i amb un cromatisme coherent amb l'entorn agrícola i forestal.
- Regular la tipologia de tanques admeses en el sòl rural per tal d'assegurar el pas de la fauna, així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol tanca o edificació dels camins rurals.
- Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (ZEPA i HIC), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen.
- Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a la Sèquia Reial, i els torrents de Montblanc i Binicubell. Tot establint una zonificació que asseguri la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic.
- Preservar els valors paisatgístics de Maria de la Salut, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (pedra seca, edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització.
- Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús.

Cicle de l'aigua

- Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials.
- Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos.
- Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja.
- Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments. En el cas de les edificacions rurals, caldrà preveure la seva connexió a la xarxa o bé disposar d'un sistema de sanejament autònom amb els permisos pertinents d'abocament.

Canvi climàtic

- Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables.
- Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, mesures d'estalvi i eficiència energètica que tendeixin a edificacions d'emissions 0.

6 CONCLUSIÓ

El planejament vigent presenta unes mancances importants respecte a propostes de desenvolupament del municipi, ja que no estableix estratègies d'actuació ni defineix l'estructura de futur, limitant d'aquesta manera les actuacions que es poden realitzar per tal de millorar l'entramat urbà. Respecte l'entorn rural, manquen propostes respecte als camins rurals, així com una regulació de les activitats en sòl no urbanitzable adequada a la legislació sectorial vigent i una millor protecció dels valors naturals d'interès (HIC i ZEPA). Les tres alternatives recullen les directrius del planejament de rang superior, del Pla Territorial de Mallorca, respecte als màxims previstos de creixement en superfície de la zona urbana (extensió màxima de 7,36 ha) com pel que fa a les àrees de riscos naturals detectades al municipi. Així mateix, identifiquen i reconeixen l'activitat extractiva i l'incorporen amb una clau pròpia en el planejament. En fases posteriors del planejament caldrà concretar les propostes per l'entorn rural per tal de tenir en compte els valors naturals identificats en aquest document (ZEPA i HIC). Les àrees de creixement residencial i industrial plantejades en les tres alternatives no suposen un perjudici dels valors ambientals identificats al municipi, ja que es situen adjacents a la taca urbana existent en continuïtat amb el nucli urbà, afectant terrenys de poc valor ambiental. Si bé a les immediacions del nucli urbà es situa la ZEPA del Pla des Blanquer. La seva proximitat s'haurà de tenir en compte en les actuacions properes, a l'entorn del poliesportiu.

Entre les tres alternatives, l'Alternativa 1 suposa uns creixements més elevats, tant pel que fa al sòl residencial com industrial. Mentre que l'Alternativa 3 és la que suposa uns creixements més reduïts. Aquests creixements comporten una millora important en la mobilitat del municipi, així com una major reserva d'equipaments i zones verdes. Així doncs, per una banda, l'Alternativa 1 genera més impactes derivats dels majors creixements, però significa una millor compleció de l'entramat urbà i de la mobilitat, mentre que l'Alternativa 3 minimitza el consum de sòl però ofereix una resposta més limitada a la disponibilitat d'equipaments i a la millora de la xarxa viària, essent l'Alternativa 2 un entremig de les altres dues.

Amb tot, com s'ha vist, les alternatives 2 i 3 donen un millor compliment dels objectius ambientals presentats en aquest document. Addicionalment, en cap d'aquestes dues alternatives no es preveu el desenvolupament de l'àrea de creixement industrial AC02 adjacent al poliesportiu, més propera a la ZEPA, per la qual cosa es redueix el risc de generar impactes sobre aquest espai protegit. Així doncs, es conclou que l'alternativa 3 suposaria una menor ocupació de sòl, però no milloraria la mobilitat ni les zones verdes existents i no reconeixeria les activitats presents en el territori. En canvi, l'alternativa 2, tot i suposar una major ocupació de sòl, permet relligar i donar continuïtat al teixit urbà, facilitant la mobilitat, dotar el municipi de més zones verdes i reconeix les activitats presents en el territori.

ANNEX (I) MAPES

- 1. USOS DEL SÒL**
- 2. HÀBITATS**
- 3. ESPAIS NATURALS PROTEGITS**
- 4. RISCOS NATURALS**

505070

508070

511070

514070

4394700

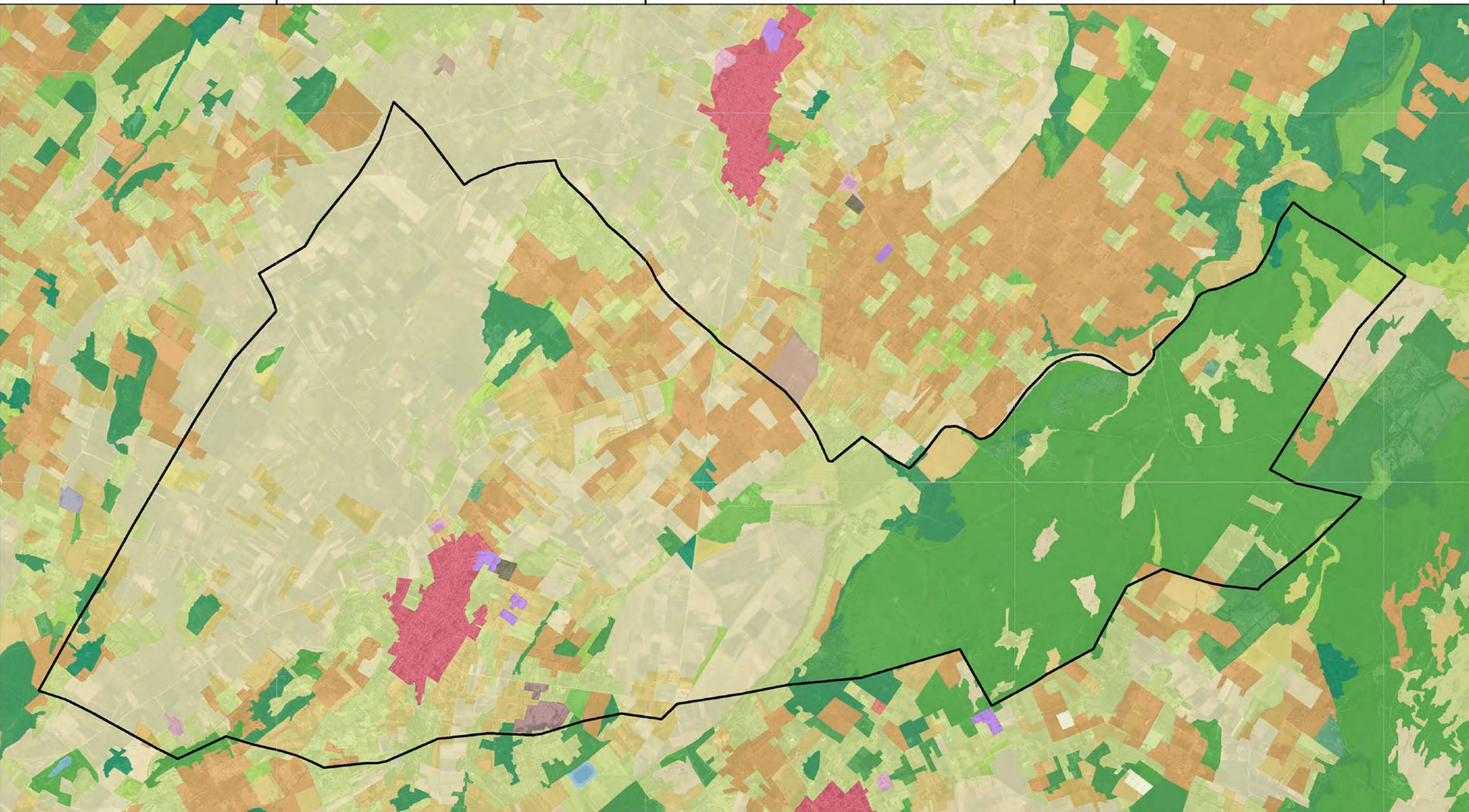
4394700

4391700

4391700

4388700

4388700

Terme municipal Maria de la Salut	Servicio dotacional	Frutal no cítrico	Bosque de frondosas
Casco	Infraestructura de suministro	Viñedo	Bosque de coníferas
Zona verde urbana	Infraestructura de residuos	Olivar	Bosque mixto
Instalación agrícola y/o ganadera	Cultivo herbáceo	Combinación de cultivos leñosos	Pastizal o herbazal
Extracción minera	Invernadero	Combinación de cultivos	Matorral
Industrial	Frutal cítrico	Combinación de cultivos con vegetación	Combinación de vegetación
			Embalse

505070

508070

511070

514070

4394700

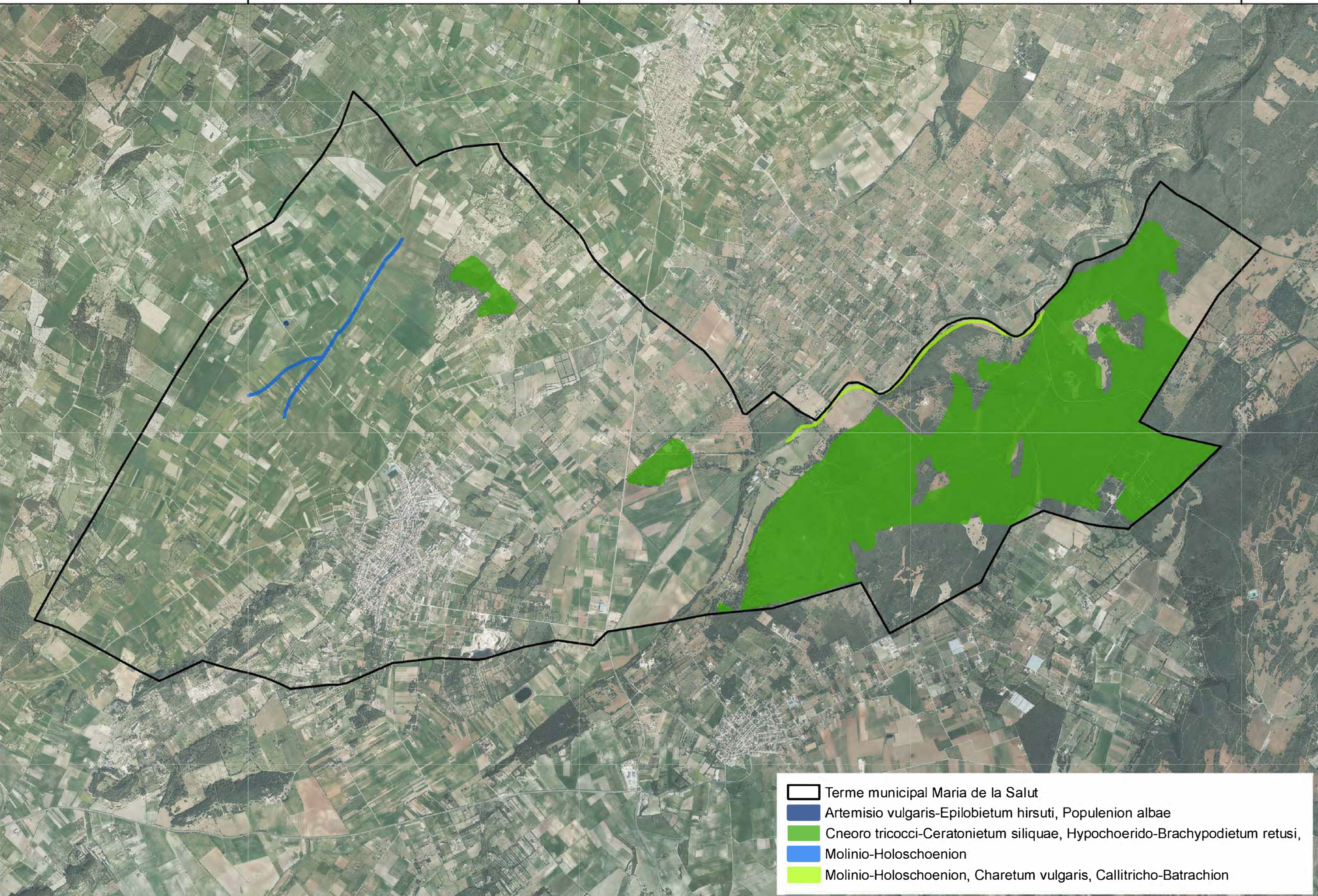
4394700

4391700

4391700

4388700

4388700

- Terme municipal Maria de la Salut
- Artemisio vulgaris-Epilobietum hirsuti, Populenion albae
- Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae, Hypochoerido-Brachypodietum retusi,
- Molinio-Holoschoenion
- Molinio-Holoschoenion, Charetum vulgaris, Callitricho-Batrachion

505070

508070

511070

514070

4394700

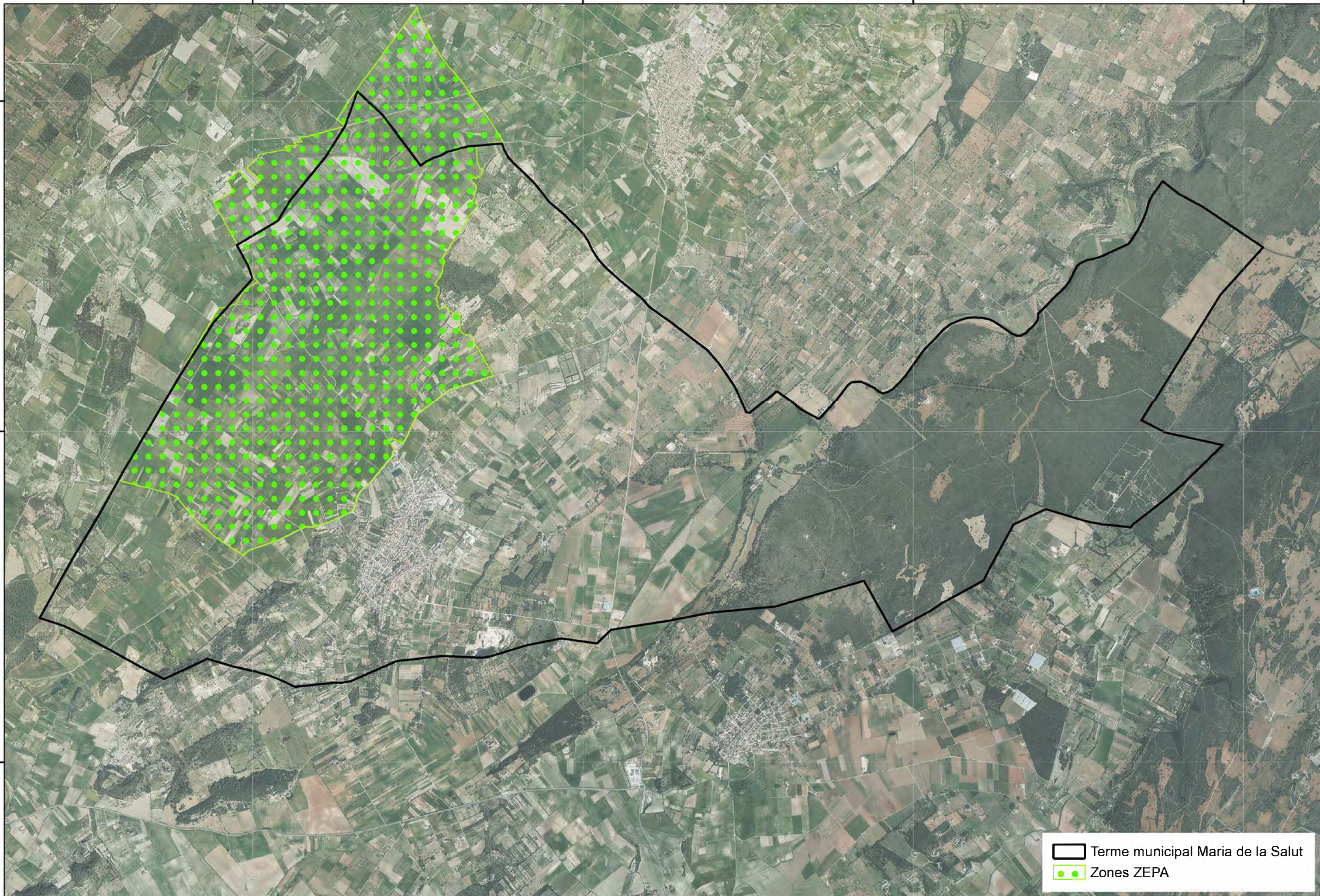
4394700

4391700

4391700

4388700

4388700

Terme municipal Maria de la Salut
● Zones ZEPA

MUNICIPI
 Maria de la Salut

TÍTOL DEL PROJECTE
 Document Ambiental Estratègic
 Pla General Maria de la Salut

NOM DEL PLÀNOL
 Espais naturals protegits

ESCALA 0 487.5 975 1.950 M
 DIN-A3: 1/30.000
 DIN-A1: 1/15.000
 DATUM: ETRS 89

CARTOGRAFIA AMBIENTAL
 Francesc Cañas Soler
 Joan Casas Casanovas

DATA
 Març 2022
 ARXIU
 9720

NÚM. DE PLÀNOL
 3
 Full 1 de 1

505070

508070

511070

514070

4394700

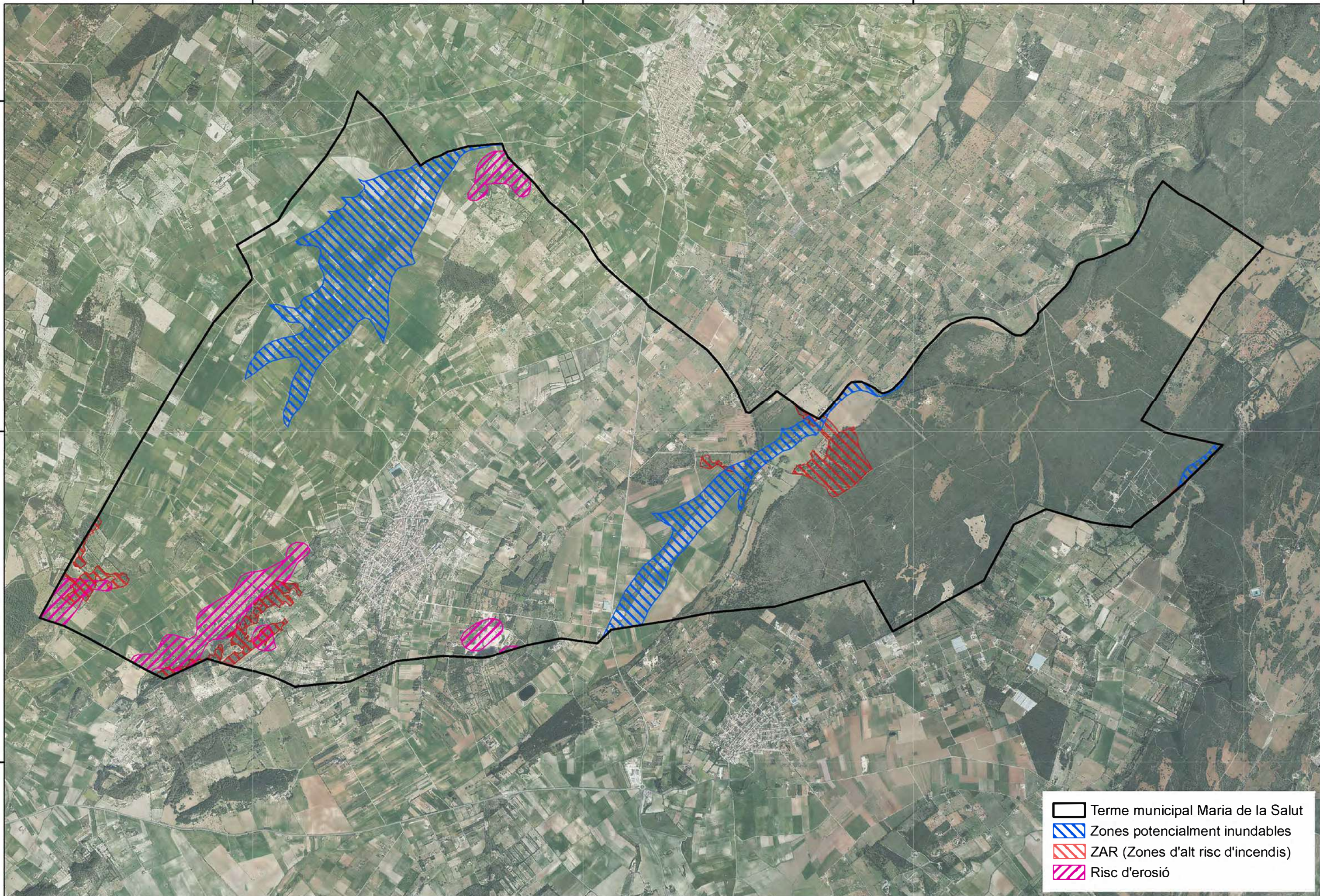
4394700

4391700

4391700

4388700

4388700

	Terme municipal Maria de la Salut
	Zones potencialment inundables
	ZAR (Zones d'alt risc d'incendis)
	Risc d'erosió

MUNICIPI
Maria de la Salut

TÍTOL DEL PROJECTE
**Document Ambiental Estratègic
 Pla General Maria de la Salut**

NOM DEL PLÀNOL
Riscos naturals

ESCALA
 0 487.5 975 1.950 M
 DIN-A3: 1/30.000
 DIN-A1: 1/15.000
 DATUM: ETRS 89

CARTOGRAFIA AMBIENTAL
**Francesc Cañas Soler
 Joan Casas Casanovas**

DATA
Març 2022
 ARXIU
 9720

NÚM. DE PLÀNOL
4
 Full 1 de 1

Aquest Document Inicial Estratègic es signa a Vic el 14 de març de 2022

Francesc Cañas Soler
Ambientòleg - Col. núm.: 2043

Joan Casas Casanovas
Ambientòleg - Col. núm.: 628

C/ Jaume Munmany, 29 93 885 72 72 acc@ambientals.com
08500 Vic 649 171 77 www.ambientals.com

